

Översiktsplan 2035

Del 2 | Planförslag

Antagen av kommunfullmäktige 2022-01-24

Innehåll

- 5 **Strukturbild**
- 9 **Strategiområden**
  - 11 Infrastruktur och kommunikationer
  - 15 Natur och vatten
  - 19 Attraktiva bebyggelsemiljöer
  - 24 Näringsliv och utbildning
  - 26 Uppleva och göra
- 28 **Markanvändning**
  - 30 Ljungby
  - 44 Agunnaryd
  - 48 Hamneda
  - 54 Lagan
  - 58 Lidhult
  - 62 Ryssby
  - 65 Utvecklingsområdet för Bolmens östra strand
- 67 **Vindkraft**
- 73 **Landsbygdsutveckling i strandnära lägen**
- 77 **Mellankommunala frågor**

Läsanvisning

Översiktsplan 2035 är indelad i fyra delar som behandlar olika frågor som har med hållbar översiktlig planering och kommunens kommande utveckling att göra. Hela översiktsplanen finns även som en digital version som du hittar på kommunens hemsida.

Del 1

Utgångspunkter

Här kan du läsa om vad en översiktsplan är, varför kommunen tar fram en ny, hur processen med att ta fram en översiktsplan går till samt när planen beräknas vara färdig. Du kan även läsa om vilka nationella, regionala och kommunala mål, planer och program som översiktsplanen berörs av samt hur man förhåller sig till dem.

Del 2

Planförslag

Behandlar kommunens strukturbild och olika strategiområden samt förslag på markanvändning inom kommunen. I denna del behandlas kommunen i sin helhet genom en strukturbild men även mer detaljerat i de orter som pekas ut som serviceorter. Här kan du även hitta ställningstaganden som gjorts kopplade till de olika strategiområdena som kommunen har arbetat med.

Del 3

Hänsyn och planeringsunderlag

Beskriver de förutsättningar som kommunen har att jobba utefter idag. Denna delen lyfter fram de riksintressen och allmänna intressen som finns inom kommunen och som kan komma att påverkas vid den fysiska utvecklingen av kommunen.

Del 4

Fortsatt arbete

Beskriver hur löpande översiktlig planering fungerar och hur kommunen kan fortsätta arbetet men översiktlig planering efter att översiktsplanen har antagits. I denna del kan du även hitta de bilagor som finns till översiktsplanen. För att få en bra bakgrund och öka förståelsen för del 4 bör del 1 läsas först.

Strukturbild för kommunens långsiktiga fysiska utveckling

Utmaningar

Ljungby kommun är till ytan stor med en utspridd befolkning utanför centralorten, fördelad på små orter till mindre tätorter. Denna förutsättning leder till att det är svårt att täcka upp den stora geografiska ytan med likvärdig servicetillgänglighet. Det är också svårt att motivera riktade satsningar på specifika orter framför andra. Servicetillgänglighet av god kvalitet är viktig för de som väljer att bo utanför Ljungby stad och betydelsefull för att fler ska vilja flytta till kommunen. Bland annat är skola, kultur, fritid, rekreation och dagligvaruhandel viktigt för att kunna täcka behovet av service på landsbygden. Kvaliteten på servicen kan vara svår att upprätthålla med tunt befolkningsunderlag.

Ljungby stad och de mindre tätorterna är beroende av landsbygden och de mindre orterna, omvänt är landsbygden och de mindre orterna beroende av tätorternas utvecklingskraft. Där det finns konkurrens om marken behöver det hushållas med marken och bebyggelsen förtätas så att mark kan bevaras för exempelvis framtida natur- och jordbruksmark. En tät stad är mer tillgänglig, eftersom sträckorna är korta mellan olika målpunkter i staden. E4:an, väg 25, ringleden och möjlig framtida ny stambana för höghastighetståg är tydliga barriärer för Ljungby stad som påverkar dess utbredning. Det finns en möjlig sträckning av ny stambana för höghastighetståg på östra sidan av staden som innebär att delar av kommunens mark är reserverad för en eventuell järnväg och järnvägsstation. Det är därför en utmaning att hitta ny mark att exploatera och samtidigt förtäta och hushålla med marken.

Strukturbildens innebörd

Strukturbilden ska visa en framtidsbild om var Ljungby kommun vill vara år 2035. Den syftar till att definiera en tydlig fysisk struktur för Ljungby kommuns utveckling. Den utgår från hur kommunen ser ut, var invånare bor, hur de rör sig samt var det finns förutsättningar för utveckling. Denna strukturbild används för att fokusera kommunens arbete och satsningar. Strukturbilden för kommunen definierar fem stråk (E4:an, Väg 25, Väg 545 till Lidhult, Väg 594/592 mot Älmhult via Hamneda och Pjätteryd samt väg 124 förbi Agunnaryd), dit trafikinfrastruktur och transporter fokuseras. Bebyggelse och service fokuseras till en centralort och fem serviceorter med grundläggande service (Agunnaryd, Hamneda, Lagan, Lidhult och Ryssby). Vidare pekas ett utvecklingsområde ut utmed sjön Bolmens östra strand med tillhörande utvecklingsstråk på väg 555.

I strukturbilden definieras även grön- och blåstruktur som är viktig regionalt och kommunalt, ur både natur- och rekreationsperspektiv. Längs stråken pekas också ett antal kollektivtrafiknoder ut på landsbygden.

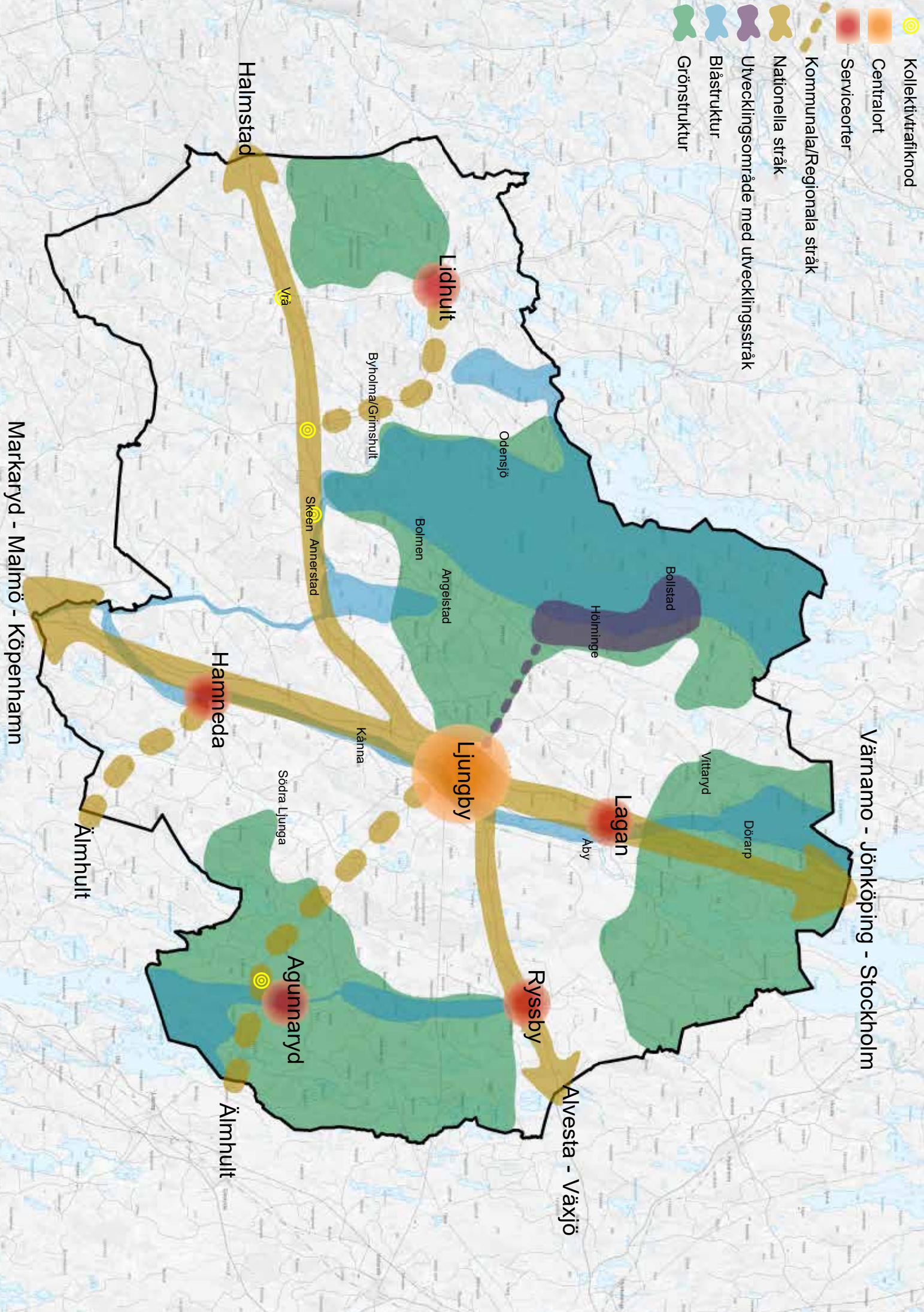
Stråken binder ihop kommunen samt kopplar samman med närliggande regioner och regioncentrum. Stråken baseras på de stora rörelseströmmarna och viktigaste målpunkterna inom och utanför kommunen. Huvuddelen av kommuninvånarna ska kunna använda stråken för pendling, tjänsteresor, godstrafik och fritidsresor.

I stråken ska det finnas snabb kollektivtrafik som effektivt tar resenärer mellan centralorten och serviceorterna eller till närliggande regioncentrum. På så sätt ges möjligheter till ökat kollektivtrafikresande och bättre koppling till andra arbetsmarknader. I stråken sker därför de större satsningarna på trafikinfrastruktur och kollektivtrafik. Vidare bör nyetablering av bebyggelse, rekreationsområden, viktiga besöksmål samt gång- och cykelvägar i första hand lokaliseras till stråken, för att infrastrukturen ska användas effektivt och för att hållbara resor ska premieras.

Centralorten Ljungby ligger där de viktigaste stråken möts. Staden ska vara en motor för hela kommunen och generera ett underlag av arbetstillfällen och service. Genom att stärka stadens roll i ett regionalt sammanhang stärks också kommunen i stort. Centralorten är därför huvudfokus för ny bebyggelse och infrastruktur i kommunen. Förtätning och omvandling av befintliga bebyggelseområden samt tillgång till kollektivtrafik och gång- och cykeltrafik är viktiga frågor för centralorten.

I **serviceorterna** satsas långsiktigt på service, nya bostäder, arbetsplatser, mötesplatser, rekreationsområden, gång- och cykelvägar och övrig infrastruktur samt koppling till stråkens snabba kollektivtrafik (gång- och cykelförbindelse och pendlarparkering med laddinfrastruktur). Målet med att definiera serviceorter är främst att långsiktigt säkra tillgång till offentlig och kommersiell service i de utpekade orterna och deras omland samt att olika satsningar ska fokuseras där de skapar störst värde. På så sätt kan man som boende eller företagare räkna med att kommunen har ett långsiktigt engagemang i orten, vilket kan göra att både boende och företagare vågar satsa på att etablera sig och stanna kvar i orten. Komplettering med ytterligare serviceorter kan dock ske på längre sikt.

- Kollektivtrafikknod
- Centralort
- Serviceorter
- Kommunalala/Regionala stråk
- Nationella stråk
- Utvecklingsområde med utvecklingsstråk
- Blåstruktur
- Grönstruktur

Värnamo - Jönköping - Stockholm

Alvesta - Växjö

Markaryd - Malmö - Köpenhamn

På övrig landsbygd är målet att bibehålla befintlig service och förbättra möjligheten till arbetspendling. Kommunen uppmuntrar till privata initiativ som hjälper till att upprätthålla eller förbättra servicenivån. I orter där det finns en efterfrågan bidrar kommunen med att ge planförutsättningar för att uppföra bostäder. I strukturbilden synliggörs utöver centralort och serviceorter även av Statistiska centralbyrån definierade tätorter (Angelstad, Kånna och Vittaryd) och småorter (Bollstad, Bolmen, Byholma/Grimshult, Dörarp, Hölminge, Odensjö, Skeen, Södra Ljunga, Vrå och Åby) samt övriga orter med offentlig service (Annerstad). För orter som finns med i strukturbilden och som ligger på rimligt avstånd från stråken görs satsningar på att knyta upp dem till stråken och deras goda tillgång på kollektivtrafik. Mellan stråken möjliggör strukturbilden att befintliga värden i form av natur- och kulturmiljöer, friluftsliv samt jord- och skogsbruk kan sparas och utvecklas.

Kollektivtrafiknoder med busshållplats, pendlarparkering för bil och cykel samt gång- och cykelförbindelse är viktiga för att förbättra tillgängligheten till kollektivtrafiken för mindre orter och landsbygd. Sådana kollektivtrafiknoder finns i eller i anslutning till central- och serviceorterna, men pekas även ut i viktiga lägen på landsbygden invid stråken. På landsbygden syftar de till att ge mindre orter längs med stråken en bättre koppling till kollektivtrafiken där, men kan också ha som syfte att utgöra en bytespunkt för trafik till och från en serviceort. Kollektivtrafiknoder finns vid Vrå, Boasjön, Skeen och utanför Agunnaryd – platser med närliggande orter eller potential till omstigning.

Bolmens östra strand är ett område som i förslaget till strukturbild ligger utanför utpekade stråk. Här bedöms potentialen för utveckling finnas på längre sikt, varför området pekas ut som ett utvecklingsområde. Utvecklingen kan få fart då utbyggnaden av VA-överföringsledningen och gång- och cykelvägen mellan Ljungby och sjön Bolmen är färdigställd. Området täcker östra sidan av sjön Bolmen från Bollstad/Tannåker i nordväst till Bolmstad i söder. Området har ett attraktivt läge längs med sjön Bolmen på 1 till 2 mils avstånd från Ljungby stad. I området finns idag bebyggelsesamlingar i byar och fritidshusområden. Inom utvecklingsområdet finns även ett flertal utpekade områden för landsbygdsutveckling i strandnära läge. Stråkfunktioner i och till området är främst kopplade till väg 555 och definieras som ett utvecklingsstråk.

Grönstrukturen utgörs av större sammanhängande områden med höga naturvärden, vilka är viktiga för både växt- och djurliv och människors möjlighet till rekreation. En definierad grönstruktur möjliggör för ett mer strukturerat arbete med att bevara och utveckla natur- och rekreativvärden samt integrera dem i samhällsplaneringen. Detta innebär att natur- och rekreativvärden här ska visas särskilt hänsyn och att naturområden bör avsättas som naturreservat eller liknande. Grönstrukturens rekreativvärden bör vara lättillgängliga och hanteras i form av både större rekreativområden och mindre bebyggelsenära park- och grönområden.

Blåstrukturen utgörs av de sjöar som har högst natur- och rekreativvärden och med dem sammankopplade vattendrag. Den utpekade blåstrukturen utgör ett stöd i arbetet med att bevara och utveckla natur- och rekreativvärden, samt i samband med bebyggelseutveckling. I blåstrukturen är stränderna av särskild betydelse, då där ofta finns höga natur- och rekreativvärden och de utgör den lättillgängliga kopplingen till vattenområdena.

Strategiområden

Strategiområden

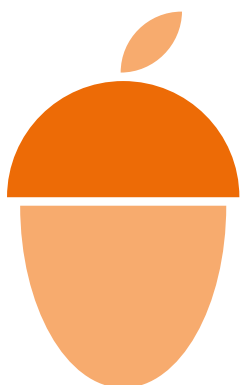
I följande avsnitt beskrivs strategiområden och utmaningar som Ljungby kommun står inför samt ställningstaganden för att bemöta dessa. Strategiområdena med tillhörande ställningstaganden har tagits fram utifrån nulägesbeskrivningen och prioriteringar från omvärldsanalysen för kommunens framtida arbete.

Översiktsplanen är viktig för att göra sammanvägningar mellan olika intressen samt att genom strategiområden med tillhörande ställningstaganden ta ställning till hur kommunen ser på olika frågor och hur man väljer att prioritera. Med hjälp av ställningstagandena kan kommunen dessutom ha en framförhållning för att kunna hantera oförutsedda händelser.

Planförslaget utgår ifrån en strukturbild och fem strategiområden som redovisar tillhörande utmaningar och ett antal ställningstaganden som bemöter utmaningarna. Strukturbilden är kommunens utvecklingsstrategi och fungerar som ett paraply för strategiområdena.

Den sätter ramarna för resterande ställningstaganden. Strategiområdena berör både samhällsplaneringsfrågor såväl som frågor om kommunens utveckling i ett bredare perspektiv, bland annat kopplat till social hållbarhet, identitet, arbetsmarknad, näringsliv och utbildning:

- Infrastruktur och kommunikationer
- Natur och vatten
- Attraktiva bebyggelsemiljöer
- Näringsliv och utbildning
- Uppleva och göra

Infrastruktur och kommunikationer

Utmaningar

Ljungby kommuns storlek och utspridda befolkning har tillsammans med den goda tillgången till den nationella väginfrastrukturen stor betydelse för hur man rör sig i kommunen. Centralorten ligger strategiskt där de nationellt viktiga E4:an och riksväg 25 möts, men har inte tillgång till järnvägstrafik. E4:an och riksväg 25 österut har huvudsakligen bra standard, medan vägförbindelserna till Halmstad och Älmhult behöver förbättras. Vägnätet i och i anslutning till Ljungby stad kan dock på grund av hänsyn till buller och trafiksäkerhet på längre sikt påverka stadens möjlighet att växa.

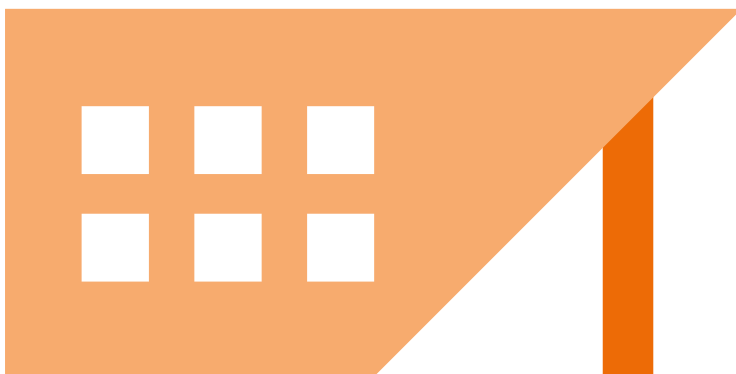
Kollektivtrafiken består av busstrafik, vilken är relativt välutbyggd mellan Ljungby och intilliggande kommunhuvudorter men mer begränsad i Ljungby stad och till kommunens övriga orter. Bilen är det dominerande trafikslaget i kommunen och den har under lång tid varit utgångspunkten vid samhällsplanering, vilket syns bland annat i vägutformning och tillgången till parkeringsplatser. Vidare har det inte funnits någon helhetssyn på alla trafikslag eller någon prioritering av hållbara trafikslag som kollektivtrafik, gång och cykel. För att kunna göra rätt prioriteringar behöver det också finnas ett helhetsgrepp över hur kommuninvånarnas rörelsemönster ser ut idag. För en levande landsbygd är frågor om förbättrad kollektivtrafik och vägunderhåll viktiga.

Trafikverket har från regeringen fått i uppdrag att planera för och bygga nya stambanor för höghastighetståg Stockholm-Göteborg och Stockholm-Malmö. Tänka stationsorter finns utpekade på de olika sträckorna, där de närmaste stationerna för Ljungby kommun är Värnamo

och Hässleholm. Den kortaste sträckan mellan dessa stationer går genom Ljungby kommun, men det finns inte någon bestämd sträckning. Det som finns i nuläget är den ungefär 3 mil breda korridor som Trafikverket tog fram 2018 i samband med en åtgärdsvalsstudie för en möjlig ny stambana för höghastighetståg. Ljungby kommun ser stor potential i en ny stambana för höghastighetståg med station i anslutning till Ljungby stad, men samtidigt försvårar de oklara planeringsförutsättningarna kommunens samhällsplanering. En station kommer att kräva investeringar i anslutande infrastruktur och kollektivtrafik för att dess potential ska kunna utnyttjas maximalt. En eventuell ny stambana för höghastighetståg kommer också att innebära påverkan på omgivningen både under byggtiden och när den är utbyggd - i form av bland annat buller, vibrationer, förändrad landskapsbild, barriäreffekt och begränsningar i markutnyttjande.

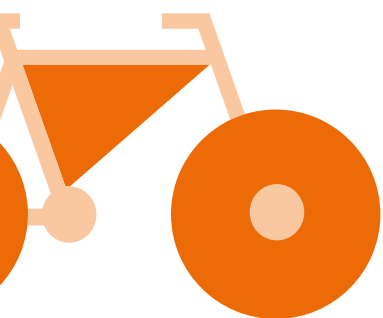
Kommunen är i dagsläget beroende av omvärlden för sin elförsörjning och en utmaning är risken att de system vi har inte är tillräckligt robusta för att klara exempelvis kraftigare vindar. Elförsörjningen är en stor bidragande faktor till klimatförändringen varför den totala förbrukningen måste minska och andelen förnyelsebar energi öka. För en levande landsbygd är bredbandsutbyggnad viktig, men utbyggnaden kan på grund av kommunens storlek ta tid.

En generell utmaning vad gäller infrastruktur och kommunikationer är att ett stort genomförandeansvar för åtgärder ligger på andra aktörer, i första hand Trafikverket och Region Kronoberg. Det är därför viktigt att försöka få en samsyn i dessa frågor.

Ställningstaganden

- Hållbara trafikslag som kollektivtrafik, gång och cykel ges högre prioritet i samhällsplaneringen, både vad gäller utbyggnad och skötsel. Viktiga målpunkter är större bostadsområden, arbetsplatser, busshållplatser, skola/förskola, offentlig och kommersiell service samt rekreativområden som idrottsplatser och badplatser. Säker skolväg har här särskild prioritet.
- Strukturbildens stråk ska genomgående ha en hög standard för att kunna användas effektivt för huvuddelen av resorna i kommunen, oavsett om det rör sig om pendling, tjänsteresor, godstrafik eller fritidsresor. I stråken sker de större satsningarna på trafikinfrastruktur och kollektivtrafik.
- I de nationella/regionala stråken mot Halmstad och Älmhult behöver infrastruktur och kollektivtrafik förbättras för att öka möjligheten till både person- och godstransporter. Mot Älmhult prioriteras väg 594/592 (mellan Hamneda och Älmhult via Pjätteryd) före länsväg 124 (mellan Ljungby och Liatorp). Anledningen till prioriteringen är den raka sträckningen och möjligheten till snabbare kommunikationer mellan centralorterna. Det är dock viktigt att uppnå samsyn med Älmhults kommun, Trafikverket och Region Kronoberg. Vid en utbyggnad av denna väg utreds sträckning vidare separat.
- Kollektivtrafiken inom kommunen samt till närliggande kommuner behöver förbättras och snabbas upp. Fokus ska ligga på hela-resan-perspektivet både för pendling, tjänsteresor, godstrafik och fritidsresor. För persontrafik är allt från möjligheten att byta trafikslag, samåkningsplatser, tidtabellerna till hållplatsernas tillgänglighet och trygghet betydelsefulla. För att förenkla trafikslagsbyte är kollektivtrafiknoder med busshållplats, pendlarparkering för bil och cykel samt gång- och cykelförbindelse viktiga.
- Förbättra kopplingen mellan Ljungby stad, serviceorterna, utvecklingsområdet och viktiga besöksmål genom förbättrad kollektivtrafik och cykelvägar.
- Banvallarna i både nord-sydlig och öst-västlig riktning ska iordningställas för cykling.
- I Ljungby stad ska det planeras för effektiva stråk för gång-, cykel- och kollektivtrafik, inklusive stadsbuss.
- För orter som ligger i anslutning till stråken eller har andra funktioner som skola eller kollektivtrafik bör åtgärder göras på hållbara trafikslag som kollektivtrafik och gång- och cykeltrafik. Dessa orter bör ses över vad gäller gång- och cykelförbindelse inom samhället samt busslinje för pendling. Orter i anslutning till stråken bör få tillgång till stråkens kollektivtrafik med hjälp av kollektivtrafiknod med pendlarparkeringar för bil och cykel, utrustade med laddinfrastruktur, samt med gång- och cykelförbindelse.
- En 500 meter bred korridor för den eventuellt framtida nya stambanan för höghastighetståg reserveras strax öster om Lagadalen. Kommunen har en restriktiv hållning till nyetableringar inom hela denna korridor.
- Arbeta brett för en station vid en eventuell ny stambana för höghastighetståg i anslutning till Vislandavägen i Ljungby. En station i Ljungby ska planeras som en attraktiv bytespunkt för lokal och regional kollektivtrafik. Stationens närområde ska utvecklas med verksamheter, handel, bostäder och parkering. En station blir sannolikt verklighet först utanför översiktsplanens tidsram, men planering av den behöver ske i god tid.
- För att öka andelen hållbara trafikslag och effektivisera användningen av infrastruktur och transporter samt förbättra folkhälsan ska mobility management användas, alltså arbete med attityd- och kunskapsförändringar.
- Satsa på att kunna erbjuda fibernät till alla i Ljungby kommun.
- Arbeta för att öka kommunens förnybara energiproduktion.

Natur och vatten

Utmaningar

Vårt sätt att leva har i dag kommit att påverka naturen i allt högre utsträckning, vilket har orsakat att flera av de viktiga miljöprocesser som vårt liv på jorden är beroende av överskrids så mycket att det på sikt hotar vår överlevnad. Detta yttrar sig genom bland annat klimatförändringar och kraftigt minskad biologisk mångfald. Ett förändrat klimat har stor påverkan på miljön och bidrar till ett mer sårbart samhälle.

Klimatförändringarna beror huvudsakligen på utsläpp av växthusgaser, främst från förbränning av fossila bränslen för transporter, industri och energiutvinning. Ljungby kommun bedöms i första hand påverkas av climateffekter som ökade temperaturer och förändrade nederbördsmonster. Många typer av extrema vädersituationer förväntas bli vanligare och mer intensiva i Sverige i framtiden, till exempel värmeböljor och skyfall, samtidigt som scenarier visar att vädertyper som sträng kyla och snöfall blir mindre vanliga. Tätbebyggda områden är generellt sett varmare än obebyggda och glesbebyggda områden vilket bland annat kan innebära att dessa så kallade värmeöar får extra svåra värmeböljor. För att få bukt med klimatförändringen och dess följder behöver en total omställning ske. Det är kommunens ansvar att påverka utvecklingen i en positiv riktning, bland annat genom att bidra till att minska utsläppen av växthusgaser, planera för ett hållbart samhälle samt att utveckla och förvalta byggnader och områden resurseffektivt.

I Sverige har den tydligaste effekten av klimatförändringen länge varit fler skyfall och ökade översvämningsproblem, vilket har stor påverkan på infrastruktur och samhälle. Samtidigt kan tillrinningen under framtidens sommarperioder minska, med anledning av längre vegetationsperioder och höga temperaturer.

Kommunen har ett lokalt ansvar för klimatanpassning, till exempel ansvarar kommunen för att det finns fungerande vatten- och avloppsanläggningar, energi- och avfallsanläggningar samt skolor och omsorg. Med ökande nederbörds mängder blir dagvattenhanteringen allt viktigare. Här handlar det både om att mängden dagvatten behöver minimeras och att det dagvatten som bildas behöver hanteras och renas på ett hållbart sätt.

I kommunen finns det gott om bra dricksvatten, varför kommunen bidrar med dricksvatten till stora delar av Skåne och Växjö/Alvesta. Länsstyrelsen i Kronobergs län fastställde den 13 oktober 2021 vattenskyddsområde för vattentäkten i sjön Bolmen med vattenskyddsföreskrifter, vilket omfattar den södra delen av sjön. Flera av kommunens nu aktiva vattenskyddsområden är belägna inom riskområden för förorening och påverkan. Det gäller främst dricksvattentäkter belägna längs vägar som riskerar att drabbas vid eventuella olyckor och föroreningar.

Flertalet vattenverk saknar dessutom reservvattentäkter vilket gör systemet sårbart vid föroreningar och låga vattenstånd. Förändrade nederbördsmonster och fluktuerande vattennivåer kan leda till en ökad rörlighet och utlakning av föroreningar i mark. Potentiellt kan det leda till stora skador på det lokala ekosystemet och vattenförsörjningen. Vidare kan en ökad nederbörds mängd komma att påverka avlopp i form av översvämmade avloppssystem, vilket kan resultera i smittspridning och förorening. Avlopp och jordbruk riskerar i sin tur att påverka sjöar och vattendrag i form av näringsläckage som kan resultera i övergödning av sjöar och vattendrag.

Till följd av temperaturhöjningen börjar sydliga klimat- och vegetationszoner att röra sig längre norrut i Sverige. En följd av ett mildare klimat kommer vara att jord- och skogsbruk förmodligen kommer producera mer, men också blir mer sårbart på grund av nya skadeorganismer som påverkar jord- och skogsbruk negativt. De riskerar tillsammans med andra invasiva arter (arter som inte förekommit naturligt i Sverige utan har flyttats hit) att orsaka problem för inhemska växter och djur, ekosystemet och samhället

Den biologiska mångfalden hotas på sikt av förändrad markanvändning, exempelvis omvandlas naturmark till industrier, vägar och parkeringar. Åker- och betesmarker samt slätterängar har i vissa fall brukats i århundraden och har därför ofta höga natur- och kulturmiljövärden kopplade till sig. Mängden historiska åker- och betesmarker samt slätterängar har minskat även till följd av igenväxning. Därmed riskeras både biologisk mångfald samt höga natur- och kulturmiljövärden att försvinna, vilket i sin tur medför att rekreationsvärden och allmänhetens tillgång till dem försämras.

För att kunna bevara natur-, kulturlandskap- och rekreationsvärden är det viktigt att det finns grönstråk som fungerar som samband mellan större naturområden. En utmaning i det sammanhanget är att grönstråk kan vara på privat mark eller av andra anledningar ha begränsad tillgänglighet.

Huvuddelen av kommunens orter har vuxit fram på jordbruksmark, varför den kan behöva tas i anspråk för att tillgodose behovet av bebyggelseutveckling och attraktiva bostadslägen om inga alternativa lokaliseringar är möjliga. I sådana områden ska dock normal hänsyn tas till värden kopplade till naturmiljö, kulturmiljö och landskapsbild.

Genom vår konsumtion och efterfrågan på energi och naturresurser har vi en stor påverkan på miljön. En viktig förändring är att minska mängden avfall och i större utsträckning sluta kretsloppet genom att ta till vara avfall som en resurs. Den största utmaningen för kommunen gällande avfall består av att minska mängden avfall från hushållen och minimera mängden föroreningar som sprids från avfallsdeponier.

Ställningstaganden

- Öka kunskapen om biologisk mångfald och ekosystemtjänster generellt i kommunen för att den ska kunna användas i samhällsplanering och långsiktigt förbättra förutsättningen för det naturliga ekosystemet. Begreppet ekosystemtjänster används för att visa den nytta som människan får från naturens arbete, till exempel pollinering, vattenrening och naturupplevelser.
- Hänsyn ska vid förändrad markanvändning tas till grönstråk med natur-, kulturlandskap- och rekreationsvärden så att värdena kan bevaras och göras mer tillgängliga. För att kunna bibehålla och utveckla dessa värden behöver värdekärnor, spridningskorridorer och viktiga gröna samband identifieras. En långsiktig hantering av grönstrukturen i anslutning till orterna förutsätter lagskydd, kommunalt markinnehav eller avtal med markägaren.
- Grön- och blåstrukturen sträcker sig över kommungränsen och förutsätter mellankommunalt samarbete.
- Inför möjliga exploateringar ska värdefulla träd och träd-samlingar inventeras.
- Avsätt områden för bebyggelsenära rekreation och orörd natur som naturreservat eller liknande.
- Säkerställ att ytor som i naturinventering enligt svensk standard (SS 199000:2014) har fått högsta naturvärde (motsvarande naturvärdesklass 1) inte påverkas negativt vid exploatering i samband med detaljplanering vad gäller deras ekologiska funktioner eller värden. För ytor med högt naturvärde (motsvarande naturvärdesklass 2) kan avsteg i undantagsfall tillåtas men ska då kompenseras genom att förlorade värden ersätts på annan plats.
- Värdefullt växt- och djurliv ska i första hand bevaras vid exploatering, men ekologisk compensation kan i undantagsfall bli aktuell för till exempel skyddsvärda träd och fridlysta eller rödlistade arter.
- Hänsyn ska tas till brukningsvärd, aktiv och sammanhängande jordbruksmark för livsmedelsproduktion samt utifrån dess värden för natur- och kulturmiljö och landskapsbild. "Brukningsvärd jordbruksmark" definieras enligt 4 kap. 3 § i Miljöbalken. Aktivt jordbruk identifieras med hjälp av stödberättigad jordbruksmark enligt EU:s definition, men behöver kompletteras med ängs- och betesmark. För att möjliggöra bevarande av sammanhängande jordbruksmark kan förtätning av orterna, sammanhållen bebyggelseutveckling och mindre kompletteringar användas.
- Som motiv för att bebygga jordbruksmark bedöms bebyggelseutveckling utgöra ett väsentligt samhällsintresse inom ungefär 1 km från centralorten och 0,5 km från serviceorterna. Inom dessa avstånd bedöms orterna inom översiktsplanens tidsram kunna utvecklas på ett genomtänkt sätt som skapar en attraktiv bebyggelsestruktur och gynnar hållbara trafikslag, varför det är inom dessa områden som alternativa lokaliseringar också bedöms finnas. På landsbygden kan det vara möjligt med mindre kompletteringar som bibehåller sammanhängande brukningsvärd jordbruksmark.
- Planera för växtlighet som skyddar mot sol och värme samt utgör lättillgänglig natur- och parkmark vid skolor liksom vid boenden för vård och omsorg.
- Byggnation i förorenade områden är ett sätt att bidra till att marksanering sker, varför det är en prioriteringsgrund vid planering av vilka områden som ska bebyggas.
- God vattenkvalitet eftersträvas i Ljungby kommun. Övergödning och övriga föroreningar motverkas i första hand genom lokalt omhändertagande av dagvatten t.ex. infiltration och perkolation. Vatten som inte kan omhändertas lokalt eller som kräver ytterligare rening, leds till någon form av utjämning, fördröjning och rening.
- Risker för dricksvattentäkterna vad gäller vattnets kvalitet och kvantitet hanteras genom förebyggande arbete med befintliga dricksvattentäkter samt vid behov genom att identifiera och avsätta reservvattentäkter. För att säkerställa det framtida behovet av dricksvatten kan mark behöva reserveras och ges begränsningar i användning.
- Områden med risk för ras och skred ska planeras för markanvändning som inte innehåller bebyggelse.
- Samhällsviktiga funktioner som vård, service, teknisk infrastruktur eller viktiga vägar bör inte i första hand planeras i områden där det finns risk för översvämning. Markanvändningsförslag som ändå pekas ut inom översvämningssänsliga områden ska anpassas efter beräknad högsta vattennivå och lämpliga åtgärder ska utredas i den fortsatta planeringen.
- I planläggning tas hänsyn till statusklassning och påverkan på recipienter, miljö kvalitetsnormer för vatten samt skyfall och risker för översvämning. Lågpunktskartering och kartering som visar markens möjlighet att ta emot vatten är också viktiga verktyg som ska användas i planering.
- Dagvattenhantering ska ske genom att lämpliga platser används för infiltrering, fördröjning, och rening av dagvatten. Lämpliga platser behöver därför identifieras och reserveras för dessa ändamål i den fortsatta planeringen i fördjupad översiktsplan eller detaljplan. Genom att utnyttja multifunktionella ytor kan dagvattenhantering ske på ytor som även har andra funktioner.
- Inventera befintliga bebyggelseområden som är särskilt utsatta för översvämning och föreslå åtgärder, till exempel i form av dagvattenhantering.

Attraktiva
bebyggelsemiljöer

Generellt

Utmaningar

Befolkningsstillväxt är viktig för kommunen då det skapar utvecklingspotential och möjliggör bra offentlig service. Målet för befolkningsökningen är att det år 2035 ska bo 35 000 invånare i Ljungby kommun. För att nå 35 000 invånare till år 2035 behöver kommunen öka sitt invånarantal med nästan 6 500 invånare, vilket innebär en genomsnittlig ökning med cirka 1,2 % årligen eller 430 invånare per år. Med utgångspunkt i befolkningsmålet beräknas det totalt behövas ett tillskott av cirka 2 800 bostäder i hela kommunen för perioden 2020-2035, vilket innebär cirka 190 bostäder per år.

Med en positiv befolkningsutveckling och en tydlig ambition om ökad befolkning behöver kommunen satsa aktivt på ökat bostadsbyggande med möjligheter till ett attraktivt boende, både av villor och lägenheter. Efterfrågan och marknadsförutsättningarna för nybyggnation skiljer sig åt mellan de olika delarna av kommunen. Efterfrågan är som störst i Ljungby stad och utmed vissa strandsträckor, särskilt vid sjön Bolmens östra strand. Ett behov av nya bostäder finns även i de serviceorter som översiktsplanen pekar ut och på övrig landsbygd. I den kommunala bostadskön gå det att se att intresset för 1-2 rumslägenheter är störst, men även 3- rumslägenheter har en stor efterfrågan. Det är även tydligt att den äldre delen av befolkningen kommer att öka de närmsta åren och att behovet av bostäder anpassade för dem ökar och kan bidra till en större rörelse i flyttkedjan.

För att nå befolkningsmålet behöver kommunen arbeta aktivt med att locka till sig nya invånare samt behålla de som redan bor i kommunen. En utmaning är att skapa attraktiva miljöer som lockar till sig invånare i stort och specifikt inom gruppen unga vuxna. Unga vuxna är av stor betydelse då de bidrar till att orter upplevs som attraktiva eftersom de ofta är med och skapar ett aktivt stadsliv och ett varierat kulturutbud, vilket i sin tur medför att fler företag vill etablera sig i kommunen. Unga vuxna har också ofta högre kompetens. Trivs gruppen unga vuxna i kommunen kommer de troligen stanna eller komma tillbaka till kommunen när de bildar familj.

En varierad bostadsbebyggelse vad gäller upplåtelseformer och storlekar på bostäder samt olika arkitektoniska uttryck skapar möjligheter för olika grupper i samhället att bosätta sig i kommunen. Hyresrätter efterfrågas av bland annat studenter och unga vuxna. Varierad storlek på bostäder är viktigt för att täcka alla olika behov. Exempelvis efterfrågar ofta äldre invånare mindre lägenheter då de vill flytta ifrån sin villa som blivit för stor samtidigt som villa- och radhusbebyggelse är viktigt för barnfamiljer.

För att täcka behovet för olika socioekonomiska grupper behövs varierade upplåtelseformer. I kommunen är det främst brist på flerbostadshus, både hyresrätter och bostadsrätter. Genom att aktivt planera för LIS-områden (landsbygdsutveckling i strandnära lägen) kan strandskydd om det finns särskilt skäl upphävas vid byggandet av bostäder i områden där det annars råder förbud mot att exploatera, vilket kan skapa nya attraktiva boendemiljöer.

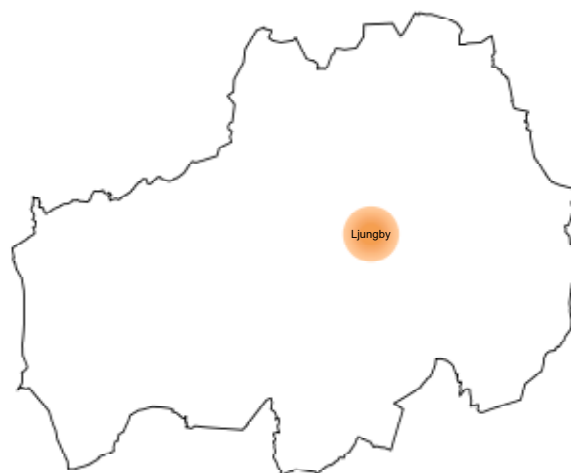
Det behövs fler mötesplatser i kommunen. Mötesplatserna är viktiga för den sociala hållbarheten, genom att kommunens invånare ska kunna träffa varandra, utbyta idéer och skapa tillit. En annan utmaning är att det finns fysiska och mentala barriärer. En fysisk barriär kan exempelvis vara en stor väg som delar av två bostadsområden som gör det fysiskt svårt att ta sig mellan områdena, vilket leder till att områdena kan bli isolerade från varandra. Mentala barriärer är barriärer som inte syns, men där de finns en tydlig gruppering mellan ”vi och de”.

Ställningstaganden

- Den fysiska planeringen ska möjliggöra för 35 000 invånare år 2035, vad gäller tillgång på bland annat bostäder, arbetsplatser, service och offentliga miljöer. Det är viktigt att kommunen och staden kan erbjuda attraktiva boendemiljöer.
- Nyetablering av bebyggelse, rekreationsområden, viktiga besöksmål samt gång- och cykelvägar bör i första hand lokaliseras till stråken, för att trafikinfrastrukturen ska användas effektivt och för att hållbara resor ska premieras.
- Bebyggelseområden planeras så att markresurser och infrastruktur kan användas effektivt. Vid nyexploatering används om möjligt befintlig infrastruktur som vägar, vatten och avlopp samt övriga kommunala investeringar. På så sätt minimeras påverkan på naturresurser och kommunala investeringar utnyttjas effektivt.
- Arbeta för ett varierat utbud av bostäder i fråga om upplåtelseformer, bostadsstorlek och arkitektoniska uttryck i arbetet med bostadsförsörjning och fysisk planering. Ett stort och varierat bostadsutbud är en förutsättning för att viktiga flyttkedjor ska stimuleras och för att kommunens befolkning ska öka.
- Kommunen ska främja etablering och utveckling av mötesplatser som knyter ihop både platser och människor.
- Värdefulla kulturmiljöer ska ses som en resurs för tillväxt och livskvalitet i kommunens samhällsplanering samt ett sätt att förstärka platsens identitet.

- Arbeta med att bevara, använda och utveckla befintliga värdefulla kulturmiljöer samt förbättra kunskap om dem och göra den mer tillgänglig. Värdefulla kulturmiljöer i kulturmiljöprogrammets utpekade områden eller i serviceorter bör ägnas särskild uppmärksamhet och prioriteras för underhåll.
- Vid kommunens ny- och ombyggnation tillämpas 1%-regeln. Det innebär att 1 % av de budgeterade byggkostnaderna avsätts till konstnärlig utsmyckning.
- Den muntliga berättartraditionen ska framhållas och speglas i den fysiska miljön genom exempelvis namngivning av platser som härrör från berättelser och sägen om platsen.
- Bebyggelsemiljöer planeras så att de undviker miljöstörningar som buller och luftföroreningar. Vid planering av bostäder utifrån bullerhänsyn bör i första hand alltför bullerutsatt lokalisering undvikas. När det behövs och är möjligt ska källbullret åtgärdas. I sista hand måste bostäderna bulleranpassas genom att utformas och placeras för att minimera bullerproblemen. Även industri- och verksamhetsområden i bullerutsatt läge bör planeras så att byggnader placeras så buller i utemiljöer reduceras.
- I markanvisningsavtal ställa krav på exploatörer inom exempelvis miljö och sociala åtagande för mer hållbara lösningar.
- Samhällsplaneringen ska bedrivas utifrån trygghets- och säkerhetsaspekter för att skapa och öka trygghetskänsla för användaren av det offentliga rummet.
- Samhällsplaneringen ska ta hänsyn till diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Barnkonventionen som blev svensk lag 2020 kan i planeringssammanhang hanteras genom att göra en barnkonsekvensanalys.
- Satsning på att förstärka orternas identitet genom att identifiera styrkor att bevara och satsa på inom respektive ort.
- Säkerställ möjligheten till dialog inom hela kommunen mellan de aktörer som kan påverka utvecklingen. En aktiv dialog fokuseras i första hand till utpekade serviceorter, men även till viktiga landsbygdsfrågor. Medborgardialog behöver utformas så att alla kan delta, även grupper med vanligen låg representation som yngre och nysvenskar.
- Kommunen ska se över möjligheten att i detaljplan, markanvisnings- och exploateringsavtal ställa miljö- och utformningskrav för nybyggnation, till exempel för att premiera klimatsmarta byggnader i trä. Vidare ska det ske ett aktivt arbete med att locka till sig fler byggaktörer.
- Arbeta för att möjliggöra boenden, service, rekreation och besöksnäring i strandnära lägen genom att peka ut områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS). Potential för landsbygdsutveckling bedöms finnas inom stråkens närområde, inom utvecklingsområdet Bolmens östra strand samt där service, tillgänglig infrastruktur och kollektivtrafik finns. Nya LIS-områden lokaliseras därför i första hand dit.

Centralort

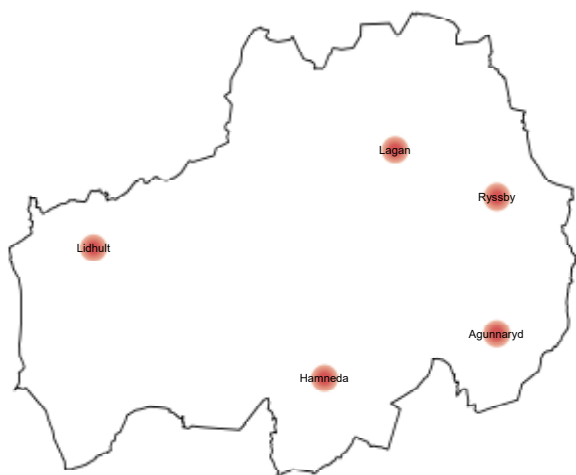
Utmaningar

Stadens attraktivitet är av stor betydelse för hela kommunen och mycket av kommunens utveckling sker här. Det är därför viktigt att ha god planberedskap för både bostäder, arbetsplatser och service. Ljungby stad behöver få en mer resurseffektiv och hållbar markanvändning och det är därför viktigt att staden fortsätter utvecklas genom förtätning/omvandling, högre bebyggelse inom nya områden och nya attraktiva stadsdelar. Stadens utveckling påverkas kraftigt av trafikbarriärerna E4:an, väg 25, ringleden och möjlig framtida ny stambana för höghastighetståg.

Ställningstaganden

- Ny bebyggelse ska främst ske i form av central förtätning/omvandling och nyexploatering i direkt anslutning till staden för att minska stadsutvecklingens påverkan på sammanhängande natur- och jordbruksmark.
- För att öka stadens attraktivitet och få en mer resurseffektiv markanvändning är det viktigt att särskilt Ljungbys centrala delar förtätas med stadsmässig bebyggelse och att nya områden för centrumändamål frigörs genom att centralt belägna industrier genom dialog och samverkan ges möjlighet att omlokaliseras till nya attraktiva skyltlägen främst utmed E4:an.
- Vid nyexploateringar utanför ringleterna i staden behöver ringleterna om möjligt anpassas till stadens utveckling, till exempel genom vägutformning eller möjligheten till trafiksäkra överfarter för gående och cyklister.
- Ljungby stad ska hanteras i en fördjupning av översiktsplanen efter att översiktsplanen är antagen. Planeringen kräver ett separat helhetsgrepp för att kunna hantera de många delvis konkurrerande intressena och det höga exploateringsstrycket.
- Kommunen ska säkerställa att det finns planförutsättningar för bostäder, kommersiell service (dagligvaruhandel med postutlämning, drivmedel m.m.), vård och arbetsplatser.
- Serviceorternas koppling till stråkens snabba kollektivtrafik ska säkerställas med gång- och cykelförbindelse till externa busshållplatser och pendlarparkering med laddinfrastruktur.
- Ny bebyggelse sker i första hand i form av förtätning, men nyexploatering i direkt anslutning till orten kan också vara aktuell där det är lämpligt.
- I alla serviceorter behöver det finnas förutsättningar för centrumutveckling, vilket möjliggörs genom förtätning och omvandling av befintliga bebyggelseområden.
- Arbeta för att möjliggöra boenden, service, rekreation och besöksnäring i strandnära lägen genom att peka ut områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS).

Serviceorter

Utmaningar

Serviceorterna ska utvecklas för att kunna förse sitt omland med offentlig och kommersiell service. Utvecklingen av bostäder behöver förstärka orternas struktur och skapa ett ökat underlag för service. Det är viktigt att ha en planberedskap för både service och bostäder. Serviceorterna behöver kunna kopplas upp till kommunens stråk för en god kommunikation mellan och till övriga orter.

Ställningstaganden

- I serviceorterna satsas långsiktigt på grundläggande kommunal service som förskola, skola, vård och omsorg samt hyresrätter. Vidare ska det finnas tillgång till rekreationsområden och mötesplatser, till exempel tillgänglig lekplats, idrotts- och aktivitetsplats, samlingslokal eller bibliotek.

Utvecklingsområde Bolmens östra strand

Utmaningar

Det finns många intressen i detta område, framförallt exploateringsintressen och höga allmänna intressen såsom riksintresset för det rörliga friluftslivet och fiske, kultur- och naturvärden samt ytvattentäkt för delar av Skåne. Länsstyrelsen i Kronobergs län fastställde den 13 oktober 2021 vattenskyddsområde för vattentäkten i sjön Bolmen med vattenskyddsföreskrifter, vilket omfattar den södra delen av sjön.

De höga allmänna intressena och ett högt exploateringsstryck är utmanande för kommunen att hantera. Frågor kring förändrad riskbild för bland annat bränder, olyckor och dricksvattenpåverkan behöver beaktas tidigt i planeringen och en god och tidig dialog med sydvatten och räddningstjänsten krävs. Kommunen äger inte så mycket

mark i området, förutom i Bolmstad hamn och i samhällena Bollstad och Tannåker. Eftersom området är attraktivt för boende, turism och friluftsliv är det viktigt att det finns både kommunal och kommersiell service i området.

Kollektivtrafiken behöver utvecklas om fler ska kunna bosätta sig här, då turerna i dagsläget inte passar arbetspendlare. Utvecklingsstråket är att ses som det huvudsakliga stråket till utvecklingsområdet Bolmens östra strand och är främst kopplad till väg 555.

En av utmaningarna i området är lösningen av vatten och avlopp. Många anläggningar utmed sjön Bolmens östra strand klara inte dagens krav och en enhetlig lösning är en förutsättning för framtida planläggning och exploatering i området. En annan utmaning i området när det gäller tillgänglighet är att området inte kan nås hela vägen från centralorten med gång och cykel. Områdets utveckling kan få fart först då pågående utbyggnad av VA-överföringsledning och gång- och cykelväg mellan Ljungby och sjön Bolmen är färdigställd, vilken beräknas bli klart år 2024 för hela sträckan.

Ställningstaganden

- Ny bebyggelse för bostäder, kommunal och kommersiell service bör i första hand placeras där service, infrastruktur och kollektivtrafik finns samt i utpekade LIS-områden.
- Busstrafiken bör utökas genom utvecklingsområdet, på sträckan mellan Bollstad och Ljungby, för att möjliggöra arbetspendling.
- Förbättra kontakten mellan staden och sjön Bolmen genom en separat gång- och cykelväg längs hela sträckan genom utvecklingsområdet mellan Ljungby och Bollstad.
- Hänsyn ska tas till natur- och kulturvärden i fortsatt planeringsarbetet enligt ställningstaganden under strategiområdet Natur och Vatten. I det sammanhanget är det viktigt att bevara och utveckla det sammanhängande nord-sydliga regionala grönstråket längs med sjön och en tillgänglig strandremsa.
- Hela utvecklingsområdet ska hanteras i en fördjupning av översiktsplanen efter att översiktsplanen är antagen. Planeringen kräver ett separat helhetsgrepp för att kunna hantera det stora området, de många delvis konkurrerande intressena, det höga exploateringsstrycket och det faktum att kommunen inte äger så mycket mark i området.

Övrig landsbygd

Utmaningar

I Ljungby kommun är det viktigt att det finns en levande och attraktiv landsbygd att bo, leva och verka i. För att hela kommunen ska leva behöver befintlig service på landsbygden bevaras och värnas. Översiktsplanen pekar ut ett antal serviceorter för att säkerställa att det finns viss offentlig service och möjlighet till kommersiell service inom ett rimligt avstånd i hela kommunen.

Områden som är attraktiva utifrån ett LIS-perspektiv ska nyttjas och utvecklas. I orter där det finns en efterfrågan bidrar kommunen med att ge planförutsättningar för att uppföra bostäder. En utmaning i områden utanför stråken är kommunikationen till stråken och orterna. En ytterligare utmaning är att bibehålla befolkningen i övrig landsbygd som utgör ett nödvändigt underlag för offentlig och kommersiell service. Landsbygdens natur- och kulturmiljövärden behöver utvecklas både vad gäller möjlighet till rekreation och för bevarande av värdefulla naturstråk och kopplingar.

Ställningstaganden

- Nya områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen ska främst användas för etablering av boenden, service, rekreation och besöksnäring samt lokaliseras i första hand inom stråkens närområde, inom utvecklingsområdet Bolmens östra strand samt där service och tillgänglig infrastruktur och kollektivtrafik finns.
- Byggnation på landsbygden bör ske på ett sådant sätt att ny bebyggelse kan tillföras samtidigt som befintliga natur-, kulturmiljö-, rekreations- och jordbruksvärden kan bevaras och utvecklas. En sammanhållen bebyggelseutveckling minskar risken för fragmentisering av landskapet och möjliggör att hänsyn kan tas till dessa värden. Detta innebär att nya bostäder i första hand bör uppföras i anslutning till befintlig bebyggelse eller att ny bebyggelse samlas i bebyggelsegrupper.
- Riktade insatser för att bevara och utveckla särskilt värdefulla natur- och kulturmiljöer samt rekreationsområden ska prioriteras.
- För att få en långsiktig effekt av arbetet med landsbygdsutveckling behöver det bedrivas av kommunen i samverkan med privat och ideell sektor.

Näringsliv och utbildning

Fotograf: Ali Raza

Utmaningar

Ljungby kommun är en relativt liten arbetsmarknad, vilket medför att det inte finns så många olika branscher och yrken representerade. Antalet utpendlare har ökat och antalet inpendlare minskat till kommunen de senaste tre åren, vilket innebär att det negativa pendlingsnettot har ökat. Den begränsade branschbredden innebär att smalare yrkesgrupper kan ha svårt att hitta jobb inom kommunen samt gör det svårt att matcha efterfrågan och utbud av kompetens. Arbetslösheten är generellt låg, men är högre hos utrikes födda och ungdomar. I framtiden beräknas det bli färre unga som träder in på arbetsmarknaden i jämförelse med antalet som går i pension, vilket kan leda till att det blir brist på arbetskraft.

Tillverkningsindustrin med export utgör den största delen av Ljungbys näringsliv där det finns styrkor och gedigen kunskap, samtidigt som branschen är exportinriktad och känslig för konjunkturförändringar. Företagsmixen, dvs fördelning mellan små och medelstora företag inom branschen är god och innehåller även flera tongivande storföretag i kommunen. Den ekonomiska tillväxten och produktivitetens utvecklingen har varit mycket god. På senare år har flera större nyinvesteringar gjorts inom tillverkningsindustrin i kommunen främst som utbyggnad av innovations- och utvecklingscenter. Detta har därmed tillfört högre nivå av kompetenser inom företagen och även tillgång till forskning och utveckling ur ett internationellt perspektiv.

Tjänstesektorn, till exempel olika typer av service, är jämförelsevis liten men ökar gradvis över tid. Företag inom företagstjänster och avancerade företagstjänster har vuxit starkt och med det ökat behovet av att rekrytera specialistkompetenser. I Ljungby kommun har vi stora möjligheter att expandera besöksnäringen och behöver utvidga områden som naturturism kan använda men också lyfta den näring som redan är på plats. Ett gemensamt arbete att lyfta Ljungby kommun som en turism- och besöksnäringsskommun skulle gynna flertalet näringar och skapa nya synergier och möjligheter för nya etableringar i kommunen. Nya etableringar inom sektorn skulle också öka branschbredden som ger konsumtion i branscher som hotell, restaurang, handel, transport och aktivitetsföretag och bidrar till lokal och regional utveckling runt om i landet, samt kulturella och kreativa näringar (KKN).

Olika branscher påverkar samhällsplaneringen olika genom skilda förutsättningar och behov, bland annat vad gäller lokalisering och omgivning. Ljungby Kommun har ett intressant läge ur ett logistiskt perspektiv. De senaste åren har de lediga industritomterna utmed stråken, främst de med skyltläge, sålts och bebyggts. Kunskapsintensiva näringar efterfrågar hög regional tillgänglighet, stads-kvaliteter och hög bredbandskapacitet, miljöer och platser som förstärker företagets varumärke och som kan attrahera den bästa arbetskraften. Kommunen behöver därför göra plats både för den traditionella tillverkningsindustrins behov och tillskapa attraktiva lägen för kunskaps- och tjänstenäringar.

I Ljungby kommun är det, liksom i de flesta kommuner som inte är storstäder eller universitetsorter, fler som flyttar ut än som flyttar in bland unga vuxna, vilket också är en utmaning för kompetensförsörjningen. Den genomsnittliga utbildningsnivån i kommunen är låg, vilket syns på andelen i yrkesverksam ålder med eftergymnasial utbildning.

Campus Ljungby och andra utbildningsanordnare har en stor betydelse för kompetensförsörjningen i Ljungby Kommun. Campus Ljungby har under det senaste året utvecklat verksamheterna genom att arbeta aktivt med att drifva och ta fram nya eftergymnasiala utbildningar. Via Linnéuniversitetet driver Campus Ljungby sjuksköterskeprogrammet som startade 2017 samt yrkeshögskoleutbildningar som är framtagna tillsammans med det lokala näringslivet, utifrån framtida kompetensbehov. Målgrupperna för utbildningarna är unga vuxna och yrkesverksamma.

Förutom utbildningar driver man ett flertal ESF-projekt där industriföretag, genom att delta i något projekt, får möjlighet att ingå i utvecklingsarbete som på sikt stärker produktivitet, konkurrenskraften och utvecklingsförmåga och därigenom stärker förutsättningarna för lönsam produktion.

Ställningstaganden

- Planera attraktiva platser för olika typer av branscher utifrån deras olika behov – yteffektiva och kunskapsintensiva företag centralt i staden/orterna och platskrävande verksamheter externt i anslutning till orterna vid stråken (med möjlighet till skyltläge vid stråken som E4:an och väg 25).
- Öka branschbredden genom att utveckla tjänstesektorn, bland annat inom upplevelse- och besöksnäringen.
- Locka fler unga vuxna att bosätta sig i kommunen för att möta framtida kompetensbehov och befolkningstillväxt.
- Arbetsmarknaden ska utökas genom förbättrad möjlighet till arbetspendling.
- Campus Ljungby behöver goda möjligheter till utbildning utifrån efterfrågan hos både näringslivet och offentliga arbetsgivare som kommun och region. Detta har stor betydelse för kompetensförsörjningen av kommunens arbetsplatser, men också för kompetenshöjning av kommunens invånare i stort. Kommunens fokusområden bör bevakas särskilt.
- Utvecklingen inom distansarbete och e-handel behöver följas, då den kan påverka hur vi fysiskt planerar för arbetsplatser och arbetspendling.

Uppläva och göra

Fotograf: Alexander Hall

Utmaningar

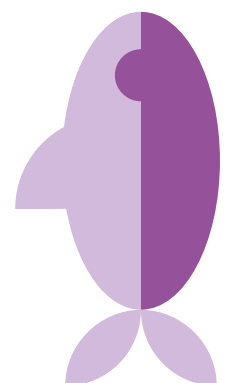
Attraktiva miljöer handlar inte enbart om boende utan också om exempelvis natur- och kulturmiljöer samt offentliga mötesplatser. Denna typ av miljöer kan vara viktiga som besöksmål och för den lokala identiteten, samt som resurs för tillväxt och livskvalitet. Kunskapen om natur- och kulturmiljö behöver förbättras för att aktivt kunna arbeta med och förstå dessa miljöer. Att ta tillvara, använda och utveckla arkitektoniska och kulturhistoriska värden, och att tolka och bygga vidare innebär att attraktiva bebyggelsemiljöer kan utvecklas. Det kan exempelvis innebära att man bevarar gammal industrimiljö som får ett nytt användningsområde. Attraktiva miljöer handlar också om tillgång på rekreationsområden såsom det kommunala naturreservatet Kronoskogen och andra naturreservat och kulturmiljöer inom kommunen. Även strandområden kan ses som attraktiva platser för rekreation och friluftsliv.

Det måste också finnas ett utbud av kultur och fritidsaktiviteter för att kommunen ska anses vara attraktiv. Vidare är attraktiva offentliga miljöer viktiga som sociala mötesplatser. För alla allmänna platser och stråk är trygg- och säkerhetsfrågor viktiga, där belysningen fyller en viktig funktion.

En stark identitet för kommunen är viktig, då den binder samman kommunen och stärker kommunens varumärke utåt. Kommunens identitet kan skapa en bild av vad kommunen är och kan vara, samt vad kommunen har att erbjuda både besökare och invånare. En identitet kan i sin tur bidra till att fler företag och människor vill flytta till eller besöka kommunen. Det är viktigt att fånga upp en bredd av identiteter och förankra dem bland invånarna i kommunen. Den muntliga berättartraditionen är unik för kommunen och skulle kunna vara en del i en sådan identitet och även något som kan öka turismen inom kommunen.

Ställningstaganden

- Säkerställ god tillgång till bostadsnära naturområden för rekreation, som är tillgängliga, trygga och attraktiva. Här möjliggörs mötesplatser för lek, rekreation och vila.
- Kommunens samhällsplanering ska använda grönområdestyperna lekplats, grannskapsmark på minst 1 hektar, grönyta på minst 5 hektar och rekreationsområde med möjlighet att promenera minst 1 km på stigar. Definitionerna behöver kompletteras med mål för bland annat tillgänglighet och innehåll.
- Ljungby stad ska fungera som en viktig arena för kultur.
- Utveckla kvarteret Fritiden och dess närområde som navet för idrotten i kommunen.
- Förbättra möjligheterna till en aktiv fritid för unga vuxna genom att etablera mötesplatser, aktiviteter, attraktiva miljöer och plats för evenemang.
- Utveckla kommunens identitet tillsammans med kommuninvånarna, till exempel genom medborgardialog och ortsanalys.
- Utveckla och främja besöksnäringen genom att satsa på miljöer och aktiviteter kopplade till vattenturism och berättartraditionen, områden som ingår i kommunens fokusområden och är viktiga för kommunens identitet.
- Platser som är intressanta för besöksnäring eller som natur- och kulturmiljö ska tillgängliggöras för allmänheten/besökande både fysiskt och genom att information blir lättillgänglig.

Markanvändning

Fotograf: Alexander Hall

Markanvändning och åtgärder

I följande avsnitt presenteras användningsförslag för mark och vattenområden utifrån strategiområdenas ställningstaganden. Markanvändningsförslagen är indelade geografiskt utifrån strukturbilden med Ljungby som centralort och de fem serviceorterna Agunnaryd, Hamneda, Lagan, Lidhult och Ryssby. Förslagen visar främst på möjliga framtida bebyggelseområden, naturområden och viss trafikinfrastruktur i dessa orter. Förutom markanvändningsförslag presenteras också åtgärder i form av fortsatt utredning eller andra åtaganden som inte syns i kartan, samt möjliga åtgärder vad gäller grönstruktur och hållbara trafikslag som kollektivtrafik och gång- och cykeltrafik. Vidare presenteras vindkraftsområden och LIS-områden (landsbygdsutveckling i strandnära lägen).

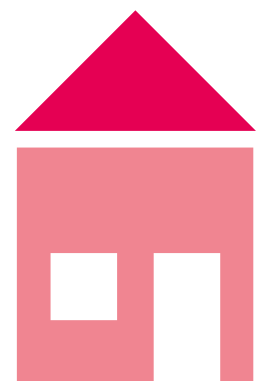
Huvudprincipen vid framtagande av nya bebyggelseområden i alla orter har varit att förtäta på lämpliga platser inom befintlig bebyggelse och att möjliggöra för nya attraktiva lägen i nära anslutning till bebyggelsen, ofta i sjönära läge. Tillgängligheten till strukturbildens stråk är också en viktig faktor. I den växande centralorten görs ansträngningar för att inte staden ska spridas ut för mycket, med industri längs E4 och bostäder främst norr och öster om ringleden runt staden. I möjligaste mån undviks bebyggelse på jordbruksmark, men där andra alternativ saknas och för att hålla ihop Ljungby föreslås exploatering av jordbruksmark.

I grönområdena säkerställs att natur- och rekreationsvärden kan bevaras och utvecklas samt att de fungerar som allmäntillgängliga grönområden. De områden som har de högsta naturvärdena bör bevaras för sina värden. Rekreationsvärden hanteras i form av både större rekreationsområden och mindre bebyggelsenära park- och grönområden, vilka bör vara lättillgängliga för att kunna användas fullt ut. Grönområdena kan vidare användas för bland annat klimatanpassning och dagvattenhantering. En långsiktig hantering av grönstrukturen i anslutning till orterna förutsätter lagskydd, kommunalt markinnehav eller avtal med markägaren.

För att avgöra de olika förslagens lämplighet har hänsyn bland annat tagits till risk för översvämning, naturvärden, kulturmiljövärden, rekreationsvärden, jordbruksmark dricksvattentäkter, geologi/markförhållanden, infrastruktur och totalförsvär. Förslagen har hållbarhets- och konsekvensbedömts, analysen finns att läsa i bilagan "Hållbarhets- och miljökonsekvensbeskrivning".

Att ett område är utpekad i översiktsplanen innebär inte att det går att utnyttja hela området utan det behöver utredas vidare, oftast i en detaljplan. De utpekade områdena visar var kommunen vill utvecklas och var det kan vara lämpligt att utreda vidare. Områdenas avgränsning ska ses som ungefärliga och avvikelser från dessa kan behöva göras i det fortsatta planarbetet med hänsyn till terräng, fastighetsgränser och andra allmänna intressen eller riskområden.

Markanvändningsförslagen är framtagna med en lång planeringshorisont för att kunna genomföras under en längre tidsperiod. Områdena pekats ut för möjlig framtida utveckling oberoende av om det är kommunal eller privat mark, för att de ska kunna fungera oberoende av ägarsituation. Befintliga industri- och verksamhetsområden har i flera fall pekats ut för bostäder och centrum, för att på sikt möjliggöra en omvandling av dessa områden. Översiktsplanen är vägledande för kommunens långsiktiga mark- och vattenanvändning. Det innebär att den med föreslagna bebyggelseområden visar vilka intentioner kommunen har med områdena på lång sikt. Detaljplanerna fortsätter att gälla i samtliga befintliga bebyggelseområden, även efter översiktsplanens antagande fram till att detaljplanen ändras/upphävs eller ersätts. Befintliga industrier som föreslås att få en annan användning på sikt, ska genom dialog och samverkan ges möjlighet till omlokalisering i nya attraktiva skyltlägen främst utmed E4 och väg 25.

Definitioner

Vid definition av vad markanvändningsförslagen olika indelningar innebär har vi utgått från Boverkets ÖP modell 2.0 för översiktlig planering, där man har definierat vilka olika användningar för en detaljplan som är förenliga med översiktsplanens olika markanvändningar. Mer om det finns att läsa på Boverkets hemsida.

Sammanhängande bostadsbebyggelse

Med sammanhängande bostadsbebyggelse avses områden med boende av varierande karaktär. Olika typer av kategoribostäder såsom studentbostäder, seniorbostäder och även gruppboende som innefattar viss omsorg kan ingå. I bostadsområden kan även grönytor, skola/förskola, kontor och verksamheter som inte är störande ingå.

Verksamheter och industri

Verksamheter och industri avser områden med markanvändning som inte går att kombinera med bostäder eller centrum så som produktion, lager, partihandel i större format eller verksamheter som kan vara farliga eller störande för sin omgivning. Här kan även annan lämplig markanvändning ingå som bland annat grönytor och kontor.

Mångfunktionell bebyggelse

Med mångfunktionell bebyggelse avses områden med en densitet och en större blandning av handel, kontor, skola/förskola, bostäder, grönytor, samlingslokaler och verksamheter i centralt belägna områden.

Grönområde och park

Med grönområde och park avses områden som kommunen anser viktiga att bevara främst med avseende på naturvärden i området sekundärt ur rekreationssyfte. Där sker utvecklingen främst med tanke på de naturvärden som finns inom området.

Natur och friluftsliv

Med natur och friluftsliv avses områden som kommunen anser viktiga ur ett rekreativt syfte och sekundärt för naturvärden. Där inriktar sig utvecklingen mer på att öka tillgängligheten och användbarheten för befolkningen.

Transportinfrastruktur

Markanvändningsförslag för trafik inkluderar möjlig sträckning av ny stambana för höghastighetståg och kollektivtrafiknoder.

Markförvärv

Översiktsplanen är vägledande för hur kommunen ska utvecklas och avgörande för var kommunen kan få förvärvningstillstånd och förvärva mark. Markanvändningsförslagen pekar ut områden som kan utvecklas, där fastigheter ofta behöver förvärfvas av kommunen för att förslagen ska bli verklighet. I de områden där kommunen inte äger marken vid översiktsplanens antagande kan kommunen behöva arbeta för att förvärva marken för fortsatt planläggning enligt översiktsplanens förslag.

Alla områden som är utpekade med markanvändningsförslag i översiktsplanen behöver dock inte kommunen ta initiativ till att planlägga, utan det kan även göras av privata aktörer.

Det är viktigt att det finns byggbar kommunal mark i kommunens orter för att möjliggöra byggnation. Genom att förvärva mark kan kommunen planlägga och i slutändan erbjuda lediga tomter. Lediga kommunala tomter marknadsförs sedan på hemsidan.

Ljungby stad behöver få en mer resurseffektiv och hållbar markanvändning och det ska därför tas fram en tydligare struktur för hur staden ska fortsätta utvecklas genom förtätning/omvandling, högre bebyggelse inom nya områden och nya attraktiva stadsdelar. Stadens utveckling påverkas av trafikbarriärerna E4:an, väg 25, Ringleden och möjlig ny stambana för höghastighetståg.

Ljungby

Stadens attraktivitet är av stor betydelse för hela kommunen och mycket av kommunens utveckling sker här. Det är därför viktigt att ha god planberedskap för både bostäder, arbetsplatser och service, särskilt med tanke på nuvarande befolkningsökning som till stor del sker i Ljungby.

Ljungby stad behöver få en mer resurseffektiv och hållbar markanvändning och det ska därför tas fram en tydligare struktur för hur staden ska fortsätta utvecklas genom förtätning/omvandling, högre bebyggelse inom nya områden och nya attraktiva stadsdelar. Stadens utveckling påverkas av trafikbarriärerna E4:an, väg 25, Ringleden och möjliga ny stambana för höghastighetståg.

Mångfunktionell bebyggelse

Område 1

Området omfattar större delen av centrala Ljungby inklusive Gästgivaregården, området vid Ljungby kyrka och Ljungby lasarett, kvarteren Violen, Aspebacken, Linné, Gänget, Odlaren, Torparen, Arrendatorn, Rättaren, Jordbrukaren och Stådet ända ned till ån Lagan. Området föreslås förtätas och omvandlas med bostäder, service, mötesplatser och icke störande verksamheter för att förstärka centrum- och stadskaraktären. Den mesta kvartersmarken i området är privatägd.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- De geotekniska förutsättningarna vid nybyggnation eftersom marken i huvudsak inte är fast i området. I delar av området finns enligt SGU förutsättningar för skred i finkornig jordart, varför det behöver bedömas om det finns stabilitetsproblem.
- Föreningar i kvarteren där industri bedrivits/bedrivs.
- Högre radonvärden både i den norra och södra delen av området behöver utredas.
- Helsingborgsvägen söder om Gängesvägen utgör farligt godsled, vilket bland annat medför ett byggnadsfritt avstånd på 30 m.
- Området ska utformas för att klara skyfall och översvämningrisker i den södra delen av området.
- Prioriterat grundvattenmagasin för dricksvattenförsörjning enligt vattenförsörjningsplan för Kronobergs län.
- I dagvattenhanteringen säkerställa att framtida nyetableringar inte påverkar grundvattentillgången kvantitativt och kvalitativt.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till ån Lagan – sträckan Bolmän-Skälån och de ställda miljö kvalitetsnormerna för vatten så att den kemiska och ekologiska statusen inte försämras.
- Koppla ihop centrum och årummet genom tillgänglighetsanpassade och sammanhängande stråk.

- Kulturhistoriska värden inventerade i det nya kulturmiljöprogrammet för Ljungby kommun.
- Tidig dialog med befintliga verksamheter i södra delen av området om omvandlingen och möjligheterna med omlokalisering

Område 2

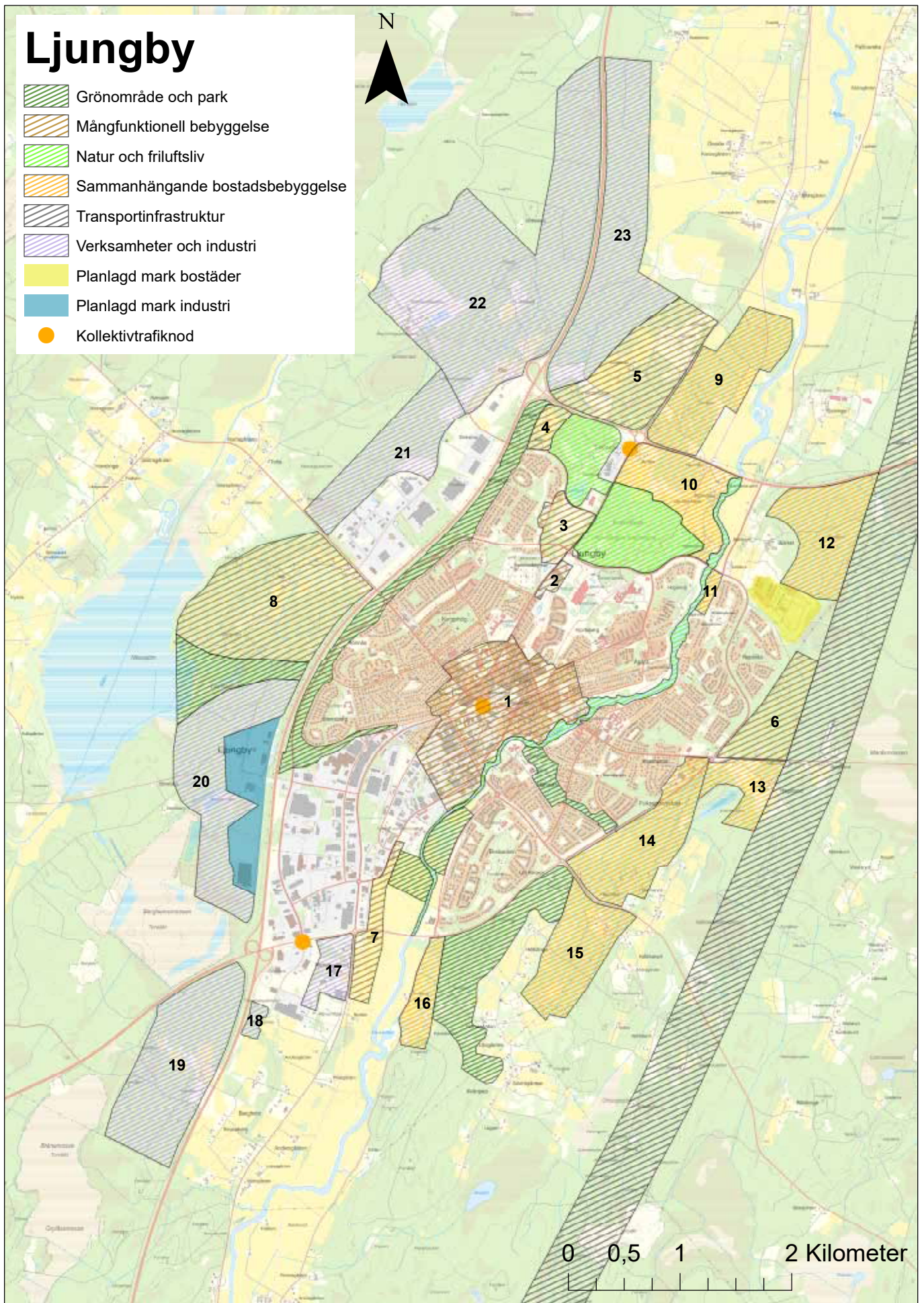
Detta område (Kvarteret Solrosen) ligger utmed Märta Ljungbergsvägen söder om Norrleden och intill kvarteret Fritiden. Området utgör entrén till Ljungby norrifrån och behöver förtätas med icke störande verksamheter och bostäder närmast Märta Ljungbergsvägen medan idrott- och centrum användning föreslås närmast kvarteret Fritiden. Området har avgränsats med hänsyn till fotbollsplanerna öster om området. Området berörs av vattenskyddsområde. Kommunen äger mark i södra delen av området, resten är privatägd.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Området utvecklas i helhet med kvarteret Fritiden.
- Avgränsningen österut med hänsyn till fotbollsplanerna i kvarteret Fritiden.
- Buller från Märta Ljungbergsvägen och Ringleden.
- Föreningar i marken.
- Högre radonvärden i södra delen av området behöver utredas.
- Koppla ihop gång- och cykelvägnätet genom området med gång- och cykelvägar norr samt söder om området.
- De geotekniska förutsättningarna för grundläggning eftersom marken inte är fast.
- Prioriterat grundvattenmagasin för dricksvattenförsörjning enligt Vattenförsörjningsplan för Kronobergs län samt grundvattenskyddat område.
- I dagvattenhanteringen säkerställa att framtida nyetableringar inte påverkar grundvattentillgången kvantitativt och kvalitativt.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till ån Lagan – sträckan Bolmän-Skälån och de ställda miljö kvalitetsnormerna för vatten så att den kemiska och ekologiska statusen inte försämras.
- Planera planterade områden med träd för att motverka framtida värmeöar (Värmeöar är ett begrepp som beskriver att tätbebyggda områden rent generellt är varmare än obebyggda och glest bebyggda områden.)
- Ädellövsskogsbandet behöver förstärkas i området eftersom det finns ett glapp mellan det östliga och västliga sambandet generellt i hela centralorten. Detta kan göras genom att plantera ädellöv på öppna ytor.
- Tidig dialog med befintliga verksamheter i området om omvandlingen och möjligheterna med omlokalisering

Ljungby

- Grönområde och park
- Mångfunktionell bebyggelse
- Natur och friluftsliv
- Sammanhängande bostadsbebyggelse
- Transportinfrastruktur
- Verksamheter och industri
- Planlagd mark bostäder
- Planlagd mark industri
- Kollektivtrafiknod

Område 3

Detta område ligger utmed Märta Ljungbergsvägen vid Sunnerborondellen och föreslås få en mångfunktionell användning med både bostäder, service och icke störande verksamheter. Området berörs av vattenskyddsområde.

Det finns ett planuppdrag för "Djupadal" samt "Sågverket" att utgå ifrån i planeringen av områdena. Syftet med detaljplanen för Djupadal är att förtäta staden med bostadsbebyggelse i form av radhus samt att ändra detaljplanen för befintligt bostadshus så att användningen stämmer med planen.

För "Sågverket" är syftet med planuppdraget att möjliggöra bostadsbebyggelse i varierande höjder samt plats till en förskola. Det ska även skapas olika mötesplatser, så som till exempel park och lekplatser. Kommunen äger all mark i området.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Koppla samman de två områdenas "Sågverket" samt "Djupadal" bebyggelse för att få till en bra helhetslösning både vad gäller utformning av kvartersstruktur samt tillgängligheten mellan områdena.
- Skapa gång- och cykelförbindelse från bostadsområdet till naturområdena österut och norrut samt till nya industriområden.
- Geotekniken i nordvästra samt sydöstra delen eftersom marken inte är fast.
- Föroreningar i kvarteren där industri bedrivits/bedrivs.
- Föroreningarna i marken.
- Planera för planterade parkområden med lövträd för att motverka värmeöar.
- Ädellövsskogsbandet behöver förstärkas i området eftersom det finns ett glapp mellan det östliga och västliga sambandet generellt i hela centralorten. Detta kan göras genom att plantera ädellöv på öppna ytor samt bevara större tallar.
- Prioriterat grundvattenmagasin för dricksvattenförsörjning enligt vattenförsörjningsplan för Kronobergs län samt grundvattenskyddat område.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på recipienter och miljö kvalitetsnormer för vatten samt skyfall för att utesluta föroreningsskansen av vattenskyddat område och ån Lagan.
- I dagvattenhanteringen säkerställa att framtida nyetableringar inte påverkar grundvattentillgången kvantitativt och kvalitativt.
- Tidig dialog med befintliga verksamheter i området om omvandlingen och möjligheterna med omlokalisering.

Område 4

Detta område ligger mellan E4:an och riksväg 25 utmed Bredemadsvägen norr om Annelunds bostadsområde. Området föreslås utvecklas med en mångfunktionell bebyggelse för att komplettera och koppla ihop framtida verksamhetsområden väster och norr om E4:an och riksväg 25.

Områdets norra och södra del hyser en del ädellövskog i samband och ingår i ett regionalt lövsstråks samband. Det finns tre fornlämningar väster om området och området har avgränsats med hänsyn till dessa. Området kan komma att beröras av sekundärområde i förslag till reviderat vattenskyddsområde.

Området är av Jordbruksverket utpekat som jordbruksmark och har avgränsats med hänsyn till den sammanhängande jordbruksmarken. För att kunna tillgodose behovet av bebyggelseutveckling och inga andra motsvarande lokaliseringar är möjliga föreslås området exploateras. Större delen av marken är kommunägd, förutom gården i mitten på området.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Placeringen och utformning av byggnader och funktioner med tanke på bullerstörningar från E4:an och riksväg 25.
- Utökat byggnadsfritt avstånd till riksväg 25 (30 m).
- Skapa gång- och cykelförbindelse från området till kollektivtrafiknoden vid Myrebo samt koppla ihop området med framtida verksamhetsområden norr om riksväg 25 samt övriga staden söderut.
- Markens höga genomsläpplighet.
- Planteringar i mitten av området som ger svala platser.
- Tillgängligheten till de rekreativa värdena; kulturhistoria och öppna landskap.
- Ädellövträden i norra och södra delen, för att bibehålla och gynna den regionala spridningskorridoren för lövträd.
- Prioriterat grundvattenmagasin för dricksvattenförsörjning enligt Vattenförsörjningsplan för Kronobergs län samt grundvattenskyddat område.
- I dagvattenhanteringen säkerställa att framtida nyetableringar inte påverkar grundvattentillgången kvantitativt och kvalitativt i både vattenskyddat samt föreslaget sekundärområde för grundvattenskydd.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till ån Lagan – sträckan Bolmän-Skälån och de ställda miljö kvalitetsnormerna för vatten så att den kemiska och ekologiska statusen inte försämras.

Område 5

Detta område ligger intill område 23 och föreslås utvecklas med mångfunktionell bebyggelse, med bland annat icke störande verksamheter, med hänsyn till riksintresset för kulturmiljön norr om området, att området berörs av vattenskyddsområde samt framtida bostadsbebyggelse öster om området.

En del av området är av Jordbruksverket utpekad som jordbruksmark. Jordbruksmarken som ianspråkats är väl avgränsad från den mer sammanhängande jordbruksmarken norrut. För att kunna tillgodose behovet av bebyggelseutveckling och inga andra motsvarande lokaliseringar är möjliga föreslås området exploateras.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Placeringen och utformning av byggnader och funktioner med tanke på bullerstörningar från Riksettan och riksväg 25.
- Utökad byggnadsfritt avstånd till riksväg 25 och väg 568/Riksettan (30 m).
- Skapa gång- och cykelförbindelse från området till kollektivtrafiknoden vid Myrebo samt koppla ihop området med framtida industriområde väster om området samt framtida bostadsområden öster och söderut.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på recipienter och miljö kvalitetsnormer för vatten samt skyfall för att utesluta föroreningsrisken av vattenskyddat område och ån Lagan.
- Prioriterad grundvattenmagasin för dricksvattenförsörjning enligt Vattenförsörjningsplan för Kronobergs län samt grundvattenskyddat område.
- I dagvattenhanteringen säkerställa att framtida nyetableringar inte påverkar grundvattentillgången kvantitativt och kvalitativt i både vattenskyddat samt föreslaget sekundärområde för grundvattenskydd.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till ån Lagan – sträckan Bolmän-Skälån och de ställda miljö kvalitetsnormerna för vatten så att den kemiska och ekologiska statusen inte försämras.
- Bevara/planera planerade områden med träd för att motverka framtida värmeöar.
- Utredda skogens värde.
- Utredda om jordbruksmarken är brukningsvärd och aktiv samt vilket värde den har i landskapsbilden.
- Bevara ädellövsstråket närmast riksväg 25 och E4:an samt större ädellövträd i områdets södra del.
- Riksintresseområdet för kulturmiljö norr och öster om området. Ta hänsyn till riktlinjerna i det kommunala kulturmiljöprogrammet.

Område 6

Området ligger i östra delen av centralorten intill Sollidenrondellen och utmed Vislandavägen. Det finns ett planuppdrag för området med syfte att skapa ett nytt bostadsområde med F-9 skola och mindre verksamheter. Eftersom området ligger relativt nära centrum och intill den östliga korridoren för den eventuella nya stambanan för höghastighetståg finns goda möjligheter för ett framtida stationsläge här. Området föreslås därför få en blandad användning med centrum, bostäder, skola, icke störande verksamheter. Tätare bebyggelse med icke störande verksamheter samt centrumanvändning närmast korridoren för den eventuella nya stambanan för höghastighetståg. Avgränsningen har gjorts med hänsyn till korridoren för den eventuella nya stambanan för höghastighetståg. Området berörs av vattenskyddsområde. Kommunen äger marken.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Placering och utformning av byggnader samt funktioner med hänsyn till buller från östra Ringleden och Vislandavägen.
- Skyddsavstånd till korridoren för den eventuella nya stambanan för höghastighetståg i öster.
- 50 kV-ledningen väster om området.
- Koppla samman gång- och cykelvägnät på ett trafiksäkert sätt både inom det nya området samt till befintligt bostadsområde väster om detta område och mot centrum.
- Planera området utifrån en eventuell ny ringled från Sollidenrondellen ut till riksväg 25.
- Bevara/planera planerade områden med träd för att motverka framtida värmeöar.
- Utredda skogens värde.
- Lövskogssamband i västra delen av området i nord-sydlig riktning och sammanhanget västerut.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på recipienter och miljö kvalitetsnormer för vatten samt skyfall och risker för översvämning.

Område 7

Området ligger öster om verksamhetsområdet Rosendal i södra delen av centralorten och breder ut sig öster om Riksettan samt norrut utmed Ringledden och Kungsgatan. I områdets norra del finns en gård med verksamheter där mangårdsbyggnaden har kulturhistoriska värden enligt Kulturparken Småland. Särskilt i områdets södra del finns landskapsbildsvärden kopplade till det öppna landskapet och Lagaåns dalgång. Området föreslås utvecklas med icke störande verksamheter och bostäder.

Området är av Jordbruksverket utpekade som jordbruksmark och har avgränsats med hänsyn till den sammanhängande jordbruksmarken söderut. Inom 1 km från centralorten bedöms bebyggelseutveckling utgöra ett väsentligt samhällsintresse som motiverar att jordbruksmark bebyggs och det är även inom detta avstånd som bedömning av alternativa lokaliseringar har gjorts. Kommunen äger en del mark i området, resten är privatägd.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Placeringen och utformning av byggnader och funktioner med tanke på bullerstörningar från Kungsgatan, Söderleden och Riksettan.
- Utökad byggnadsfritt avstånd till väg 124 (30 m).
- Länsväg 124 utgör farligt godsled, vilket bland annat medför särskilda skyddsavstånd till bebyggelse.
- 50 kV-ledningen genom den norra delen av området.
- Bevara yta för Banvallsleden som gång- och cykelväg.
- Översvämningsrisk i den östra delen av området.
- Prioriterad grundvattenmagasin för dricksvattenförsörjning enligt Vattenförsörjningsplan för Kronobergs län.
- I dagvattenhanteringen säkerställa att framtida nyetableringar inte påverkar grundvattentillgången kvantitativt och kvalitativt.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till ån Lagan, sträckan Bolmän-Skålån och de ställda miljö kvalitetsnormerna för vatten så att den kemiska och ekologiska statusen inte försämras.
- Bevara/planera planterade områden med träd för att motverka framtida värmeöar.
- Planläggning av området till icke störande verksamheter, bostäder och hänsyn till kulturhistoriska värden.
- Anpassa ny bebyggelse efter landskaps- och kulturmiljö värden och bibehålla öppna siktlinjer mellan husen mot det öppna landskapet och ån Lagans dalgång.

Område 8

Detta område ligger väster om E4:an och söder om Bolmstadsvägen mellan verksamhetsområdena Karlsro i söder och Eka industriområde i norr. Området föreslås användas för centrum, bostäder samt icke störande verksamheter. Området har avgränsats med hänsyn till spridningskorridorer för lövskogssamband norr och söder om området samt gravfälten. Området är det enda bostadsområdet väster om E4:an och angränsande bebyggelse består i övrigt av industrimark, varför området får en viktig roll.

En del av området är av Jordbruksverket utpekade som ett avgränsat område med jordbruksmark. För att kunna tillgodose behovet av bebyggelseutveckling och inga andra motsvarande lokaliseringar är möjliga föreslås området exploateras. Kommunen äger i princip ingen mark i området.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Placering och utformning av byggnader och funktioner med tanke på bullerstörningar från E4:an.
- Utökad byggnadsfritt avstånd till E4:an (50 m) och föreskrifter för Sydvästlänken (inom 100 m).
- Gång- och cykelförbindelse med industriområdet söderut, norrut samt mot centrum.
- Planterade områden med träd för att motverka framtida värmeöar och för att bevara svala platser.
- Skapa passager till natur- och rekreationsområden runt om området.
- Spridningskorridoren för lövskogssamband i norra och södra delen av området. Det finns värdefull ekskog i anslutning till gravhögar i norra delen.
- Fornlämningar (gravfält) i västra och sydvästra delen av området.
- Utredda skogens värde, söder om området finns anmälningspliktigt område för avverkning.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på recipienter och miljö kvalitetsnormer för vatten samt skyfall.

Sammanhängande bostadsbebyggelse

Område 9

Området ligger norr om riksväg 25 i norra delen av centralorten delvis utmed ån Lagan. I område 9 föreslås användningen bostäder och en blandad användning med icke störande verksamheter i sydvästligaste delen. Där icke störande verksamheter och bostäder blandas kan bebyggelsen ske mera tätt. Området berörs av vattenskyddsområde.

En del av området är av Jordbruksverket utpekade som ett avgränsat område med jordbruksmark. För att kunna tillgodose behovet av bebyggelseutveckling och inga andra motsvarande lokaliseringar är möjliga föreslås området exploateras. Kommunen äger en del mark närmast riksväg 25 och en bit norrut i området, resten är privatägd.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Översvämningsrisken ska beaktas.
- De geotekniska förutsättningarna behöver utredas. I delar av området finns enligt SGU förutsättningar för skred i finkornig jordart, varför det behöver bedömas om det finns stabilitetsproblem.
- Skapa koppling för lövträdsstråket öster och väster om Riksettan samt söder och norr om riksväg 25.
- Utökad byggnadsfritt avstånd till riksväg 25 och väg 568/Riksettan (30 m).
- Riksväg 25 utgör farligt gods-led, vilket bland annat medför särskilda skyddsavstånd till bebyggelse.
- Placering och utformning av byggnader och funktioner med tanke på bullerstörningar från väg 25.
- Skapa koppling för fotgängare och cyklister till industriområdet väster om området och till kollektivtrafiknoden vid Myrebo.
- Prioriterad grundvattenmagasin för dricksvattenförsörjning enligt Vattenförsörjningsplan för Kronobergs län samt sekundärområde för grundvattenskyddat område.
- I dagvattenhanteringen säkerställa att framtida nyetableringar inte påverkar grundvattentillgången kvantitativt och kvalitativt.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till ån Lagan – sträckan Bolmän-Skälån och de ställda miljö kvalitetsnormerna för vatten så att den kemiska och ekologiska statusen inte försämras.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på recipienter och miljö kvalitetsnormer för vatten samt översvämningsrisken vid skyfall och utesluta föroreningar av grundvattentäkten i västra delen av området.
- Buller från riksväg 25 och Riksettan.

Område 10

Området ligger söder om riksväg 25 i norra delen av centralorten delvis utmed ån Lagan. I området föreslås användningen bli bostäder. Området berörs av vattenskyddsområde.

En del av området är av Jordbruksverket utpekade som ett avgränsat område med jordbruksmark. För att kunna tillgodose behovet av bebyggelseutveckling och inga andra motsvarande lokaliseringar är möjliga föreslås området exploateras. Kommunen äger en del mark närmast riksväg 25, resten är privatägd.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Översvämningsrisken ska beaktas.
- De geotekniska förutsättningarna behöver utredas. I delar av området längs med ån finns enligt SGU förutsättningar för skred i finkornig jordart, varför det behöver bedömas om det finns stabilitetsproblem.
- Skapa koppling för lövträdsstråket i norra delen utmed Rv.25.
- Skapa koppling för fotgängare och cyklister till industriområdet väster om områdena och till kollektivtrafiknoden vid Myrebo.
- Kulturhistoriskt värdefulla miljöer öster om Strömsnäs-vägen samt gården Haganäs.
- Väst och sydväst om området finns utpekade grundvattentillgångar enligt Vattenförsörjningsplanen för Kronobergs län.
- I dagvattenhanteringen säkerställa att framtida nyetableringar inte påverkar grundvattentillgången kvantitativt och kvalitativt.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till ån Lagan – sträckan Bolmän-Skälån och de ställda miljö kvalitetsnormerna för vatten så att den kemiska och ekologiska statusen inte försämras.
- Placering och utformning av byggnader och funktioner med tanke på bullerstörningar från väg 25.
- Utökad byggnadsfritt avstånd till 25:an (30 m)
- Riksväg 25 utgör farligt gods-led, vilket bland annat medför särskilda skyddsavstånd till bebyggelse.

Område 11

Området ligger mellan Sickingevägen och ån Lagan, söder om Norrleden. Det finns ett planuppdrag för området med syftet att möjliggöra bostadsbebyggelse i upp till tre våningar och att tillgängliggöra ån för allmänheten.

Området är av Jordbruksverket utpekade som ett avgränsat område med jordbruksmark. För att kunna tillgodose behovet av bebyggelseutveckling och inga andra motsvarande lokaliseringar är möjliga föreslås området exploateras. Kommunen äger hela området.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Placering och utformning av byggnader med hänsyn till trafikbullret från Norrleden.
- Tillgängligheten till ån Lagan för allmänheten samt koppla ihop gång- och cykelvägar med omkringliggande gång- och cykelvägar.
- De geologiska förutsättningarna närmast ån, marken är inte fast i genomsnitt på 50 m. brett område närmast strandkanten. I delar av området längs med ån finns enligt SGU förutsättningar för skred i finkornig jordart, varför det behöver bedömas om det finns stabilitetsproblem.
- Översvämningsrisken ska beaktas.
- Bevara större ädellövträd i sammanhang närmast ån och planera för fler naturområden i de öppna markerna för att motverka värmeöar.
- Bibehålla öppna siktlinjer mellan husen ned mot ån Lagans dalgång.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på recipienter och miljö kvalitetsnormer för vatten samt skyfall.

Område 12

Området är en fortsättning på bostadsområdet Replösa Björket och föreslås få användningen sammanhängande bostadsbebyggelse. Kommunen äger ungefär hälften av marken i området.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Nödvändiga skyddsåtgärder mot buller från den eventuella framtida nya stambanan för höghastighetståg öster om området samt vägtrafikbuller från Rv.25 norr om området.
- Utökad byggnadsfritt avstånd till 25:an (30 m)
- Riksväg 25 utgör farligt gods-led, vilket bland annat medför särskilda skyddsavstånd till bebyggelse.

- Placering och utformning av byggnader och funktioner med tanke på bullerstörningar från väg 25 och den eventuella höghastighetsjärnvägen.
- Planera området för att ansluta till föreslagen ny ringled från Sollidenrondellen ut till väg 25.
- 50 kV-ledningen öster om området.
- Anpassa bebyggelsen närmast den eventuella framtida nya stambanan för höghastighetståg med tanke på skyddsavstånd osv.
- Gång- och cykelförbindelse från området till bostadsområden söderut samt centrum.
- Gravfälten och Banvallen i väster samt befintligt lantbruk.
- Skogsbrukets värde eftersom området utgörs av produktionskog.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på recipienter och miljö kvalitetsnormer för vatten samt skyfall.
- Utredda fornlämningens värde i östra delen av området.
- Området utformas så att gatu- och kvartersstrukturen från bostadsområdet Replösa Björket i söder kan förlängas norrut. Huvudsaklig entré till området behöver dock ske från John Lagers väg eller Sickingevägen i sydväst för att minimera trafik genom befintligt bostadsområde.

Område 13

Området ligger söder om Vislandavägen intill östra ringledden och blir en fortsättning på område 6. Här föreslås en sammanhängande bostadsbebyggelse utvecklas.

En del av området är av Jordbruksverket utpekade som ett avgränsat område med jordbruksmark. Då området ligger i anslutning till bebyggelse, har begränsad storlek och inte bedöms ha något aktivt jordbruk anses den endast i begränsad utsträckning vara brukningsvärd. För att kunna tillgodose behovet av bebyggelseutveckling och inga andra motsvarande lokaliseringar är möjliga föreslås området exploateras. Kommunen äger mesta delen av marken.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Mötesplatser i form av park och liknande eftersom området ligger avskilt genom Östra Ringleden.
- Skyddsåtgärder mot buller från den eventuella framtida höghastighetsjärnvägen öster om området.
- Kraftledningarna i västra delen av området.

- Gång- och cykelförbindelser till utvecklingsområdena norr och söder om samt mot centrum västerut.
- De geotekniska förutsättningarna eftersom områdets västra del inte är fast.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på recipienter och miljö kvalitetsnormer för vatten samt skyfall. Kvarnmossen ligger precis i anslutning till områdets södra del.
- Utreda skogsmarkens värde eftersom en del avverkning skett i området.
- Spara sammanhängande ädellövskogsområden.

Område 14

Området ligger utmed Östra Ringvägen mellan Sollidenrondellen och Hångersrondellen. Här föreslås en utveckling med sammanhängande bostadsbebyggelse ske och en omvandling av industrimarken väster om Ringleden. En liten del av området är av Jordbruksverket utpekade som ett avgränsat område med jordbruksmark.

För att kunna tillgodose behovet av bebyggelseutveckling och inga andra motsvarande lokaliseringar är möjliga föreslås området exploateras. En del av marken, närmast Ringleden ägs av kommunen, resten är privatägd mark.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Skapa mötesplatser i området i form av lekplatser samt rastplatser för både sociala och rekreativa värden.
- Tillgängligheten till rekreativa och naturvärden med utblickar i öppna landskap och åkermark.
- Vattenförrättning i nordvästra hörnet.
- Nödvändiga skyddsåtgärder mot trafikbullret från östra Ringvägen.
- Utökad byggnadsfritt avstånd till väg 124 (30 m).
- Utreda skogens värde.
- Regionalt ädellövskogssamband längs med sydvästra delen av Ringleden och över andra sidan Ringleden över Ulvabäcken in mot ån och centrum.
- Bevara större tallar i området.
- Gravfält i södra delen.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på recipienter och miljö kvalitetsnormer för vatten samt skyfall. Vid skyfall samlas mycket vatten i områdets mellersta del. Dagvattenlösningen skulle kunna lösas i en helhet med naturområdet söderut.
- Korridor för den eventuella nya stambanan för höghastighetståg i öster samt kraftledningsgata med 50 kV-ledningar.

- Tidig dialog med befintliga verksamheter i området om omvandlingen och möjligheterna med omlokalisering

Område 15

Detta område ligger söder om område 14 och söder om väg 124. Området föreslås utvecklas med sammanhängande bostadsbebyggelse. Området har avgränsats med hänsyn till höga natur- och kulturvärden väst och sydväst om området.

En del av området är av Jordbruksverket utpekade som ett avgränsat område med jordbruksmark. För att kunna tillgodose behovet av bebyggelseutveckling och inga andra motsvarande lokaliseringar är möjliga föreslås området exploateras. Kommunen äger inte marken.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Utökad byggnadsfritt avstånd till väg 124 (30 m).
- Planera för mötesplatser i form av lekplatser eller andra parkliknande funktioner.
- Bestämma exakt avgränsning mot tänkt naturreservat.
- Koppla ihop område 14 och 15 samt centrum på ett trafiksäkert sätt för fotgängare och cyklister.
- Koppla ihop området för fotgängare och cyklister med naturområdet väster om området.
- Gårdsmiljöerna runt om samt siktlinjer mot det öppna landskapet mellan ny bebyggelse.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på recipienter och miljö kvalitetsnormer för vatten samt skyfall.
- 50 kV ledningen i närhet till området samt angränsar till fördelningsstation.

Område 16

Området ligger söder om Söderleden utmed Skinnarevägen och ån Lagan, intill det värdefulla naturområdet i nordöst. Området föreslås utvecklas med sammanhängande bostadsbebyggelse. Avgränsningen av området har skett med hänsyn till översvämningsriskerna samt kultur- och naturvärden.

En del av området är av Jordbruksverket utpekade som ett avgränsat område med jordbruksmark. För att kunna tillgodose behovet av bebyggelseutveckling och inga andra motsvarande lokaliseringar är möjliga föreslås området exploateras. Kommunen äger en del mark i norra delen, resten är privatägd.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Utökad byggnadsfritt avstånd till väg 124 (30 m)
- Länsväg 124 utgör farligt gods-led, vilket bland annat medför särskilda skyddsavstånd till bebyggelse.

- Placering och utformning av byggnader med hänsyn till trafikbullret från Söderleden.
- Koppla ihop området med bostadsområdena norr om Söderleden samt koppla upp området till det värdefulla natur- och rekreationsområdena mot Höslänga och Kvänjarp.
- Bestämma exakt avgränsning mot tänkt naturreservat.
- De geotekniska förutsättningarna behöver utredas eftersom marken inte är fast. I delar av området finns enligt SGU förutsättningar för skred i finkornig jordart, varför det behöver bedömas om det finns stabilitetsproblem.
- Översvämningsrisk i mindre delar av området.
- Bibehålla öppna siktlinjer mellan husen ned mot ån Lagans dalgång.
- Området ligger intill ett grundvattenmagasin. I dagvattenhanteringen ska det säkerställas att grundvattenmagasinet inte påverkas negativt avseende kvantitet och kvalitet i grundvattenbildningen.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning i miljökvalitetsnormerna för ån Lagan, denna delen Bolmän-Skälån så att varken den ekologiska eller kemiska statusen försämras.
- Sammanhängande gång- och cykelväg till och i området som binder ihop verksamhetsområdena väster och norr om området samt med kollektivtrafiknoden nordväst om området.
- Hänsyn till kulturmiljöprogrammets riktlinjer för kulturmiljöområdet intill områdets södra del.
- Området ligger på ett delområde för grundvattenmagasin.
- I dagvattenhanteringen ska det säkerställas att grundvattenmagasinet inte påverkas negativt avseende kvalitet och kvantitet i grundvattenbildningen.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning i miljökvalitetsnormerna för ån Lagan, denna delen Bolmän-Skälån så att varken den ekologiska eller kemiska statusen försämras.
- Bevara/planera planterade områden med träd för att motverka framtida värmeöar.
- Området avgränsas söderut med hänsyn till gravfältets gränser.

Verksamheter och industri

Område 17

Området föreslås utvecklas med verksamheter och industri eftersom det blir en naturlig fortsättning av det planlagda industriområdet norr om området. Området har avgränsats med hänsyn till kulturhistoriska värden söder om området.

En liten del av området är av Jordbruksverket utpekad som ett avgränsat område med jordbruksmark. Då området ligger i anslutning till bebyggelse, har begränsad storlek och inte bedöms ha något aktivt jordbruk anses den endast i begränsad utsträckning vara brukningsvärd. För att kunna tillgodose behovet av bebyggelseutveckling och inga andra motsvarande lokaliseringar är möjliga föreslås området exploateras. Kommunen äger en del mark i området, resten är privatägd.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Placering och utformning av byggnader och funktioner med tanke på bullerstörningar från Riksettan och Helsingborgsvägen.
- Utökad byggnadsfritt avstånd till väg 25.5 (30 m)
- Länsväg 25.5 utgör farligt gods-led, vilket bland annat medför särskilda skyddsavstånd till bebyggelse.

Område 18

Området ligger i anslutning till verksamhetsområdet Rosendal och blir en naturlig fortsättning med industrier och verksamheter i goda skyltlägen utmed E4:an. Området har avgränsats med hänsyn till det öppna odlingslandskapet söder och öster om området eftersom de utgör viktiga inslag i den kulturhistoriska landskapsbilden. Kommunen äger en del mark i norra delen av området.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Placering och utformning av byggnader och funktioner med tanke på bullerstörningar från E4:an.
- Utökad byggnadsfritt avstånd till E4 (50 m) och föreskrifter för Sydvästlänken (inom 100 m).
- E4:an utgör farligt gods-led, vilket bland annat medför särskilda skyddsavstånd till bebyggelse.
- Sammanhängande gång- och cykelvägar som binder ihop verksamhetsområdena norr och öster om området samt med kollektivtrafiknoden i koringen Nyponvägen och Riksväg 25.
- Området ligger intill ett delområde för grundvattenmagasin. I dagvattenhanteringen ska det säkerställas att grundvattenmagasinet inte påverkas negativt avseende kvantitet och kvalitet i grundvattenbildningen.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning i miljökvalitetsnormerna för ån Lagan, denna delen Bolmän-Skälån så att varken den ekologiska eller kemiska statusen försämras.
- Riktlinjerna i det kommunala kulturmiljöprogrammet för området.

Område 19

Området ligger långsmalt längs med E4:an i kilen mellan Riksväg 25 och E4:an väster om befintligt verksamhetsområde Rosendal.

En del av området är av Jordbruksverket utpekade som ett avgränsat område med jordbruksmark. För att kunna tillgodose behovet av bebyggelseutveckling och inga andra motsvarande lokaliseringar är möjliga föreslås området exploateras. Kommunen äger en liten del mark i norra delen av området, resten är privatägt.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Placering och utformning av byggnader och funktioner med tanke på buller från E4:an samt Riksväg 25.
- Utökad byggnadsfritt avstånd till E4:an (50 m) och föreskrifter för Sydvästlänken (inom 100 m).
- E4:an och 25:an utgör farligt gods-led, vilket bland annat medför särskilda skyddsavstånd till bebyggelse.
- Planera tomterna så att den ”finare” sidan av framtida företag hamnar närmast E4:an medan lager och mer ytkrävande ytor hamnar på bakre delen av tomterna.
- Gång- och cykelförbindelse till industriområdet norr om Riksväg 25 samt österut till kollektivtrafiknoden samt handelsområdet Ljungbyporten nordöst om området.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på recipienter och miljö kvalitetsnormer för vatten samt skyfall. Vidta andra skyddsåtgärder för att utesluta föroreningar av grundvattnet.
- Bevara/planera planterade områden med träd för att motverka framtida värmeöar.
- Utredda skogens värde.
- Södra delen av området innehåller tre områden som av Kulturparken Småland är utpekade som värdefulla naturmiljöer för kulturmiljön i området.

Område 20

Området ligger norr och väster om befintliga verksamhets- och industriområdet Karlsro väster om E4:an. Här föreslås en utveckling med verksamheter och industri. Kommunen äger en tredjedel av marken i södra delen av området.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Placering och utformning av byggnader och funktioner med tanke på buller från E4:an.
- Utökad byggnadsfritt avstånd till E4:an (50 m) och föreskrifter för Sydvästlänken (inom 100 m).

- Gång och cykelförbindelse till verksamhetsområdena öster och norr om området samt till bostadsområdena öster om E4:an.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på recipienter och miljö kvalitetsnormer för vatten samt skyfall. Vidta andra skyddsåtgärder för att utesluta föroreningar av grundvattnet.
- Utredda de geotekniska förutsättningarna då områdena i västra och södra delen är sankt.
- Bevara/planera planterade områden med träd för att motverka framtida värmeöar.
- Bevara grönstråket norr om området eftersom det hänger ihop med Näsasjöns naturvärden.
- Utredda skogens värde.

Område 21

Område 21 ligger intill ett befintligt verksamhets- och industriområde utmed Näsavägen. Området föreslås utvecklas med verksamheter och industri och blir en naturlig fortsättning på industriområdet öster om. Kommunen äger huvuddelen av marken.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Placering och utformning av byggnader och funktioner med tanke på buller från väg 555 (Bolmstadsvägen).
- Trafiklösningen med in/utfart till området.
- Koppla ihop gång- och cykelvägnätet utmed Bolmstadsvägen och Näsavägen för att området ska vara lättillgängligt för gående och cyklister.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på recipienter och miljö kvalitetsnormer för vatten samt skyfall. Vidta andra skyddsåtgärder för att utesluta föroreningar av grundvattnet.
- Bevara/planera planterade områden med träd för att motverka framtida värmeöar.
- Bevara lövskog i sammanhang i södra delen av området eftersom de ingår i ett regionalt lövskogssamband västerut.
- Utredda skogens värde.
- Det finns en fossil åker i områdets östra del.
- Bevara träddridå mot gården Ängarna i sydvästligt läge eftersom därifrån börjar ett kulturhistoriskt värdefullt område.

Område 22

Området sträcker sig längs med E4:an norr om befintligt industriområde och föreslås utvecklas med industri. Här finns dessutom ett planuppdrag med syfte att planlägga marken för industri.

En del av området är av Jordbruksverket utpekade som ett avgränsat område med jordbruksmark. Jordbruksmarkerna är små och väl avgränsade, de ingår inte i ett större sammanhängande jordbruk. För att kunna tillgodose behovet av bebyggelseutveckling och inga andra motsvarande lokaliseringar är möjliga föreslås området exploateras. Kommunen äger en del av marken i södra delen av området, resten är privatägd.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Placering och utformning av byggnader och funktioner med tanke på buller från från E4:an samt riksväg 25.
- Utökad byggnadsfritt avstånd till E4:an (50 m) och föreskrifter för Sydvästlänken (inom 100 m).
- Planera tomterna så att den "finare" sidan av framtida företag hamnar närmast E4:an medan lager och mer ytkrävande ytor hamnar på bakre delen av tomterna.
- Sammanhängande gång- och cykelväg till och i området som binder ihop industriområdena söderut, öster om E4:an samt kopplas till kollektivtrafiknoden vid Myrebo.
- Hänsyn till Sevesoanläggningen sydöst om området.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på recipienter och miljö kvalitetsnormer för vatten samt skyfall. Vidta andra skyddsåtgärder för att utesluta föroreningar av grundvattnet.
- Bevara/planera planterade områden med träd för att motverka framtida värmeöar.
- Skydda nyckelbiotopsområdet med ädellövträd vid gården Eka.
- Utredda skogens värde.
- Bevara de öst-västliga ädellövstråket i södra delen av området.

Område 23

Detta område sträcker sig norr om riksväg 25 mellan Riksettan och E4:an. Området föreslås utvecklas med verksamheter och industri. Området har avgränsats med hänsyn till riksintresset för kulturmiljö samt skyddsområde för vattentäkt. Området kan komma att beröras av sekundärområde i förslag till reviderat vattenskyddsområde.

En del av området är av Jordbruksverket utpekade som ett avgränsat område med jordbruksmark. För att kunna tillgodose behovet av bebyggelseutveckling och inga andra motsvarande lokaliseringar är möjliga föreslås området exploateras. Kommunen äger en del mark i södra området, resten är privatägd.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Placeringen av framtida byggnader för att skapa acceptabla utemiljöer för anställda pga. av vägtrafikbuller från E4:an och Riksväg 25.
- Utökad byggnadsfritt avstånd till E4 (50 m) och 25:an (30 m) och föreskrifter för Sydvästlänken (inom 100 m).
- E4:an och 25:an utgör farligt godsled, vilket bland annat medför särskilda skyddsavstånd till bebyggelse.
- Planera tomterna så att den "finare" sidan av framtida företag hamnar närmast E4:an och Riksväg 25 medan lager och mer ytkrävande ytor hamnar på bakre delen av tomterna.
- Skapa gång- och cykelförbindelse från området till kollektivtrafiknoden vid Myrebo samt koppla ihop området med framtida industriområde väster om E4:an och framtida bostadsområden öster och söderut.
- Området ligger på tertiär zon för ej antagna vattenskyddsområden samt intill prioriterad grundvattenmagasin för dricksvattenförsörjning enligt Vattenförsörjningsplanen för Kronobergs län.
- I dagvattenhanteringen ska det säkerställas att grundvattenmagasinet och det vattenskyddade området öster om området inte påverkas negativt avseende kvalitet och kvantitet i grundvattenbildningen samt att föroreningar kommer ned i grundvattnet.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning i miljö kvalitetsnormerna för ån Lagan, denna delen Bolmän-Skalån så att varken den ekologiska eller kemiska statusen försämras.
- Bevara/planera planterade områden med träd för att motverka framtida värmeöar.
- Utredda skogens värde.
- Bevara ädellövsstråket närmast väg 25 och E4:an.
- Riksintresseområdet för kulturmiljö norr och öster om området. Ta hänsyn till riktlinjerna i det kommunala kulturmiljöprogrammet för att minimera påverkan på landskapsbildningen.

Grönstruktur

Ljungby har regionala grönstråk både i väster och öster, då staden ligger där stråken möts. Det västra grönstråket är främst ett lövskogssamband som sträcker sig till sjön Bolmen, längs med sjön norrut samt vidare till landskapet runt sjöarna Vidöstern, Flåren och Furen. Det finns även värdefulla våtmarker särskilt väster om Ljungby.

Det östra grönstråket är något svagare, men inkluderar värden kopplade till både lövskog och våtmark, samt sträcker sig till sjön Möckeln och Älmhults kommun. Inom det senare grönstråket finns omedelbart sydöst om staden ett område med ädellövskog som delvis har väldigt höga naturvärden (naturvärdesklass 1) samt höga rekreativvärden, vilket avses att sparas som naturreservat. Eftersom staden ligger i mötespunkten mellan de båda regionala grönstråken är det viktigt att bevara och utveckla de grönstråk som finns i staden, särskilt kopplat till lövskogssambanden.

Det andra viktiga grönstråket genom Ljungby är ån Lagan, som sträcker sig genom staden i nord-sydlig riktning. Längs ån finns det tydliga naturvärden även om rekreativvärden är viktigast här. I stråket är det viktigt att arbeta med att befintliga grönytor är tillgängliga och attraktiva. För att hela stråket ska tillgängliggöras bör det finnas gång- och cykelvägar i anslutning till ån längs hela stråket.

Grönstrukturen i Ljungby består främst av ett nätverk av ytor och stråk med natur- och rekreativvärden. Vidare finns det mer avgränsade grönytor som ofta är omgivna av bebyggelse och kan ha stor betydelse för rekreativmöjligheterna i stadsdelen. I detta sammanhang bör särskilt betydelsen av Kronoskogen och Ljungsjöområdet i stadens norra delar poängteras, där det finns goda rekreativmöjligheter genom bland annat motionsspår och skidbacke.

De sistnämnda områdena och större delen av Lagaån är utpekade för användningen Natur- och friluftsliv i markanvändningskartan. Utöver natur- och rekreativvärden finns det i grönstrukturen i många fall kulturmiljövärden i form av fornlämningar.

Grönstruktur kan även utnyttjas för dagvattenhantering, då de utgör ytor som kan översvämmas temporärt. Ett område som idag används som jordbruksmark söder om reningsverket har pekats ut som grönstruktur och kan användas för hantering av dagvatten från de sydvästra delarna av Ljungby, där det finns mycket hårdgjorda ytor.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Befintliga grönstråk behöver bevakas och säkerställas i samhällsplaneringen. Regionala grönstråk finns både västerut och österut från Ljungby, medan lokala grönstråk finns som ett nätverk i staden.
- Ett område med ädellövskog söder om staden och ringleden som delvis har väldigt höga naturvärden (naturvärdesklass 1) och höga rekreativvärden avses sparas som naturreservat. Ett område med ungefär samma avgränsning finns med i länsstyrelsens "Plan för skydd av värdefull natur i Kronobergs län 2018–2022" som ett område som bör utredas för formellt skydd.
- En möjlig ny stambana för höghastighetståg i öster riskerar att skada viktiga gröna stråk och samband.
- Möjligheten till promenader i natur- och rekreativområden, särskilt prioriterat längs med Lagaån.

Väg

Den östra ringleden John. A Lagers väg kan behöva förlängas norrut med ny anslutning till väg 25 om en eventuell järnvägsstation lokaliseras i anslutning till Vislanda-vägen enligt översiktsplanens förslag. En förlängd ringled skulle i det fallet få regional betydelse genom att trafikförsörja stationen med trafik från norr och öster. Den eventuella förlängningen av ringleden och ny anslutning till väg 25 behöver studeras vidare i dialog med Trafikverket. Viktiga frågor att ta hänsyn till i fortsatta studier av den eventuellt förlängda ringleden är 25:ans nuvarande utformning och sträckningsindelning, avståndet mellan trafikplatser, stadens utveckling och statusen på den eventuella nya stambanan för höghastighetståg.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Säkra passager för gående och cyklister över ringleden.
- Lösa på- och avfart från väg 25 vid en eventuell förlängning av ringleden.
- Buller till angränsande bostadsområden
- Vägens placering i förhållande till möjlig sträckning av ny stambana för höghastighetståg.

Åtgärder för hållbara trafikslag – gång, cykel och kollektivtrafik

I Ljungby finns det två befintliga kollektivtrafiknoder – Ljungby terminal och Myrebo. Myrebo ligger på Riksettan vid den norra infarten till Ljungby och servar främst bussresor norrut mot Värnamo och österut mot Växjö. För Ljungby terminal finns pendlarparkering för bil och cykel samt bra gång- och cykelförbindelser. Myrebo har en pendlarparkering för bil, men behöver kompletteras med gång- och cykelförbindelser och pendlarparkering för cykel. Utöver dessa saknas en kollektivtrafiknod vid den södra infarten till Ljungby, vilken skulle kunna serva bussresor västerut mot Halmstad och söderut mot Markaryd. Denna kunde med fördel placeras vid Ljungbystopp i korsningen Ringvägen-Helsingborgsvägen.

För att få ett bättre nätverk av gång- och cykelvägar i Ljungby är det viktigt att arbeta med att:

- Säkerställa att gång- och cykelvägarna är trygga och säkra till föreslagna markanvändningsförslag.
- Säkerställa övergripande och effektiva gång- och cykelstråk för pendling.
- Gång- och cykelstråk som korsar barriärer som E4:an och Ringleden.
- Att tillgängliggöra ån Lagan genom ett parallellt gång- och cykelstråk genom staden.
- Möjliggöra för säkra gång- och cykelförbindelser till viktiga kollektivtrafiknoder som Myrebo busshållplats.

Agunnaryd

Agunnaryd ligger väster om sjön Agunnarydssjön, ungefär 3 km från väg 124. Här finns en dagligvaruhandel med kafé, frisör, massör, fotvård samt vårdcentral och fungerar som en träffpunkt i samhället. På orten finns det förskola, fritidshem och skola årskurs 0-6. I och med att Agunnaryd pekas ut som serviceort kan det bli aktuellt med ytterligare kommunal service.

Bebyggelsen i området består av trävillor i varierande ålder. I Agunnaryd finns kommunalt vatten och avlopp. En översyn av kapaciteten i befintlig vatten- och avloppsinfrastrukturen pågår för att säkerställa att en ökande befolkning ska kunna hanteras. Vid framtida planering av de föreslagna bebyggelseområdena behöver reningsverkets kapacitet samt dricksvattenförsörjningen utredas parallellt med planarbetet.

Fiberledningarnas exakta lägen behöver utredas i de fortsatta planarbetena och vid en framtida exploatering behöver kostnadsfrågorna i genomförandet av detaljplanerna bestämmas.

Genom Agunnaryd sträcker sig en prioriterad grundvattentillgång enligt Vattenförsörjningsplan för Kronobergs län, Ås mellan Stensjön och Möckeln. Enligt Vattenkartan från Vatteninformation Sverige finns ytterligare en grundvattenförekomst som sträcker sig lit längre norrut och viker av sydöst ut till Agunnarydssjön.

Området runt Agunnarydssjön är av riksintresse för naturvård. Med tanke på den bördiga jordbruksmarken är det en utmaning att hitta platser som kan exploateras.

Mångfunktionell bebyggelse

Område 1

Detta område ligger i centrala delen av Agunnaryd och föreslås utvecklas med mångfunktionell bebyggelse. I mångfunktionell bebyggelse kan bostäder, verksamheter, service, besöksanläggningar, drivmedelsstation mm. inrymmas. Området är bebyggt idag med bland annat lanthandel, drivmedelstation och bostadsbebyggelse. Intill områdets östra del finns ett parkområde med dammar som ger rekreativsmöjligheter. Hela området ingår i ett regionalt lövstråks samband. Kommunen äger en del mark i området.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Grundvattenmagasinet, så att inte framtida nyetableringar påverkar vattentillgångens kvantitet eller kvalitet negativt. Detta bör utredas genom en dagvattenutredning.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på Agunnarydssjön och de ställda miljö kvalitetsnormerna.

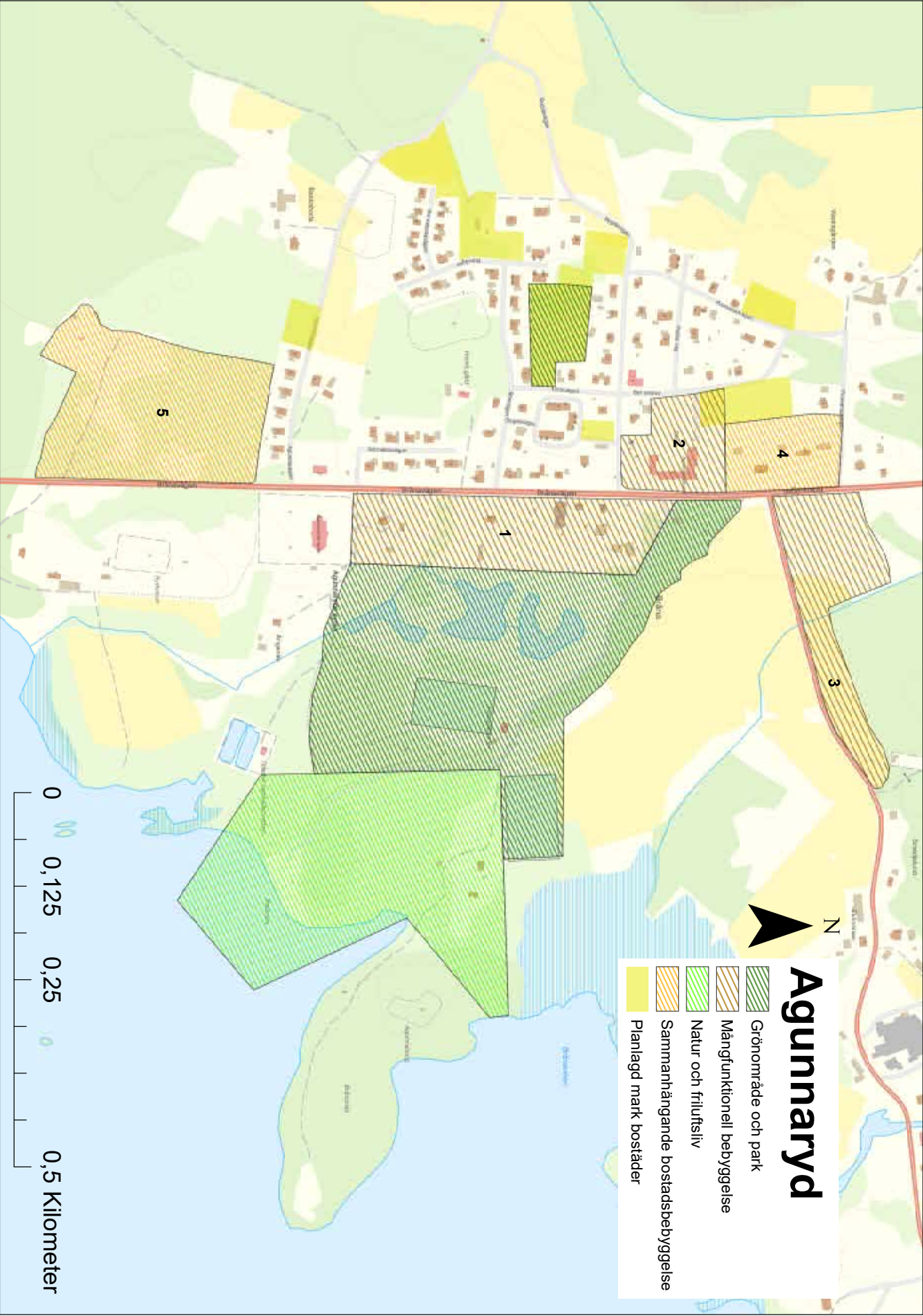
- Skapa GC-vägar igenom området och som binds ihop med naturområdet runt om och bostadsområden väster om huvudgatan.
- Bevara större lövträd i samband eftersom området ingår i ett regionalt lövstråks samband.
- Bevara grönområden så att området kan ta hand om dagvattnet vid skyfall.
- Utredda fornlämningen vid lanthandeln.
- Potentiell förorening kring drivmedelsstationen.

Område 2

Detta område utgörs av den befintliga skolan i Agunnaryd, där både förskola och grundskola inryms på samma gård, samt ett ca 30 meter brett obebyggt område norr därom. Området ligger utmed huvudgatan Brännavägen och kan vara bullerstört. Det ligger också på ett grundvattenmagasin som är skyddat genom grundvattenskydd. Området ingår i ett regionalt spridningsstråk för lövträd och än om det finns vissa barriäreffekter i detta område så ger en utveckling av området möjlighet att förstärka funktionaliteten av det regionala grönstråket. Kommunen äger all mark i området.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Utredda bullret från huvudgatan för att kunna utforma kvarteret så att känsliga miljöer klarar riktvärdena för buller.
- Planera för plantering av fler lövträd i området som ger skugga vid framtida värmeböljor och förstärker det regionala grönstråket för lövskogssamband.
- Identifiera de potentiella rekreativsvärdena i området för att hantera på bästa sätt i den fortsatta planläggningen.
- Grundvattenmagasinet, så att inte framtida nyetableringar påverkar vattentillgångens kvantitet eller kvalitet negativt. Detta bör utredas genom en dagvattenutredning.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på Agunnarydssjön och de ställda miljö kvalitetsnormerna.
- Området ska utformas för att klara skyfall och risker för översvämning.
- Utredda fornlämningen intill områdets norra del för att i den fortsatta planeringen sätta lämpligast varsamhets/skyddsbestämmelser.

Område 3

Detta område ligger öster om Brånavägen i samhällets norra del och norr om väg 604. Området ligger lägre än de omgivande vägarna och vägtrafikbullret upplevs inte så tydligt eftersom slänterna från vägen fungerar bullerdämpande. Området präglas av öppen mark med inslag av större lövträd i dungar. Lövträdssamlingarna i områdets västra del är början på ett nordöstlig regionalt lövskogssamband och har högt naturvärde. Intill områdets norra del finns en före detta dansbana som kan ha visst upplevelsevärde.

Från området är det öppen sikt mot Agunnarydssjön. Marken består av isälvs sediment i huvudsak på ett delområde med grundvattenmagasin. I områdets östra kant finns en skyttebana och i den östra delen ska det också byggas ett brandvärn med aktivitetshus. Här föreslås en utveckling med mångfunktionell bebyggelse i vilken även en framtida skola kan inrymmas. Hela markområdet ägs av kommunen.

Området är av Jordbruksverket utpekade som jordbruksmark och har avgränsats med hänsyn till den sammanhängande jordbruksmarken söderut. Inom 0,5 km från serviceorten bedöms bebyggelseutveckling utgöra ett väsentligt samhällsintresse som motiverar att jordbruksmark bebyggs och det är även inom detta avstånd som bedömning av alternativa lokaliseringar har gjorts.

Det bedöms finnas skäl att ianspråka den berörda jordbruksmarken, då liknande områden av samma storlek är mindre lämpliga att exploatera. I områdets östra del har Länsstyrelsen tidigare gett bifall till att ta ur jordbruksmarken för produktion eftersom ett brandvärn/aktivitetshus ska byggas där. Vidare uppfattas området som avgränsat från den sammanhängande jordbruksmarken söderut varför bebyggelse där inte stör utsikten mot sjön och jordbruksmarken brukas även bara delvis aktivt.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Utredda vägtrafikbullret och hur det kan avhjälpas.
- Koppla ihop området från pendelparkering vid väg 124 till samhället med gång- och cykelväg över Brånavägen vidare till Helge å och Sverigeleden.
- Göra en dagvattenutredning för att hantera dagvattnet i och från området för att inte försämra grundvattenbildningen eller försämra Agunnarydssjöns ekologiska och kemiska status och för att omhänderta vattenmängden vid skyfall då områdets östra del ligger i en lågpunkt.
- Planera området med hänsyn till 100-årsflöde samt högsta flöde från Helge å.
- Planera för fler lövträdplanteringar dels för skuggbildning i värmeböljor men också för att förstärka och bygga vidare på det regionala lövskogssambandet.
- Skapa tillgänglighet för gående- och cyklister från området till dansbanan norr om området, då detta utgör utgör ett potentiellt rekreativt område.

Sammanhängande bostadsbebyggelse

Område 4

Detta område ligger utmed Brånavägen som är huvudgatan genom samhället. Området föreslås förtätas med sammanhängande bostadsbebyggelse. Med sammanhängande bostadsbebyggelse kan funktioner förutom bostäder även centrum, vård, besöksanläggningar med mera inrymmas.

Området ingår i ett regionalt spridningsstråk för lövträd och än om det finns vissa barriäreffekter i detta område så ger en utveckling av området möjlighet att förstärka funktionaliteten av det regionala grönstråket. Området ligger på ett grundvattenmagasin som är skyddat genom grundvattenskydd. Marken i detta område är privatägd.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Bullret från vägen behöver utredas.
- Bevara grönområden så att området kan ta hand om dagvattnet vid skyfall.
- Göra en dagvattenutredning för att hantera dagvattnet i och från området för att inte försämra eller förorena grundvattnet eller försämra Agunnarydssjöns ekologiska och kemiska status.
- Området ska utformas för att klara skyfall och risker för översvämning
- Bevara större lövträd i samband eftersom området ingår i ett regionalt lövstråkssamband.
- GC-väg som kopplar ihop området med övriga bostadsområden och samhällets centrum.
- Nödvändiga skyddsåtgärder för att minimera riskerna med förorening av vattentäkten.
- Utredda fornlämningens status i södra delen av området.

Område 5

För att möjliggöra för bostadsbebyggelse som hänger ihop med befintlig bebyggelse och samtidigt är attraktivt lokaliserad föreslås ett nytt område med sammanhängande bostadsbebyggelse väster om infartsvägen i samhällets södra del.

Området ligger i en attraktiv miljö i ett lövskogsområde nära sjön och vid en exploatering av området är det viktigt att dessa värden kan bibehållas. Området har också bra tillgång till infrastruktur med närhet till väg 124 och kollektivtrafiknoden, samt en tänkt framtida gång- och cykelväg mellan byn och länsvägen. Med tanke på att både samhället och kollektivtrafiknoden ligger på den västra sidan av vägen medan naturvärdena är högre på den östra sidan är det troligt att denna gång- och cykelväg placeras i anslutning till det tänkta bostadsområdet.

Storleken på området begränsas för att ett nytt bostadsområde ska uppfattas som en naturlig utökning av bebyggelseområdena i Agunnaryd och för att visa en tydlig prioritering av hur samhället bör utvecklas. Områdets mittersta del har utgjort plats för den traditionella Kolmilan i Agunnaryd. Marken är privatägd.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Utredda bullret från Brånavägen samt om nödvändigt, vidta bullerdämpande åtgärder i den fortsatta planläggningen.
- Bevara växtlighet närmast vägen både i norra och södra delen som kan omhänderta vattenmängderna som samlas i lägpunkterna i området vid skyfall.
- Bygga ut gång- och cykelväg från detta bebyggelseområde till ortens centrala funktioner samt pendlarparkeringen vid väg 124.
- Bevara stigen i området som knyter ihop området med byn norrut.
- Bevara större ekar samt planera för fler lövträd i området för att förstärka det regionala lövskogssambandet.
- Avleda dagvattnet till de stora dammarna öster om Brånavägen innan det leds vidare till Agunnarydssjön för att på ett naturligt sätt rena dagvattnet och inte försämra sjöns ekologiska och kemiska status.
- En översyn av kapaciteten i befintlig vatten- och avloppsinfrastrukturen pågår för att säkerställa att en ökande befolkning ska kunna hanteras.

Grönstruktur

Agunnaryd ligger inom ett regionalt grönstråk, i form av ett av länsstyrelsen utpekat nord-sydligt lövskogsstråk. Detta grönstråk sträcker sig från lövskogsområden öster om Ryssbysjön till sjön Möckeln och Älmhults kommun. Ädellövskog finns som ett samband genom orten och i särskilt hög koncentration i ett område mellan Agunnaryd och sjön Möckeln. De inventerade naturvärdena i Agunnaryd är främst kopplade till lövskogsområden, vilka också ingår i ädellövskogssambandet, samt till Agunnarydssjön.

Områden med rekreationsvärden finns utspridda i Agunnaryd, där huvuddelen av de som ligger inom bebyggelsen är kommunägda. Området kring hembygdsgården utgör ett större bestånd av ädellövskog och har en viktig funktion både som del i lövskogsstråket och som en rekreativ oas i bostadsområdet. Norr om den finns ett litet parkområde med lekplats som också ingår i lövskogsstråket.

Området öster om centrum utgörs av ett rekreationsområde med anlagda dammar som på sikt har potential till högre naturvärden.

Eftersom det regionala grönstråket går rakt genom Agunnaryd är det viktigt att bevara och utveckla de naturvärden som finns, särskilt kopplat till lövskogssambanden. Parkområdet med lekplats föreslås avsättas som grönområde/park. Tillgängligheten till naturområdena är överlag god, men längs Agunnarydssjön behöver den förbättras.

Ett område sydöst om fotbollsplanerna samt runt badplatsen är utpekat för Natur- och friluftsliv.

Området har tidigare varit föreslaget som LIS-område men har behövts strykas på grund av riksintresse för naturvård. Dock kan området, genom användningen Natur- och friluftsliv, utvecklas för att höja de rekreativa värdena runt badplatsen exempelvis genom grillplatser, båtbyggor, toaletter mm. Dessa förstärkande åtgärder skulle även underlätta och öka användningen av andra rekreationsaktiviteter i området som fiske och kanot

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Hänsyn behöver tas till ett regionalt grönstråk, i form av ett nord-sydligt lövstråk, genom Agunnaryd
- Ett grönområde avsätts i anslutning till lekplatsen i den västra delen av samhället, där gällande detaljplan medger bostäder. På så sätt säkerställs områdets natur- och rekreationsvärden.
- Utvecklingen av området behöver ske med hänsyn till naturvärden samt tillgängligheten till stranden.

Åtgärder för hållbara trafikslag – gång, cykel och kollektivtrafik

Agunnaryd trafikeras med buss mellan Ljungby och Älmhult på länsväg 124 som ligger 3 km från byn. Busshållplatsen har även pendlarparkering för bil och cykel, men behöver kompletteras med gång- och cykelväg från orten för att ses som en fullständig kollektivtrafiknod. Bussturer som fungerar som skolbuss utgår dock från byn.

För att få ett bättre nätverk av gång- och cykelvägar i Agunnaryd är det viktigt att arbeta med:

- Möjliggöra gång och cykling till bland annat skola och service utmed genomfartsvägen.
- Gång- och cykelväg till kollektivtrafiknoden vid väg 124
- Förlängning av gång- och cykelväg till Helge å och Sverigeleden vid en utbyggnad av områdena norr om väg 604.

Hamneda

Hamneda har ett strategiskt läge utmed E4:an. Som serviceort ska den erbjuda service till ett relativt stort och glesbebyggt upptagningsområde. Genom att Hamneda pekas ut som serviceort kan det bli aktuellt att se över ytterligare kommunal service i centrala Hamneda. Där finns en skola F-6 men saknar en del av de servicefunktioner och arbetstillfällen som en serviceort ska ha. Orten är ansluten till kommunalt vatten och avlopp.

Hamneda har särskilda kulturmiljövärden som är signifikanta för orten och som bidrar till dess identitet. Hamneda sockencentrum är av riksintresse för kulturmiljövård, där bebyggelsen längs den tidigare järnvägen bildar en enhetlig kulturmiljö. Utveckling och etablering av besöksnäring med utgångspunkt i kulturmiljö och naturvärden, kan vara aktuella. Med tanke på kulturmiljövärdena och den bördiga jordbruksmarken är det en utmaning att hitta platser som kan exploateras. Nya bostäder föreslås i första hand som komplettering av befintlig bebyggelse. Läget utmed E4:an skapar också förutsättningar för etableringar kopplat till exempelvis logistik.

Mångfunktionell bebyggelse

Område 1

Området ligger utmed genomfartsvägen i Hamneda mitt emot skolan och föreslås utvecklas med mångfunktionell bebyggelse och en kollektivtrafiknod. Området skulle förstärka känslan av centrum i byn och synergieffekter skulle skapas tillsammans med kollektivtrafiknoden.

Området är av Jordbruksverket utpekat som ett avgränsat område med jordbruksmark. Då området ligger i anslutning till bebyggelse, har begränsad storlek och inte bedöms ha något aktivt jordbruk anses den endast i begränsad utsträckning vara brukningsvärd. För att kunna tillgodose behovet av bebyggelseutveckling föreslås området exploateras. Marken i området ägs av kommunen.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- En registrerad förorening i området.
- Trafikbullret från genomfartsvägen.
- Trafiksituationen i området eftersom området kommer att alstra fler besökare och korsas av huvudgatan.
- Markförhållandena, eftersom marken inte är fast överallt.
- Den överhängande översvämningsrisken i hela området. Lämplig markanvändning och åtgärder behöver bedömas utifrån översvämningsrisken.
- Koppla samman området med Lagan åns dalgång för de rekreativa värdenas skull.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på recipienter och miljö kvalitetsnormer för vatten

Sammanhängande bostadsbebyggelse

Område 2

Området ligger utmed Marknadsvägen i sydöstra delen av Hamneda söder om hembygdsgården. Området är idag planlagt för småindustriändamål och skulle kunna utvecklas till att inrymma mer kommersiella verksamheter och service. Marken i området är privatägd.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- En registrerad förorening i området.
- Koppla samman området med GC-vägar med viktiga målpunkter norrut och västerut.
- Bevara större träd i sammanhang och skapa tillgängliga stråk norrut till hembygdsparken.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på recipienter och miljö kvalitetsnormer för vatten.
- Riktlinjerna i kulturmiljöprogrammet 2019 för området.
- Tidig dialog med befintlig industri om omlokalisering till nytt planlagt industriområde utmed E4.

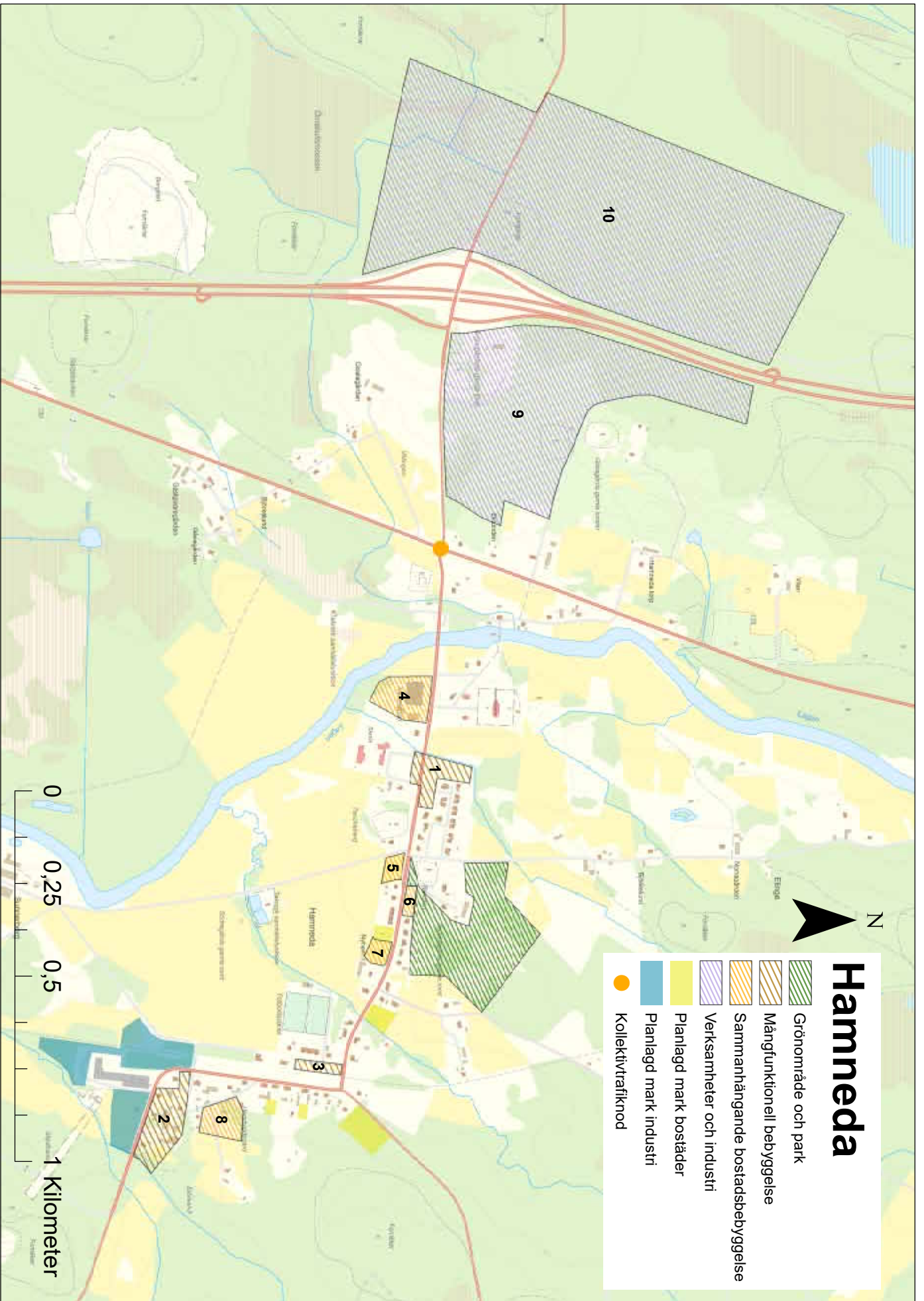
Område 3

Detta område ligger utmed Banvallsleden, väster om Marknadsvägen. Med föreslagen markanvändning skulle området utvecklas med fler möjligheter för både befintliga verksamheter och nya servicefunktioner.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Trafiksituationen i området eftersom området kommer att alstra fler besökare och korsas av huvudgatan.
- De geotekniska förutsättningarna.
- Koppla ihop området med gång- och cykelvägar utmed huvudgatan.
- Bevara större lövträd i sammanhang.
- Det öppna landskapet runt banvallen och kulturmiljöns intryck från det gamla stationssamhället.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på recipienter och miljö kvalitetsnormer för vatten.
- Översvämningsrisken vid ett hundraårsregn.

Hammeda

- Grönområde och park
- Mångfunktionell bebyggelse
- Sammanhängande bostadsbebyggelse
- Verksamheter och industri
- Planlagd mark bostäder
- Planlagd mark industri
- Kollektivtrafiknod
- Planlagd mark industri
- Planlagd mark industri

Område 4

Detta område ligger mittemot Hamneda kyrka och föreslås utvecklas med sammanhängande bostadsbebyggelse. Med förslaget förstärks den sociala sammanhållningen i orten och landskapskaraktären förstärks med förtätning av bebyggelse utmed Hamnedavägen. Idag utgörs området av träindustri som föreslås på sikt att omlokaliseras. Med omvandlingen från industri till bostäder minskar också föroreningsriskerna av ån Lagan samt andra störningar i centrala Hamneda.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Tidig dialog med befintlig industri om omlokalisering till nytt planlagt industriområde utmed E4:an, exempelvis område 10.
- Översvämningsrisk i den södra delen av området. Lämplig markanvändning och åtgärder behöver bedömas utifrån översvämningsrisken.
- Området ligger intill ett prioriterat grundvattenmagasin "Ljungbyåsen, Hamneda" enligt Vattenförsörjningsplanen för Kronobergs län.
- Grundvattenmagasinet och det vattenskyddade området sydväst om området, så att inte framtida nyetableringar påverkar vattentillgångens kvantitet eller kvalitet negativt.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på ån Lagan, denna del Skälån-Bolmån, och de ställda miljö kvalitetsnormerna för att inte försämra åns kemiska eller ekologiska status.
- Påtagliga naturvärden i södra delen av området och högt naturvärde vid ån.
- Binda ihop platsen med promenadstigar till ån och utveckla de rekreativa värdena.
- Riktlinjerna i kulturmiljöprogrammet samt riksintressets värden för kulturmiljön vid planering och byggnation.

Område 5

Området ligger utmed huvudgatan och föreslås utvecklas med bostäder. Med förslaget skapas en tätare bebyggelsestruktur i Hamneda vilket förstärker bykänslan och landskapets karaktär där bebyggelse växt upp huvudsakligen utmed vägarna och den nedlagda järnvägen.

Området är av Jordbruksverket utpekade som jordbruksmark och har avgränsats med hänsyn till den sammanhängande jordbruksmarken söderut. För att kunna tillgodose behovet av bebyggelseutveckling och inga andra motsvarande lokaliseringar är möjliga föreslås området exploateras. Marken är privatägd.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Riktlinjerna för kulturmiljöområdet Hamneda i kulturmiljöprogrammet samt riksintressets värden för kulturmiljön.
- Planera bebyggelsen primärt utmed vägarna för att förstärka bykänslan.
- Utredda och anpassa bebyggelsen utformning och placering med hänsyn till trafikbullret.
- Lösa områdets in/utfarter på ett trafiksäkert sätt eftersom Hamnedavägen är genomfartsgatan.
- Gång- och cykelväg utmed Hamnedavägen.
- Utblickar mot det öppna landskapet.
- Utredda naturvärdena sommartid eftersom det finns påtagliga naturvärden i gräsmarken.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på recipienter och miljö kvalitetsnormer för vatten.

Område 6

Området föreslås utvecklas med bostäder och ligger intill befintligt bostadsområde utmed huvudgatan genom Hamneda. Förslaget ger möjligheter till fler bostadstomter på kommunal mark vilket gynnar serviceortens utveckling med befintlig service och arbetsmarknad. Kommunen är markägare.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Riktlinjerna för kulturmiljöområdet Hamneda i kulturmiljöprogrammet samt riksintressets värden för kulturmiljövärden.
- Planera bebyggelsen primärt utmed vägarna för att förstärka bykänslan.
- Trafikbuller från Hamnedavägen.
- Trafiksituationen.
- Gång- och cykelväg utmed Hamnedavägen.
- Rekreativa värden i form av kulturhistoriska värden.
- Påtagliga naturvärden, klass 3. Utredda naturvärden sommartid.
- Utforma bebyggelsen så att det blir en tydlig och tillgänglig entré till det tänkta rekreationsområdet norr om.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på recipienter och miljö kvalitetsnormer för vatten.

Område 7

Detta område ligger utmed Hamnedavägen mellan en gård öster om och ett befintligt planlagt område för bostäder väster om. Med förslaget förtätas bebyggelsestrukturen i Hamneda utmed byvägen vilket är positivt för landskapsbilden. Förslaget ger också möjligheter till fler att bosätta sig i Hamneda vilket gynnar serviceortens utveckling med befintlig service och arbetsmarknad.

Området är av Jordbruksverket utpekade som jordbruksmark och har avgränsats med hänsyn till den sammanhängande jordbruksmarken söderut. För att kunna tillgodose behovet av bebyggelseutveckling och inga andra motsvarande lokaliseringar är möjliga föreslås området exploateras. Marken är privatägd.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Trafikbuller från Hamnedavägen.
- Trafiksituationen avseende in/utfarter till Hamnedavägen.
- Gång- och cykelväg utmed Hamnedavägen.
- Översvämningsrisken vid ett hundraårsregn i östra delen av området.
- Rekreativa värden i form av utblickar mot det öppna jordbrukslandskapet.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på recipienter och miljökvalitetsnormer för vatten.
- Riktlinjerna för kulturmiljöområdet Hamneda i kulturmiljöprogrammet samt riksintressets värden för kulturmiljövärden.
- Hänsyn till vattenskyddsområde.

Område 8

Det här området ligger i sydöstra delen av Hamneda, vid Hembydsgården. En utveckling med bostäder i detta område skulle förtäta bebyggelsestrukturen och öka den sociala sammanhållningen med fler möjliga mötesplatser.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Gång- och cykelväg som binder ihop bostadsområdet med övriga viktiga målpunkter i orten.
- Utveckla de rekreativa värdena i området genom att anlägga en promenadslänga från området till hembydsparken.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på recipienter och miljökvalitetsnormer för vatten.
- Riktlinjerna för kulturmiljöområdet Hamneda i kulturmiljöprogrammet samt riksintressets värden för kulturmiljövärden.

Verksamheter och industri

Område 9

Detta område ligger mitt emot område 10 och skapar därmed ett helhetsintryck med verksamheter utmed E4:ans båda sidor. Förslaget innebär att området utvecklas med icke störande verksamheter med hänsyn till befintliga gårdar öster om området och med hänsyn till riksintresset för kulturmiljön.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Gång- och cykelförbindelse för arbetspendlare till samhället.
- Busshållplats i anslutning till trafikplatsen vid E4:an.
- Tidig dialog med befintliga industrier i de centrala delarna av Hamneda att här skapas ny industrimark och möjligheterna för de att omlokalisera sig.
- Utökad byggnadsfritt avstånd till E4 (50 m) och föreskrifter för Sydvästlänken (inom 100 m).
- E4:an utgör farligt gods-led, vilket bland annat medför särskilda skyddsavstånd till bebyggelse.
- Planera tomterna så att den ”finare” sidan av framtida företag hamnar närmast E4:an medan lager och mer yrkrävande ytor hamnar på bakre delen av tomterna.
- Placering och utformning av byggnader och funktioner med tanke på bullerstörningar från E4.
- Området ligger intill ett prioriterat grundvattenmagasin ”Ljungbyåsen, Hamneda” enligt Vattenförsörjningsplanen för Kronobergs län.
- Grundvattenmagasinet och det vattenskyddade området sydöst om området, så att inte framtida nyetableringar påverkar vattentillgångens kvantitet eller kvalitet negativt.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på ån Lagan, denna del Skälån-Bolmån, och de ställda miljökvalitetsnormerna för att inte försämra åns kemiska eller ekologiska status.
- Bevara planterade ytor med träd för klimatets skull och för att minska de negativa effekterna som kan uppstå med ökade hårdgjorda ytor.
- Hänsyn till riktlinjerna i kulturmiljöprogrammet samt riksintressebeskrivningen av kulturmiljövärdena.
- Områdets tekniska försörjning avseende vatten, avlopp, el mm. behöver utredas i ett tidigt skede eftersom dessa åtgärder kräver stora investeringar.

Område 10

Området ligger strategiskt utmed E4:an, väster om samhället Hamneda. Förslaget skapar möjligheter för framtida och befintliga industrier och verksamheter att etablera sig här i bättre skyltlägen. Positiva effekter skapas också vad gäller störningar eftersom E4:an redan är utsatt för störning kan störningarna koncentreras istället för att belasta de centrala delarna av samhället. Förslaget innebär att fler arbetsplatser kan tillskapas vilket både gynnar Hamneda som serviceort samt kommunen i stort.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Då Hamneda saknar regionnätmatning bör man i ett tidigt planeringsskede undersöka vilket effektbehov som föreligger och ha ett tidigt samråd med berörda elnätbolag för att säkerställa elförsörjningen.
- Tidig dialog med befintliga industrier i de centrala delarna av Hamneda att här skapas ny industrimark och möjligheterna för de att omlokalisera sig.
- Utökat byggnadsfritt avstånd till E4 (50 m) och föreskrifter för Sydvästlänken (inom 100 m)
- E4:an utgör farligt gods-led, vilket bland annat medför särskilda skyddsavstånd till bebyggelse.
- Planera tomterna så att den ”finare” sidan av framtida företag hamnar närmast E4:an medan lager och mer yrkrävande ytor hamnar på bakre delen av tomterna.
- Placering och utformning av byggnader och funktioner med tanke på bullerstörningar från E4.
- Bevara planterade ytor med träd för klimatets skull och för att minska de negativa effekterna som kan uppstå med ökade hårdgjorda ytor.
- De geologiska förutsättningarna – det finns en stor yta som utgörs av torv i västra delen av området.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på recipienter och miljökvalitetsnormer för vatten samt skyfall för att utesluta föroreningsrisken av grundvattnet.
- Gång- och cykelförbindelse för arbetspendlare till samhället öster om E4:an.
- Behov av busshållplats i anslutning till trafikplatsen vid E4:an.
- Områdets tekniska försörjning avseende vatten, avlopp, el med mera behöver utredas i ett tidigt skede eftersom dessa åtgärder kräver stora investeringar.

Grönstruktur

Hamneda saknar tydliga kopplingar till den regionala grönstrukturen. Orten omges av en blandning av olika naturtyper, vilket är tydligt öster om samhället där det finns värdefulla lövskogs-, våtmarks- och gräsmarksområden. Den lokala grönstrukturen har tydliga kopplingar till ortens höga kulturmiljövärden, med höga naturvärden i kulturlandskapets gräsmarker och lövskogar. Gräsmarksmiljöer finns i stora delar av området mellan banvallen och E4:an. Lövskogsmiljöer finns relativt utspärr i Hamneda, med ett stort bestånd av ädellövskog i nordväst. I övrigt finns det höga naturvärden kopplade till Lagaån.

De rekreativa områdesvärdena i Hamneda är spridda, främst norr om Hamnedavägen och i anslutning till banvallen. Lagaån är en viktig målpunkt, men är idag delvis otillgänglig. Generellt är det svårt att gå en runda i Hamneda på grund av de naturgivna förutsättningarna och bristen på gångstigar. Det är viktigt att dessa områden tillgängliggörs, samtidigt som natur- och kulturmiljövärdena kan bevaras och utvecklas, för att få till rekreativa områden och stråk som är attraktiva. Norr om Hamnedavägen finns cirka 8 hektar grönyta som också har stora naturvärden kopplade till kulturlandskapet. Detta område har dessutom ett bra läge i orten och är kommunägt, varför det föreslås avsättas som grönområde/park, med bland annat möjlighet till gångstråk.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Hamnedas natur- och rekreationsvärden är främst kopplade till det öppna kulturlandskapet och till Lagaån. Det är därför viktigt att arbeta för att bevara de värden som finns samtidigt som områdena utvecklas och tillgängliggörs.
- Det är brist på tätortsnära natur och rekreation i Hamneda. Ett sammanhängande område med höga natur- och rekreationsvärden norr om Hamnedavägen föreslås därför avsättas som grönområde/park.

Åtgärder för hållbara trafikslag – gång, cykel och kollektivtrafik

Hamneda trafikeras med buss mellan Ljungby och Markaryd på Riksettan. Busshållplatsen ligger på Riksettan vid infarten till orten. Busshållplatsen föreslås lokaliseras i anslutning till skolan för att förbättra kopplingen till samhället och kompletteras med bil- och cykelparkering för att fungera som kollektivtrafiknod. Vid utbyggnad av industri- och verksamhetsområde i anslutning till E4:an ska gång- och cykelvägen förlängas dit och behovet av busshållplats för snabbuss vid E4:an utredas. En eventuell framtida ombyggnad av vägen till Älmhult kan medföra ett behov av en förbifart förbi Hamneda, men det utreds i så fall separat.

För att få ett bättre nätverk av gång- och cykelvägar i Hamneda är det viktigt att arbeta med att:

- Möjliggöra gång och cykling på den för orten viktiga, men för oskyddade trafikanter, otrygga genomfartsvägen Hamnedavägen/Marknadsvägen.
- Möjliggöra rekreativ cykling på banvallen.

Lagan

Lagan är fortsatt kommunens andra största ort med drygt 1600 invånare. Orten föreslås som utpekad serviceort. Där finns redan idag merparten av den service som en serviceort ska ha genom f-9 skola, idrottsplan, 18-håls golfbana, dagligvaruhandel samt drivmedelsstation.

Lagan har en blandad bebyggelse med främst villor, en stabil företagsstruktur och arbetstillfällen inom olika branscher. I Lagan finns en del planlagda tomter till salu för bostäder. Det finns en viss efterfrågan på hyresbostäder och det är också denna typ av bostäder som det är minst av. Det strategiska läget utmed E4:an gynnar både industri och besöksnäring och ger möjlighet till kollektivtrafikförbindelser till Värnamo och till Ljungby.

Lagans centrum är blandad idag med både bostäder, centrumverksamhet samt industrier. På sikt är det eftersträvarvärt att öka attraktiviteten för boende och centrumverksamheter genom att erbjuda möjligheten till omlokalisering för de befintliga industrierna till nya attraktivare lägen för industri utmed E4:an. Omvandlingen förutsätter en tidig dialog och samverkan med verksamheterna. Samhället angränsar i söder till Trotteslöv-Össlöv-Fallnaveka riksintresse för kulturmiljövård.

Genom Lagan sträcker sig en prioriterad grundvattentillgång enligt Vattenförsörjningsplan för Kronobergs län, Bergaåsen Trotteslöv. Här finns ovanligt goda uttagsmöjligheter i del av grundvattenmagasin och den kemiska samt kvantitativa statusen är god.

Lagans tätortsstruktur är lite utspritt och med hänsyn till riksintresse för kulturmiljövårderna samt bördiga jordbruksmarker, är det en utmaning att hitta nya platser för bostäder. Den möjliga korridoren för nya stambanan för höghastighetståg i öster begränsar ytterligare möjligheterna samtidigt som en tätare bebyggelsestruktur eftersträvas.

Mångfunktionell bebyggelse

Område 1

Detta område ligger i centrala Lagan intill stationsområdet och intill ett fint strövområde utmed ån Lagan i öster. Området utgörs av industrier idag och kan vara störande för bostadsområdet i väster samt påfresta mark och vattenområden. Med omvandlingen från industri till centrum, bostäder och skola skapas ett mer sammanhållet centrum i Lagan som också binder ihop samhället med bostadsområdena öster om ån.

Området kan komma att beröras av sekundärområde i förslag till reviderat vattenskyddsområde. Kommunen äger en liten del mark i området, det mesta är privatägt.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Tidig dialog med befintliga verksamheter i området om en framtida omlokalisering.
- Området berörs av omledningsväg för farligt gods.
- Geoteknisk utredning av marken behöver göras. I området finns enligt SGU förutsättningar för skred i finkornig jordart, varför det behöver bedömas om det finns stabilitetsproblem.
- Föroreningarna i marken.
- Planera in fler träd och parkområden i området som kompletterar järnvägsparken väster om området.
- Riktlinjerna för kulturmiljön i det kommunala kulturmiljöprogrammet kring järnvägsstationen.
- Kopplingar för gående och cyklister till rekreationsområdena runt om.
- Grundvattenmagasinet samt reviderat vattenskyddsområde, så att inte framtida nyetableringar påverkar vattentillgångens kvantitet eller kvalitet negativt. Detta bör utredas genom en dagvattenutredning.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på ån Lagan, denna delen Lagan-Skälån-Hallsjön och de ställda miljö kvalitetsnormerna.

Område 2

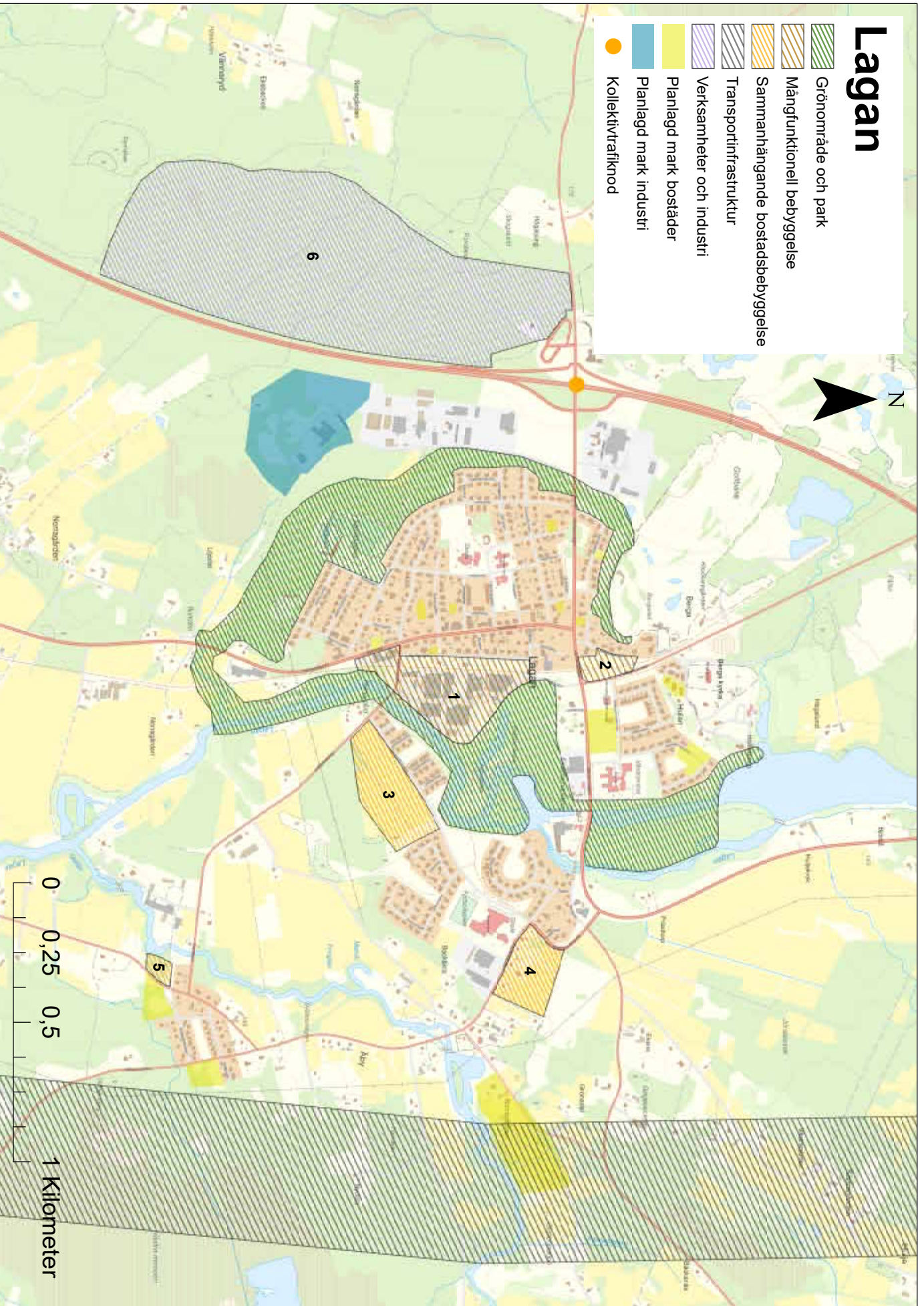
Det här området ligger norr om Värnamovägen intill Vitarydsvägen och föreslås utvecklas med mångfunktionell bebyggelse. Med utvecklingen förtätas den blandade bebyggelsen med område 1 söder om Värnamovägen. Kommunen är markägare i området.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Trafiklösningen i området med in/utfarter till området samt sammanlänkning av gång- och cykelvägar till/genom området.
- De geotekniska förutsättningarna behöver utredas eftersom marken inte är fast.
- Bevara och planera för ytterligare naturområden med lövträd i sydvästra delen av området, dels för att ta hand om vatten vid skyfall och dels för att fungera som svala platser i värmeböljor.
- Grundvattenmagasinet så att inte framtida nyetableringar påverkar vattentillgångens kvantitet eller kvalitet negativt.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på ån Lagan, denna delen Lagan-Skälån-Hallsjön och de ställda miljö kvalitetsnormerna.

Lagan

- Grönrområde och park
- Mångfunktionell bebyggelse
- Sammanhängande bostadsbebyggelse
- Transportinfrastruktur
- Verksamheter och industri
- Planlagd mark bostäder
- Planlagd mark industri
- Kollektivtrafiknod

Sammanhängande bostadsbebyggelse

Område 3

Detta område ligger i sydöstra delen av Lagan och föreslås utvecklas med sammanhängande bostadsbebyggelse eftersom det blir en fortsättning på villaområdena utmed Gunnarsforsgatan och Åbyforsvägen. Förslaget har avgränsats till detta område med hänsyn till sammanhängande jordbruksmark och rekreativa värden söderut. Området kan komma att beröras av sekundärområde i förslag till reviderat vattenskyddsområde. Kommunen äger marken i området.

- Gång- och cykelförbindelse till området – befintliga gc-väg finns från korsningen Rosenvägen/Gunnarsforsgatan.
- Området berörs av omledningsväg för farligt gods.
- Geoteknisk utredning av marken behöver göras. I delar av området finns enligt SGU förutsättningar för skred i finkornig jordart, varför det behöver bedömas om det finns stabilitetsproblem.
- Föreningar i marken efter plantskolan.
- Planera in parkmark med träd i området för att få svala platser.
- Gångstigar söderut till rekreationsområden.
- Grundvattenmagasinet samt reviderat vattenskyddsområde, så att inte framtida nyetableringar påverkar vattentillgångens kvantitet eller kvalitet negativt. Detta bör utredas genom en dagvattenutredning.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på ån Lagan, denna delen Lagan-Skälån-Hallsjön och de ställda miljökvalitetsnormerna.
- Kulturmiljöprogrammets riktlinjer för området.

Område 4

Det här området ligger i östra delen av Lagan, öster om Gunnarsforsgatan och norr om Prästtorpsvägen. Med föreslagen utveckling förtätats bebyggelsestrukturen och skapar möjligheter till fler bostadstomter på kommunal mark vilket gynnar serviceortens utveckling med befintlig service och arbetsmarknad. Området kan komma att beröras av sekundärområde i förslag till reviderat vattenskyddsområde.

En del av området är av Jordbruksverket utpekad som jordbruksmark. För att kunna tillgodose behovet av bebyggelseutveckling och inga andra motsvarande lokaliseringar är möjliga, föreslås området exploateras. Kommunen är markägare i större delen av området.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- En omdragning av Prästtorpsvägen till kurvan på Gunnarsforsvägen kan bli aktuell i anslutning till området, för att ge en säkrare trafikmiljö vid Åbyskolan och här möjliggöra för en bättre omledningsväg för farligt gods. Bostadsområde och väg behöver därför planeras tillsammans. Samråd ska ske med Trafikverket i frågan.
- Gång- och cykelförbindelse till området – befintlig GC-väg finns utmed Prästtorpsvägens södra del och Gunnarsforsgatan.
- Vid skyfall samlas vatten i sydvästra delen av området.
- Bevara ädellövsträden i sammanhang i sydvästra delen av området.
- Grundvattenmagasinet samt reviderat vattenskyddsområde, så att inte framtida nyetableringar påverkar vattentillgångens kvantitet eller kvalitet negativt.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på ån Lagan, denna delen Lagan-Skälån-Hallsjön och de ställda miljökvalitetsnormerna.

Område 5

Det här området ligger i Åby, sydost om Lagan, mitt emot fd. Lagans textilfabrik på andra sidan Skälån. Området föreslås att utvecklas med sammanhängande bostadsbebyggelse och blir en naturlig fortsättning på bostadsområdet norr och öster om området. Kommunen äger marken i området.

- Koppla ihop stigen, norr om området, med framtida gång- och cykelvägar i området.
- De geotekniska förutsättningarna behöver utredas eftersom marken i området inte är fast.
- Prioriterat grundvattenmagasin enligt vattenförsörjningsplan för Kronobergs län, Bergaåsen-Hulje, så att inte framtida nyetableringar påverkar vattentillgångens kvantitet eller kvalitet negativt.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på ån Lagan, denna delen Skälån-Lagan-Flåren och de ställda miljökvalitetsnormerna.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på recipienter och miljökvalitetsnormer för vatten.
- Riktlinjerna i det kommunala kulturmiljöprogrammet eftersom området ingår i ett utpekad kulturhistoriskt värdefullt område med Lagans textilfabriker.
- Området berörs av omledningsväg för farligt gods

Verksamheter och industri

Område 6

Området ligger väster om E4:an i höjd med befintligt industriområde öster om E4:an. Med förslaget skapas en tätare industrimiljö i goda skyltlägen utmed E4:an. Detta nya område ger både befintliga industrier i centrala lägen nya och bättre lokaliseringmöjligheter samt fler möjligheter för ytkrävande verksamheter såsom logistikcenter att etablera sig utmed E4:an. Området berörs av vattenskyddsområde. Kommunen äger endast en liten andel mark i området, resten är privatägt.

- Tidig dialog med befintliga industrier i centrala Lagan (område 1) att här skapas ny industrimark och möjligheterna för dem att omlokalisera sig.
- Gång- och cykelförbindelse till industriområdet öster om E4:an och samhället för arbetspendlingens skull.
- Området ligger intill den prioriterade grundvattentillgången Bergaåsen-Trotteslöv.
- Eftersom områdets grundvatten rinner mot den prioriterade grundvattentillgången, är det viktigt att i dagvattenhanteringen säkerställa att framtida nyetableringar inte påverkar vattentillgångens kvantitet eller kvalitet negativt. Detta bör utredas genom en dagvattenutredning.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på ån Lagan, denna delen Lagan-Skälån-Hallsjön och de ställda miljö kvalitetsnormerna.
- Utökad byggnadsfritt avstånd till E4 (50 m) och föreskrifter för Sydvästlänken (inom 100 m)
- E4:an utgör farligt gods-led, vilket bland annat medför särskilda skyddsavstånd till bebyggelse.
- Placering och utformning av byggnader och funktioner med tanke på bullerstörningar från E4.
- Området kräver stora investeringar för att försörjas med vatten och avlopp. Ledningarna behöver dras under E4:an och kapaciteten i ledningarna kan behöva förstärkas.

Grönstruktur

Lagens samhälle har inga tydliga kopplingar till den regionala grönstrukturen, då de närmaste större områdena med utpekade naturvärden ligger några kilometer bort. Både i anslutning till ån Lagan norr om E4:an och i anslutning till Skälån och sjön Flåren i nordöst finns det ädellövskogar som ingår i det regionala lövskogsstråk som berör bland annat sjön Bolmens östra strand.

Det finns ett rikligt utbud av grönytor i och i anslutning till orten, på nära avstånd från bebyggelsen. De grönområden som är utpekade i markanvändningskartan är i princip antingen kopplade till Lagaån eller till rullstensåsar. De främsta naturvärdena finns i anslutning till ån.

Områdenas utsträckta utformning gör att det är relativt enkelt att få till längre rekreationsslingor i naturen, vilket Bergastigen är ett exempel på. Kompletteringar behövs dock på vissa sträckor för att båda sidor av ån Lagan ska vara tillgängliga och attraktiva. Möjligheten till rekreation är inte lika bra i Åby, där det naturliga grönstråket längs Skälån behöver tillgängliggöras för att kunna nyttjas.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Gångstråken längs ån Lagan behöver kompletteras på vissa sträckor för att båda sidor av ån ska vara tillgängliga och attraktiva.
- Möjligheten till rekreation i Åby är inte lika bra och tillgängligheten till det naturliga grönstråket längs Skälån behöver förbättras för att det ska kunna nyttjas.

Åtgärder för hållbara trafikslag – gång, cykel och kollektivtrafik

Lagens samhälle trafikeras med buss mellan Ljungby och Värnamo på Riksettan. Busshållplatsen vid Torget på Storgatan är den mest använda och har också bra gång- och cykelförbindelser, varför den bör kompletteras med cykelparkering. Det finns ingen busshållplats för snabbuss på E4:an. En planerad kollektivtrafiknod med pendlarparkering för bil och cykel samt gång- och cykelväg vid Trafikplats Lagan byggs dock ut i samband med utbyggnad av E4:an till motorväg och ska trafikeras av snabbussarna mellan Ljungby och Värnamo. Vidare ska en gång- och cykelväg byggas på Värnamovägen genom samhället.

För att få ett bättre nätverk av gång- och cykelvägar i Lagan är det viktigt att arbeta med:

- Att det finns gång- och cykelvägar till busshållplatserna vid den nya trafikplatsen vid E4:an, så att det är enkelt och säkert att cykla dit från hela Lagens samhälle.
- Möjligheten till gång och cykling på för samhället viktiga, men för oskyddade trafikanter otrygga, vägar som Västergatan, Torlarpsvägen och Åbyforsvägen.
- Möjligheten till gång och cykling genom befintliga bostadsområden och industriområden i Lagan väster om Storgatan, där det finns många målpunkter.
- Gång- och cykelförbindelse mellan Åby och Lagan som ska ge trygga resor till och från Åbyskolan. Sträckningen behöver studeras vidare.
- Att tillgängliggöra ån Lagan genom ett parallellt gång- och cykelstråk genom staden

Lidhult

Lidhult är den största orten i kommunens västra del. Som serviceort ska den erbjuda service till ett relativt stort och glesbebyggt upptagningsområde. Genom att Lidhult pekats ut som serviceort kan det bli aktuellt att se över ytterligare kommunal service i centrala Lidhult.

I sydväst ligger ett stort industriområde med potential till att utvecklas. Träffpunkt Lidhult består av dagligvaruhandel med tillgång till drivmedel, kafé och bibliotek. Det är lämpligt att samla verksamheter och möjliga mötesplatser i centrum där det redan idag finns flera liknande verksamheter. På orten finns förskola, fritidshem och skola årskurs F-6. I anslutning till skolan finns sim- och idrotts-hall, belysta fotbollsplaner och en skjutbana. Bebyggelsen består främst av villor i varierande stil och åldrar. Det finns möjlighet att nyttja befintliga byggnader till flera funktioner vilket är lämpligare både ur ett ekonomiskt perspektiv och för att stärka den kommunala servicen. Lidhult är anslutet till kommunalt vatten och avlopp.

Mångfunktionell bebyggelse

Område 1

Detta område ligger i centrala Lidhult utmed Unnarydsvägen. Förslaget innebär att förtäta området med centrumverksamheter och bostäder. Förslaget gynnar serviceortens näringsliv och skapar fler arbetstillfällen samt möjligheter till planläggning av flerbostadshus. Kommunen äger större delen av området.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Trafiksäkra överfarter och koppling till kollektivtrafiknoden för gående och cyklisterna i området över Unnarydsvägen och Järnvägsgatan.
- Geotekniska förutsättningar eftersom marken består av både fyllmassor och torv.
- Delar området ligger på en prioriterad grundvattentillgång, Lidhultsåsen, enligt Vattenförsörjningsplanen för Kronobergs län.
- I dagvattenhanteringen ta hänsyn till grundvattentillgången så att inte framtida nyetableringar påverkar vattentillgångens kvantitet eller kvalitet negativt.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på Lidhultsåsen, denna delen Unnen-Stensjön och de ställda miljö kvalitetsnormerna.
- Bevara planterade ytor med träd för att motverka värmeöar.
- Ändra gällande detaljplaner för att vara förenliga med centrumverksamheter.
- Tidig dialog med befintliga verksamheter i området om omvandlingen och möjligheterna med omlokalisering.

Sammanhängande bostadsbebyggelse

Område 2

Förslaget område för bostäder ligger i västra delen av Lidhult intill befintligt planlagt område för bostäder utmed Furugatan och Storgatan. Området ligger fint intill jordbruksmarker och tätare skog i norr. En liten del av området är av Jordbruksverket utpekad som jordbruksmark och har avgränsats med hänsyn till den sammanhängande jordbruksmarken. För att kunna tillgodose behovet av bebyggelseutveckling och inga andra motsvarande lokaliseringar är möjliga föreslås området exploateras.

En liten del av området är av Jordbruksverket utpekad som jordbruksmark och har avgränsats med hänsyn till den sammanhängande jordbruksmarken. För att kunna tillgodose behovet av bebyggelseutveckling och inga andra motsvarande lokaliseringar är möjliga föreslås området exploateras. Området har avgränsats med hänsyn till jordbruksmarken och rekreativa värden. Med förslaget skapas förutsättningar för fler att bosätta sig i Lidhult. Större delen av marken ägs av kommunen. En del i västra delen av området är privatägt.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Säker gång- och cykelväg från området till skolan i östra delen av samhället.
- Skogsbrukets värde.
- Bevara sammanhängande ädellövträd i södra delen mot befintlig gård samt större tallar i norra delen.

Område 3

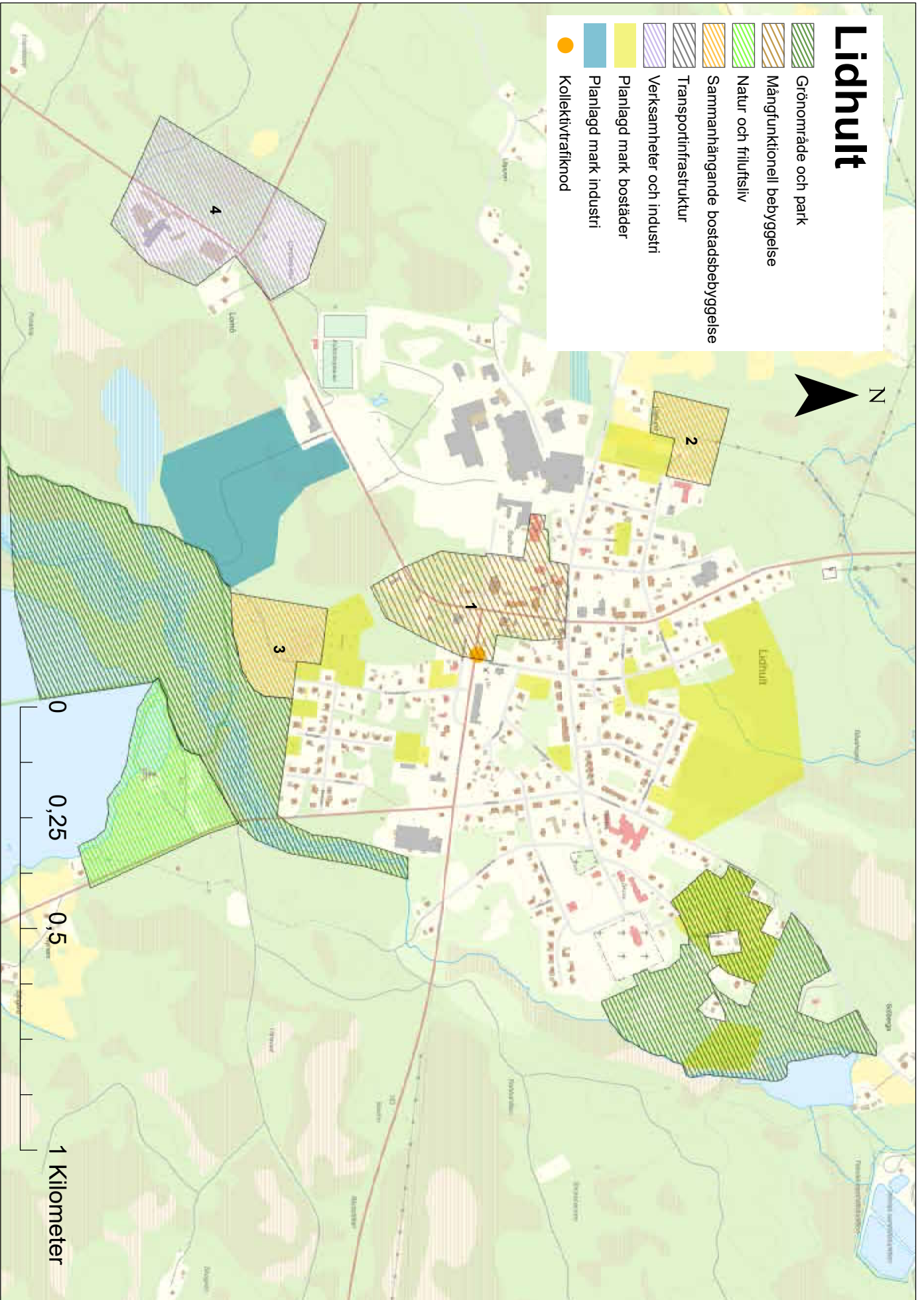
Detta område föreslås utvecklas med bostäder och ligger intill befintligt planlagt område för bostäder nära Lidhultsåsen och sjön Askaken. Området ligger naturskönt som erbjuder både naturvärden i form av Natura 2000-område söder om området samt rekreativa värden i och med närheten till ån. Kommunen äger all mark i området.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Säker gång- och cykelförbindelse från området till centrala Lidhult som erbjuder service och mötesplatser samt skolområdet i östra delen av samhället.
- Området ligger intill två prioriterade dricksvattentillgångar; Lidhultsåsen som är en grundvattentillgång och Askaken som är en ytvattentillgång enligt den regionala vattenförsörjningsplanen för Kronoberg.
- Eftersom områdets dagvatten rinner mot de prioriterade dricksvattentillgångarna där delar också är skyddade med vattenskyddsområde, är det viktigt att i dagvattenhanteringen säkerställa att framtida nyetableringar inte påverkar vattentillgångens kvantitet eller kvalitet negativt.
- Hänsyn till större ädellövträd och tallar.
- Säkra tillgängligheten genom bostadsområdet till Lidhultsåsen som erbjuder rekreativa upplevelsevärden.

Lidhult

- Grönområde och park
- Mångfunktionell bebyggelse
- Natur och friluftsliv
- Sammanhängande bostadsbebyggelse
- Transportinfrastruktur
- Verksamheter och industri
- Planlagd mark bostäder
- Planlagd mark industri
- Kollektivtrafiknod

Verksamheter och industri

Område 4

Området ligger utmed Singeshultsvägen och vägen ut mot Prosteköp och Bökö. Området berör två prioriterade grundvattentillgångar i den regionala vattenförsörjningsplanen – nämligen grundvattenförekomsten Lidhultsåsen där Lidhults vattentäkt är lokaliserad och ytterligare öster ut den prioriterade ytvattentillgången sjön Askaken. Industriområdet ligger på andra sidan Lidhultsåsen och därmed inte inom tillrinningsområdet till sjön Askaken.

Förslaget möjliggör framtida industrietableringar intill befintliga industrier i västra Lidhult. Området är också lättillgängligt med tunga och farliga transporter via sydvästra infarten från väg 25 och behöver då inte belasta centrala Lidhult. Kommunen äger endast en liten bit mark i området, resten är privatägd.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Hänvisa tunga och farliga transporter till sydvästra infarten till Lidhult från väg 25.
- Tillgängliggöra området med gång- och cykelförbindelse för arbetspendlare.
- Geotekniska förutsättningar eftersom marken består här och var av torv.
- Bevara planterade ytor med träd för att motverka värmeöar.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på Lidhultsåsens ställda miljö kvalitetsnormer för vatten.
- Klimatförändringar genom skyfall kan påverka den prioriterade ytvattentillgången i sjön Askaken där delar också utgör vattenskyddsområde.
- Skogsbrukets värde.
- Bevara ädellövskogen närmast Singeshultsvägen och Banvallsleden i områdets norra del.

Grönstruktur

Lidhult berörs av ett regionalt grönstråk både i söder mot sjön Askaken och österut från samhället. Grönstråket är främst kopplat till värdefulla våtmarker och omfattar ett stort område som främst sträcker sig sydväst och sydöst om samhället. Det regionala grönstråket omfattar även lövskogsmiljöer, bland annat ett område norr om väg 545 öster om samhället. Eftersom grönstråket mellan Askaken och samhället utgör en svag länk i det regionala grönstråket är det viktigt att bevara och utveckla de naturvärden som finns i och i anslutning till samhället, särskilt kopplat till lövskog och våtmark.

Grönytorna i Lidhult ligger liksom det regionala grönstråket främst söder och öster om samhället. Grönytorna är därför nära bebyggelsen i samhällets södra och östra delar och mest avlägsna i nordväst. De grönområden som är utpekade i markanvändningskartan är främst kopplade till vattennära miljöer vid Lidhultsåsen och sjön Askaken. Vid sjön ligger en badplats, där rekreationsvärdena är tydliga. Området kring badplatsen är utpekat för Natur- och friluftsliv för att utveckla området för de rekreativa värdenas skull. Det kan handla om t ex grillplatser, sittbänkar, toaletter och sådana åtgärder som höjer tillgängligheten och användbarheten i rekreationsområdet.

Ett grönområde norr om kyrkan består främst av ädellövskog med delvis väldigt höga naturvärden och höga rekreationsvärden. Området avses därför att sparas som natur- och rekreationsområde.

Det saknas i nuläget en anordnad rekreations slinga i naturen i anslutning till Lidhult. Då natur- och rekreationsvärden främst finns öster om samhället finns det möjligheter till ett rekreationsstråk längs med Lidhultsåsen i området mellan kyrkan och badplatsen.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- I de områden som är utpekade för grönstruktur bör nybyggnation undvikas och där planer för bebyggelse finns inom dessa områden bör detaljplanerna upphävas till förmån för grönstrukturen.
- Ett grönområde norr om kyrkan bestående av ädellövskog har delvis väldigt höga naturvärden (naturvärdesklass 1) och höga rekreationsvärden. Området avses därför att sparas som naturreservat.
- I grönstråket öster om samhället bör ett rekreationsstråk med vandringsstig kunna ordnas längs Lidhultsåsen i området mellan kyrkan och badplatsen.

Åtgärder för hållbara trafikslag – gång, cykel och kollektivtrafik

Lidhult trafikeras med buss till och från Ljungby, antingen via Byholma eller Vrå. Busshållplatsen i centrum ligger vid Torget. Busshållplatsen föreslås att flyttas till Järnvägsgatan mellan Unnarydsvägen och Stationsgatan. För att busshållplatsen ska fungera som kollektivtrafiknod behöver det kompletteras med pendlerparkering för bil och cykel. Vidare behöver gång- och cykelförbindelserna till och från busshållplatsen kompletteras.

För att få ett bättre nätverk av gång- och cykelvägar i Lagan är det viktigt att arbeta med:

- Att möjliggöra gång och cykling på för samhället viktiga vägar som Storgatan, Unnarydsvägen, Singeshultsvägen, Vråvägen och Järnvägsgatan.
- Tillgängliggöra rekreativområden som badplats och fotbollsplan för säker gång- och cykeltrafik.
- Möjliggöra rekreativcykling på banvallen

Ryssby

Ryssby är den tredje största tätorten i kommunens östra del. Där finns förskolor, fritidshem och skola för årskurs F-6. Ryssbygymnasiet är en friskola med utbildning inom jakt, skog, turism, hotell och restaurang. För rekreation finns sport- och aktivitetshall, simhall, fotbollsplaner, padelbana och skjutbana. I Ryssby finns en dagligvaruhandel och en drivmedelsstation. Ryssby har kommunalt vatten och avlopp. Området runt Ryssbysjön är av riksintresse för naturvård.

Ryssby ligger strategiskt utmed väg 25 vilket också ger möjligheter för planering av industri/verksamhetsområden i goda skyltlägen. Det finns en samåkningsparkering utmed väg 25 i nordöstra delen men det saknas säkra gång- och cykelförbindelser dit.

Större delen av Ryssby berör en prioriterad grundvattentillgång samt en prioriterad ytvattentillgång för dricksvatten enligt den regionala Vattenförsörjningsplanen för Kronoberg. Det är Ryssbyåsen samt Ryssbysjön.

Mångfunktionell bebyggelse

Område 1

Detta område ligger centralt utmed Stationsvägen och Storgatan och föreslås utvecklas med mångfunktionell bebyggelse. Med förslaget skapas en tätare bebyggelsestruktur och möjligheter till fler verksamheter som stärker mötesplatser och gynnar den befintliga servicen och näringslivet i serviceorten. Det är också ett attraktivt område nära sjön för bostäder.

Södra delen ligger utmed Tunagatan vid Ryssbysjöns norra del. Här föreslås en utveckling ske med omvandling från industriverksamhet till mångfunktionell bebyggelse.

Med förslaget skapas en bättre miljö både för boende och naturen. De obebyggda tomterna i den norra delen äger kommunen vilket är positivt för planens genomförande.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Gång- och cykelförbindelse genom området från Kungsvägen till Tunagatan.
- De geotekniska förutsättningarna
- Översvämningsrisk i den södra delen av området. Lämplig markanvändning och åtgärder behöver bedömas utifrån översvämningsrisken.

- Passager genom området till naturområde väster om samt naturområde söder om.
- Prioriterade grundvattenmagasinet samt ytvattentillgången för dricksvatten så att inte framtida nyetableringar påverkar vattentillgångens kvantitet eller kvalitet negativt. Detta bör utredas genom en dagvattenutredning.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på Ryssbysjön och de ställda miljö kvalitetsnormerna.
- En registrerad förorening i nordöstra delen av området.
- Tidig dialog med befintlig industri om omlokalisering till nytt planlagt industriområde utmed väg 25.
- Passage från området ned till grönstråket utmed sjön.
- Tidig dialog med befintliga verksamheter i området om omvandlingen och möjligheterna med omlokalisering.

Sammanhängande bostadsbebyggelse

Område 2

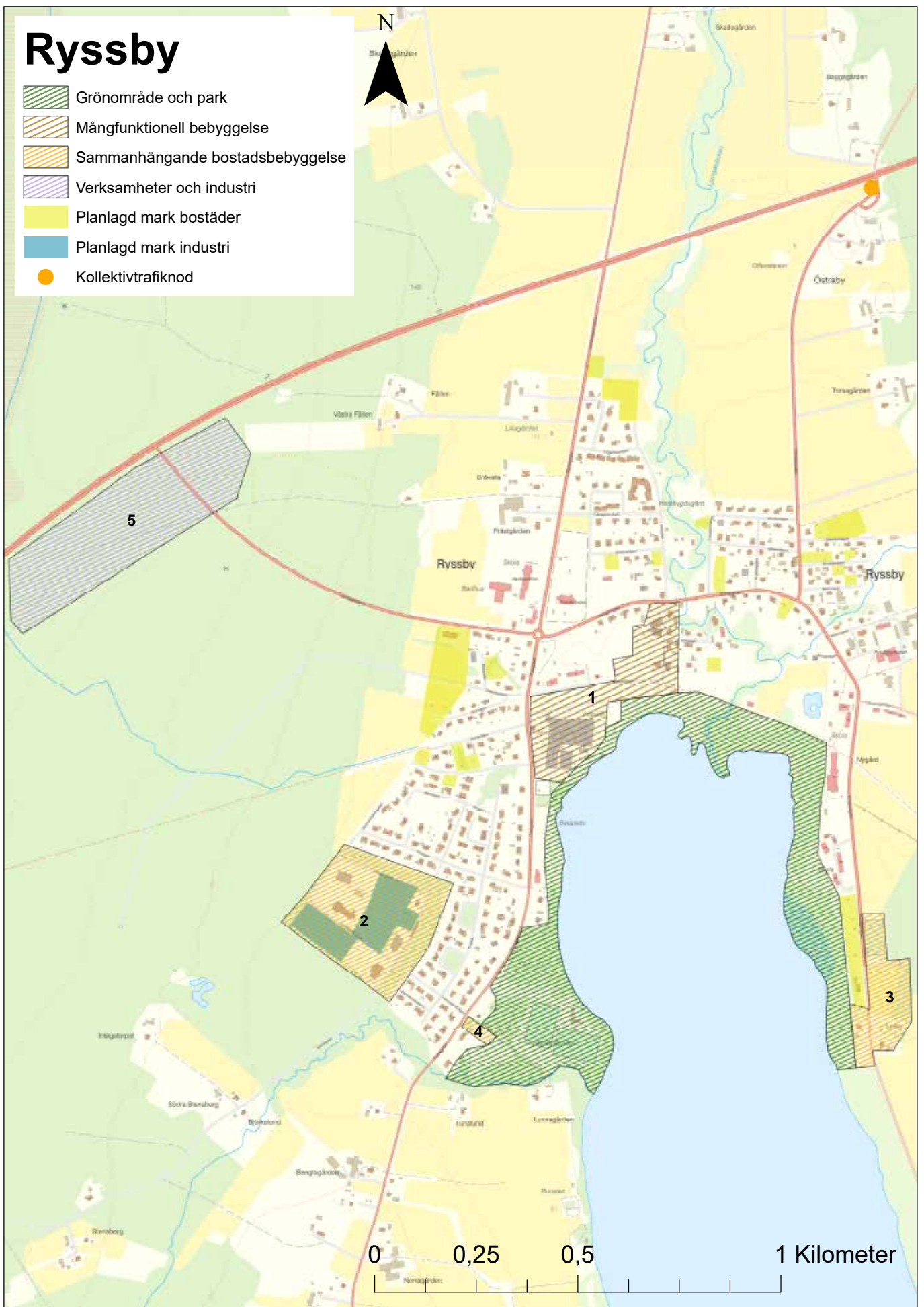
Detta område föreslås utvecklas med bostäder i sydvästra delen av Ryssby utmed Eklidsgatan. Förslaget innebär en omvandling från befintlig industriverksamhet till bostadsområde. Med förslaget skapas en bättre miljö både för boende och naturen. Marken är privatägd.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Föroreningar i marken.
- Geoteknisk utredning eftersom marken består av grovsilt och finsand.
- Prioriterade grundvattenmagasinet samt ytvattentillgången för dricksvatten så att inte framtida nyetableringar påverkar vattentillgångens kvantitet eller kvalitet negativt. Detta bör utredas genom en dagvattenutredning.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på Ryssbysjön och de ställda miljö kvalitetsnormerna.
- Utpekade naturvärden – bevara äldre träd i området.
- Tidig dialog med befintlig verksamhetsutövare om omlokalisering till nytt planlagt industriområde utmed väg 25.

Ryssby

- Grönområde och park
- Mångfunktionell bebyggelse
- Sammanhängande bostadsbebyggelse
- Verksamheter och industri
- Planlagd mark bostäder
- Planlagd mark industri
- Kollektivtrafiknod

Område 3

Detta område ligger söder om Ryssbygymnasiet på östra sidan av Ryssbysjön och föreslås utvecklas med bostäder. Området ligger vackert och ger möjligheter för fler att bosätta sig i Ryssby i attraktiva lägen som också ger mer underlag till befintlig service och näringsliv i orten. Området är av Jordbruksverket utpekade som ett avgränsat område med jordbruksmark. Då området ligger i anslutning till bebyggelse och har begränsad storlek anses den endast i begränsad utsträckning vara brukningsvärd. För att kunna tillgodose behovet av bebyggelseutveckling föreslås området exploateras. Kommunen äger en del mark i nordvästra delen, resten är privatägd.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- De geotekniska förutsättningarna, marken är inte fast och består av glacial silt samt glacial grovsilt-finsand. I området finns enligt SGU förutsättningar för skred i finkornig jordart, varför det behöver bedömas om det finns stabilitetsproblem.
- Bevara ädellövskog i sammanhang.
- Prioriterad ytvattentillgången för dricksvatten så att inte framtida nyetableringar påverkar vattentillgångens kvantitet eller kvalitet negativt.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på Ryssbysjön och de ställda miljö kvalitetsnormerna.
- Delar av området ligger inom strandskyddat område.

Område 4

Området ligger utmed Tunagatan, sydväst om fotbollsplanerna i Ryssbys södra del. Utveckling med bostäder i detta område skulle förtäta kvarteret utmed Tunagatan och skapa fler boendemöjligheter för befintliga och potentiella invånare i Ryssby.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Buller och trafiksituationen på Tunagatan.
- Gång- och cykelväg utmed Tunagatan upp till Kungsvägen.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på Ryssbysjön och de ställda miljö kvalitetsnormerna.
- Utpekade naturvärden på öppen mark.
- De geotekniska förutsättningarna, marken är inte fast och består av glacial grovsilt-finsand.
- Prioriterade grundvattenmagasinet samt ytvattentillgången för dricksvatten så att inte framtida nyetableringar påverkar vattentillgångens kvantitet eller kvalitet negativt. Detta bör utredas genom en dagvattenutredning.

Verksamheter och industri

Område 5

Detta nya område för industri och verksamheter ligger i ett strategiskt skyltläge utmed väg 25. Området ger möjligheter för befintliga industrier i Ryssbys tätare delar att flytta ut till attraktivare industritomter som har bättre skyltläge och tillgänglighet. Det skapas också möjligheter för fler företag att etablera sig i Ljungby kommun och kompletterar industriområdena utmed E4:an.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Vid en utbyggnad måste trafikplatsen byggas om till en hel trafikplats för att trafik ska kunna komma till industriområdet även österifrån.
- Utökad byggnadsfritt avstånd till riksväg 25 (30 m)
- Riksväg 25 utgör farligt gods-led, vilket bland annat medför särskilda skyddsavstånd till bebyggelse.
- Gång- och cykelförbindelse från samhället till verksamhetsområdet.
- Hållplats för kollektivtrafiken i området.
- Områdets dagvatten kommer troligtvis rinna mot den prioriterade grundvattentillgången Ryssbyåsen och ytvattentillgången Ryssbysjön.
- Därför ska det i dagvattenhanteringen tas hänsyn så att inte framtida etableringar i området påverkar grund- och ytvattentillgångarna negativt avseende kvalitet och kvantitet. Detta bör utredas genom en dagvattenutredning.
- Reglering av andelen hårdgjord yta för att klara mängd och rening av dagvatten.
- I dagvattenhanteringen ska hänsyn tas till statusklassning och påverkan på Ryssbysjön och de ställda miljö kvalitetsnormerna.
- Bevara planterade ytor med träd för att motverka värmeöar.

Grönstruktur

Ryssby ligger i anslutning till den regionala grönstrukturen, genom att ett större grönstråk som inkluderar Ryssbysjön tangerar samhället. De delar av grönstråket som berör Ryssby har i första hand värden kopplade till lövskog som knyts ihop söderut längs med Ryssbysjöns stränder.

Förutom de omedelbara strandområdena inkluderar grönytorna även vattendrag, öppen mark och kulturhistoriska lämningar. Grönstrukturen utgörs av relativt smala områden och det är viktigt att bevara och utveckla deras naturvärden för att behålla de gröna länkarna.

Rekreativvärdena är också tydligt kopplade till sjöns närområde, främst dess västra och nordvästra del där det bland annat finns idrottsplats, badplats, banvall, padelbana, utegym och hinderbana. För att öka rekreativmöjligheterna behöver de utsträckta grönytorna knytas ihop bättre genom komplettering av gång- och cykelvägar och hela stranden göras tillgänglig och attraktiv.

Att beakta i det fortsatta planarbetet:

- Natur- och rekreativvärden finns främst längs Ryssbysjön (främst i väst och nordväst), medan tillgången till grönytor är sämre längre från sjön. Grönstrukturen utgörs av relativt smala områden, varför det är viktigt att knyta ihop och tillgängliggöra dem bättre för att bevara och utveckla natur- och rekreativvärdena.
- Hänsyn behöver tas till ett regionalt grönstråk längs med Ryssbysjön

Åtgärder för hållbara trafikslag – gång, cykel och kollektivtrafik

Ryssby trafikeras genom samhället främst av buss mellan Ljungby och Växjö respektive Ljungby och Vislanda. Vidare finns en extern busshållplats för snabbbussar vid Östraby i anslutning till väg 25:s östra infart till Ryssby. En extern hållplats behöver ha pendlarparkering för bil och cykel samt säkra och trygga gång- och cykelvägar till samhället. Ett utbyggt industri- och verksamhetsområde vid riksväg 25 behöver förses med gång- och cykelväg, busshållplats och utbyggd hel trafikplats.

För att få ett bättre nätverk av gång- och cykelvägar i Ryssby är det viktigt att arbeta med att:

- Möjliggöra gång och cykling på för samhället viktiga, men för oskyddade trafikanter otrygga, vägar som Kungsvägen och Tunagatan.
- Gång- och cykelväg till den externa busshållplatsen.
- Ett utbyggt industri- och verksamhetsområde vid riksväg 25 behöver förses med gång- och cykelväg, busshållplats och utbyggd hel trafikplats.

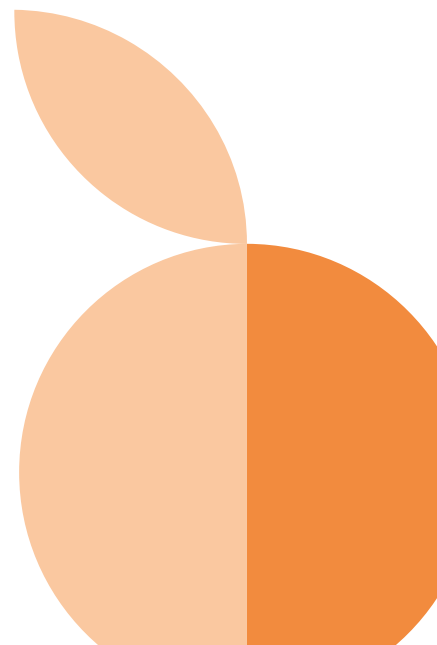
Utvecklingsområdet för Bolmens östra strand

I utvecklingsområdet finns många delvis konkurrerande intressen, där de viktigaste är bostadsbyggnation, naturvärden, friluftsliv, turism och dricksvatten. Det stora området, de många intressena, exploateringsstrycket och det faktum att kommunen inte äger så mycket mark i området gör planeringen av området komplicerad och därmed tidskrävande. I översiktsplanens samrådsförslag fanns därför enbart markanvändningsförslag för bostäder och hamn med, samtidigt som det poängterades att frågor om kollektivtrafik, service och naturvärden behövde utredas vidare.

Under samrådet har det blivit än tydligare att Bolmens östra strand kräver ett helhetsgrepp för att planeringen av området ska bli bra och att det är ett för stort arbete för att ske inom ramen för översiktsplanen.

Hela utvecklingsområdet är därför tänkt att hanteras i en fördjupning av översiktsplanen efter att översiktsplanen är antagen, där samrådsförslagens markanvändningsförslag i utvecklingsområdet hanteras vidare. De synpunkter som har inkommit under samrådet kommer att beaktas när arbetet med fördjupningen påbörjas. Det är viktigt att den framtida utvecklingen av området sker med hänsyn till och i symbios med boende, verksamma och andra allmänna värden i området. Vidare är det viktigt i den framtida planeringen av området att med storlek, täthet i bebyggelsen försöka få till en blandad upplåtelseform i området.

Till dess att det finns en fördjupad översiktsplan för Bolmens östra strand gäller utvecklingsprogrammet för området som tidigare har tagits fram.

Vindkraft

Vindkraft

Kommunen har tagit fram ett tematiskt tillägg till översiktsplanen gällande vindkraft som antogs av kommunfullmäktige den 23 april 2018. Denna vindkraftsplan kommer även efter den nya översiktsplanens antagande att gälla och kommer inte arbetas om till denna översiktsplan. Delar av det tematiska tillägget finns med här, men fördjupad information om vindkraft finns att läsa i vindkraftsplanen som finns i sin helhet på kommunens hemsida. Följande avsnitt utgör alltså enbart ett utdrag ur vindkraftsplanen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen i Ljungby kommun beslutade den 2 juni 2015 att ge miljö- och byggnämnden i uppdrag att ta fram förslag till reviderad vindkraftsplan. Förutsättningarna för vindkraft har ändrats sedan 2009 då den tidigare vindkraftsplanen antogs.

Energimyndigheten har gjort en ny vindkartering med 250 meter mellan punkterna som används i denna planen. Eftersom vinden är den viktigaste faktorn när det gäller vindkraft är det viktigt att vindkraftverk placeras där det blåser bra. Vindkraftverk kan placeras både på öppna ytor och i skogsområden. I skogen behöver vindkraftverken vara högre. Det finns flera områden i kommunen som bedöms lämpliga för vindkraft.

Etablering av vindkraftverk medför alltid störningar och risker. Många problem har begränsats tack vare ny teknik och ökad kunskap om vindkraftens påverkan på människor, djur och natur. Det finns risk för att människor blir störda av ljud, skuggor och påverkan på landskapsbilden. Det finns också risk att växt- och djurlivet blir stort av vindkraftsetableringar.

I Ljungby kommun finns åtta olika riksintressen som man måste ta särskild hänsyn till vid planeringen av vindkraft. Det gäller naturvård, kulturmiljövård, friluftsliv, kommunikationer, yrkesfiske, anläggningar för vattenförsörjning, totalförsvaret samt riksintresse för skyddade vattendrag. Ett riksintresse anger att det är unikt eller speciellt i en region, i riket eller internationellt sett. Dessutom finns det naturreservat och Natura 2000-områden som ska behandlas varsamt. Länsstyrelsen ska alltid kontaktas om det finns risk för att något riksintresse påtagligt skadas av vindkraftverken.

Etablering av vindkraft i kommunen kan medföra en rad positiva effekter ur näringslivssynpunkt. Anläggande av nya vägar, transporter och projekteringsarbeten är sådant som kan skötas av lokala entreprenörer. Det finns också möjlighet till arrendeintäkter för markägare samt eventuell vindbonus.

Det finns också intressen inom turism- och besöksnäringen där verksamhetsutövarna är oroliga för att vissa områden och miljöer kan bli mindre attraktiva på grund av vindkraftsetableringar. Risk finns också för att det kan uppstå konflikter om någon vill bygga bostad eller fritidshus och byggnaden hamnar för nära en planerad vindkraftsetablering.

De områden som är mest lämpliga för vindkraftsutbyggnad anses vara de som har bra vindförhållanden samt har närhet till antingen större väg eller kraftledning. Dessa områden som är utpekade på en karta ska i första hand avsättas för vindkraft.

Ett antal riktlinjer som tar ställning till hur vindkraftverken får se ut och var de ska placeras har satts upp. Dessutom beskrivs vad som gäller för påverkan av ljud, ljus och skuggor med mera.

Miljöaspekter som behandlats i miljöbedömningen är naturvård, kulturmiljö, friluftsliv, tysta områden, landskapsbild, flora och fauna, buller, skuggbilder, ljus, växthusgaser, miljö kvalitetsnormer, ekonomiska konsekvenser och sociala konsekvenser. Bedömningen är att vindkraftsetableringar är positiva ur miljösynpunkt eftersom de kan ersätta elproduktion i anläggningar som använder fossila bränslen. Den negativa påverkan som kan uppkomma är framförallt ljud, skuggbildning och påverkan på landskapsbilden. Det är viktigt att beakta hur vindkraftverken ska placeras och utformas för att minimera den negativa påverkan.

Kommunen ser positivt på en utbyggnad av vindkraften i kommunen och har bland annat tagit ställning till följande:

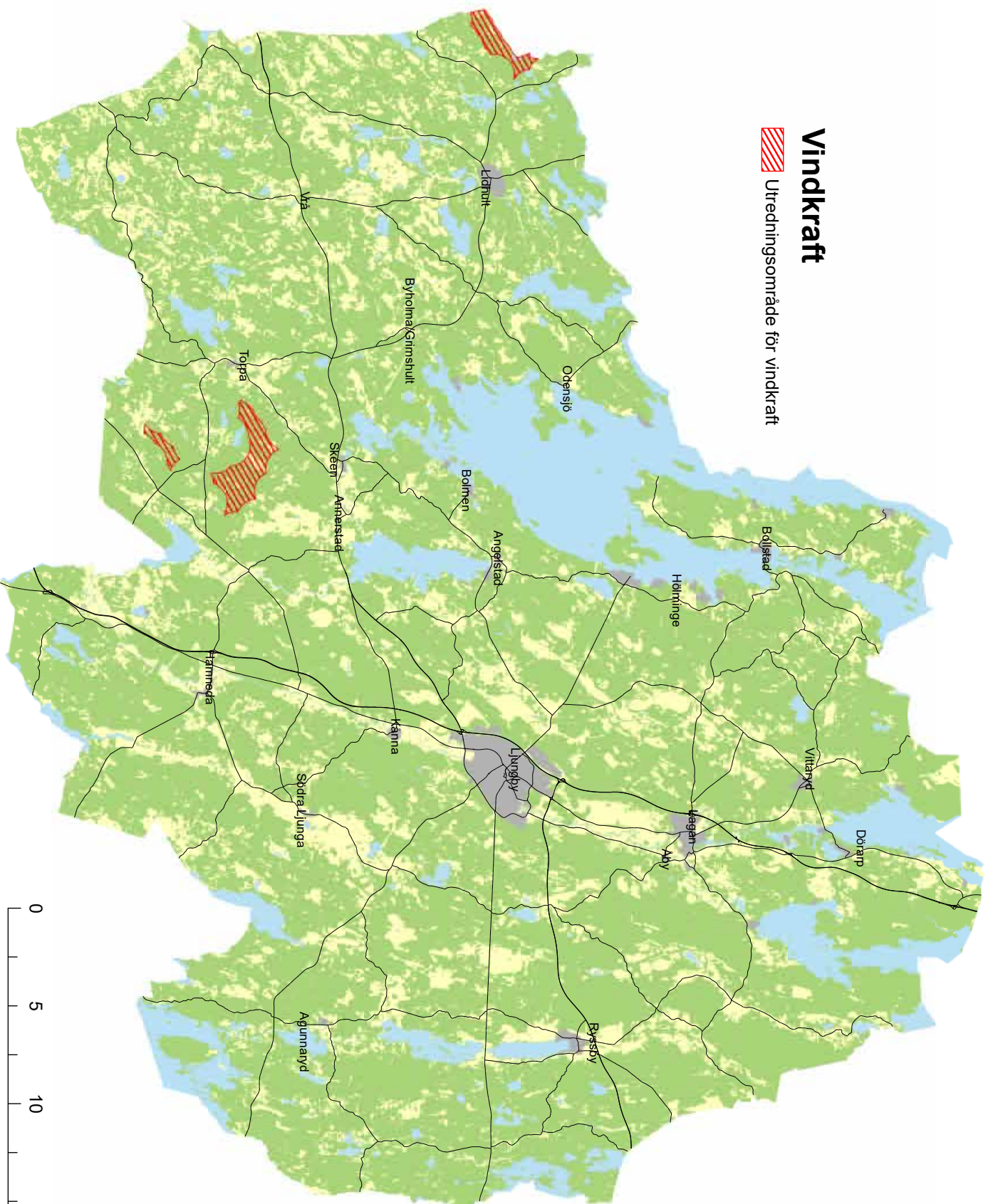
- Vindkraftsanläggningar prioriteras i de områden som är utpekade i vindkraftsplanen.
- Planering ska ske med miljöhänsyn så att påtaglig skada inte uppstår på natur- och kulturmiljöns värden.
- Kommunens vindkraftsplanering ska främja en långsiktig god hushållning med vindenergi och markresurser.

Placering av vindkraftverk ska i första hand ske

- där väsentliga intressen inte skadas.
- så att anslutning till el- och vägnät blir så enkel som möjligt.
- i ordnade grupper.
- där det finns gynnsamma vindförhållanden.

Vindkraft

 Utredningsområde för vindkraft

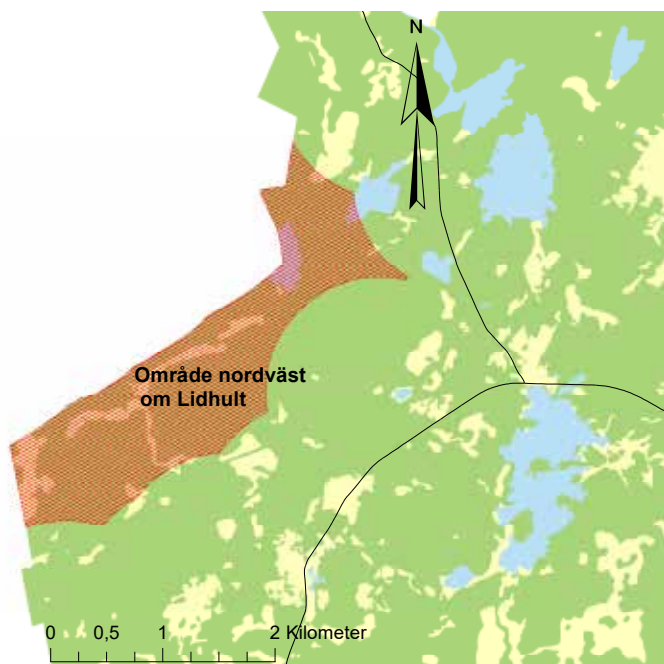
Lämpliga utredningsområden för vindkraft

Endast de markerade områdena på kartan nedan visar de områden som är lämpliga för vindkraft i Ljungby kommun. Områdena har ett avstånd på minst 1000 meter till bostadsbebyggelse och kyrkor. Dessutom har hänsyn tagits till utveckling av samhällena och de större vägarna. I de utpekade områdena blåser det mer än eller strax under 8 meter per sekund på 165 meter höjd. Det finns inga särskilda allmänna intressen såsom riksintresse för friluftsliv, naturvård eller kulturmiljövård samt Natura 2000-områden inom de utpekade områdena.

Inom de markerade områdena får utbyggnad av vindkraft högre prioritet än andra allmänna intressen. Observera att de gränser för områden som prioriteras för vindkraft inte är exakta utan måste prövas i varje enskild ansökan.

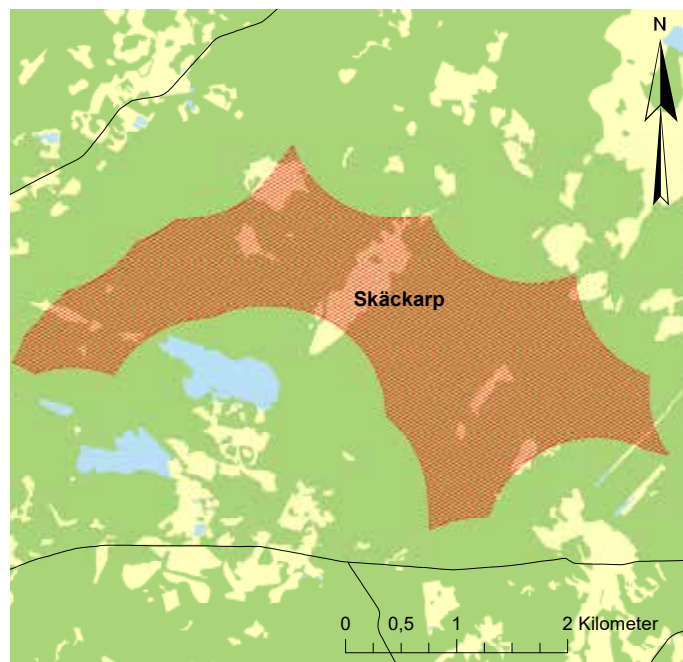
Nedan görs en enkel beskrivning över hur de prioriterade områdena ser ut.

Område nordväst om Lidhult

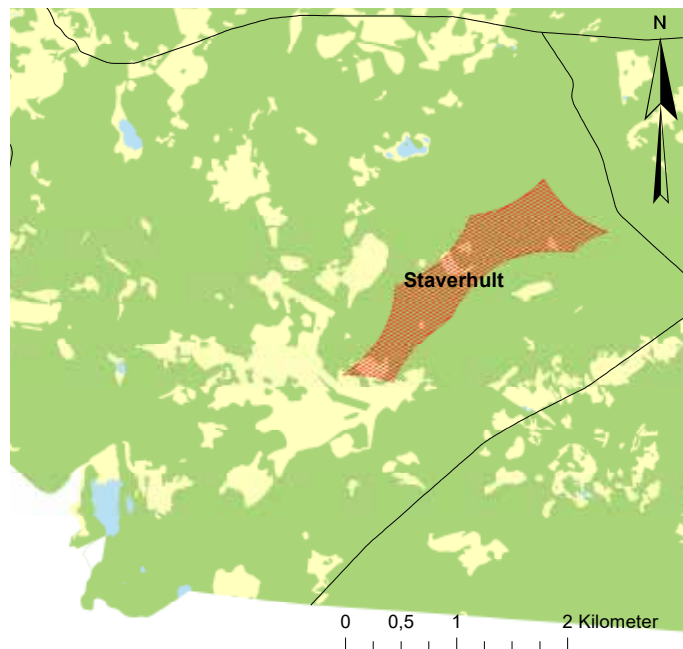
Höglänt mosaiklandskap med skogklädda kullar och små myrar i en trakt rik på mindre sjöar. Området gränsar till Halmstads och Hylte kommuner. Det finns ett tillstånd för vindkraft i området. Vindhastighet: cirka 7,8–8,1 m/s på 150 meters höjd.

Skäckarp

Kuperat och delvis höglänt skogs- och myrlandskap öster om Torpa. Bolmentunneln går genom området. Väl utbyggt skogsvägnät. Det finns ett tillstånd för vindkraft i området. Vindhastighet: cirka 7,8–8,6 m/s på 150 meters höjd.

Staverhult

Ett mosaiklandskap med blandskog och väl utbyggt skogsvägnät. Ett mindre område med tillräckligt avstånd till närmaste bostadshus och med goda vindförhållanden. Vindhastighet: cirka 8,1–8,6 m/s på 150 meters höjd.

Riktlinjer för vindkraftsetableringar

Riktlinjerna gäller i första hand verk större än gårdswerk. Ett gårdswerk har normalt en totalhöjd på ca 50 meter och syftar till att generera el för en till två fastigheter.

Gällande riktlinjer, allmänna råd och föreskrifter från olika statliga verk enligt nedan, gäller i första hand för vindkraftsplanen. Om ändringar görs i föreskrifterna gäller dessa även i vindkraftsplanen.

Avstånd

- Avstånd mellan vindkraftverk och kyrkor eller bostäder ska vara minst 1 000 meter, men gällande bullervärde (40 dB(A)) ekvivalent ljudnivå vid husfasad får inte överskridas.
- Avståndet mellan ett vindkraftverk och en allmän väg bör vara minst lika stort som vindkraftverkets totalhöjd (tornhöjd + halv rotorbladsdiametern), dock alltid minst 50 meter. Samråd ska ske med Trafikverket.
- E.ON elnät ska redan i ett tidigt skede kontaktas för samråd då master eller vindkraftverk uppförs inom 300 meter från E.ON:s luftburna kraftledningar.
- Enligt Transportstyrelsen ska master och vindkraftverk, ur flygsäkerhetssynpunkt, placeras minst 100 meter från kraftledning vid en totalhöjd under 50 meter, och minst 200 meter från kraftledning vid en totalhöjd över 50 meter samt för master och vindkraftverk med stag. Avståndet för vindkraftverk beräknas med utgångspunkt från kraftverksrotorns periferi.
- Hänsyn bör tas till risken för så kallade iskast, där is eller hårt packad snö slungas från rotorbladen. Elforsk rekommenderar i sin rapport 04:13 att riskavståndet kalkyleras med ekvationen $d = (D+H) \times 1,5$ där d är riskavstånd, D rotordiameter och H navhöjd.
- Avstånd till fastighetsgräns som ligger utanför vindkraftsområde ska vara minst 250 meter om inte samtycke ges från berörd fastighetsägare.
- Etablering av vindkraftverk inom ett avstånd av fem kilometer från kommungränsen ska föregås av samråd med berörda kommuner.
- Vid vindkraftsetablering inom 55 kilometers avstånd från Halmstads och Växjö flygplatser ska flygplatsen kontaktas.

Placering

- Etablering av vindkraftverk ska ske i väl sammanhållna grupper.
- Vindkraftverk bör inte anläggas på isälvsmaterial som bedömts vara av betydelse för nuvarande eller framtida vattenförsörjning eller direkt över Bolmentunneln. Sydsvatten ska kontaktas vid etableringar nära Bolmentunneln.

Rotorblad och färg

- Antal rotorblad ska vara lika för alla verk inom samma grupp eller park.
- Vindkraftverk med stora rotorblad rekommenderas eftersom de ger ett lugnare och mer harmoniskt intryck.
- Vindkraftverk inom samma område ska ha samma färg.

Ljud och skuggor

- Vindkraftverk ska placeras på sådant avstånd till bostad så att gällande bullervärden vid fasad (40 dB(A)) ekvivalent ljudnivå inte överskrids.
- Antalet skuggtimmar per år för bostad eller annan störningskänslig plats bör högst vara 8 h/år faktisk skuggtid, 30 h/år teoretisk skuggtid varav högst 30 minuter/dygn faktisk skuggtid. Om kravet inte kan uppfyllas genom placering ska verken programmeras så att dessa stannar under vissa givna förhållanden för att minska den periodiska skuggningspåverkan.

Reklam

- Reklam får inte förekomma på verk, utom tillverkarens och ägarens logotyp på maskinhus.

Telekommunikation

- Vindkraftsaktören ska ta kontakt med respektive operatör/nätägare om telekommunikationer när en anläggning planeras.

Höjd och ljusmarkering – Utdrag ur Transportstyrelsens regler om markering av föremål som kan utgöra en fara för luftfarten och om flyghinderanmälan (2010:155)

- Vindkraftverk som har en totalhöjd mellan 45 - 150 meter över markytan ska markeras med vit färg och vara försett med blinkande medelintensivt rött blinkande ljus under skymning, gryning och mörker. Vindkraftverk som är 150 meter eller högre ska markeras med vit färg och förses med högintensivt vitt blinkande ljus. Ett vindkraftverk som inklusive rotorn i sitt högsta läge har en höjd som är mellan 110 och 150 meter över markytan får som alternativ till medelintensivt rött blinkande ljus förses med högintensivt vitt blinkande ljus under skymning, gryning och mörker. Blinkande ljus bör om möjligt synkroniseras med närliggande föremåls blinkande ljus för att minska störningar i omgivningen.
- I en vindkraftverkspark ska minst de vindkraftverk som utgör parkens yttre gräns markeras enligt föregående punkt. Se också instruktioner enligt Transportstyrelsens författningssamling TSFS 2010:155, bilaga 2 och 3. De vindkraftverk som ingår i en vindkraftverkspark och som inte utgör parkens yttre gräns ska markeras med vit färg och förses med minst lågintensiva ljus.

- De vindkraftverk som är belägna innanför vindkraftverksparkens yttre gräns och som har en höjd över markytan som är högre än de vindkraftverk som utgör den yttre gränsen ska markeras enligt föregående punkt.
  - Ljuset ska vara placerat på vindkraftverkets högsta fasta punkt om denna är 150 meter eller lägre över markytan. För vindkraftverk vars högsta fasta punkt överstiger 150 meter över markytan ska beslut om markering inhämtas från Transportstyrelsen i varje enskilt fall.
  - Vindkraftverket ska markeras med ljus som är synligt horisonten runt.
  - I de fall det framkommer behov av flyghinderanalys ska en sådan genomföras och skickas till berörda flygplatser.
  - Alla vindkraftsetableringar med vindkraftverk överstigande 20 m totalhöjd skall remitteras till Luftfartsverket samt till alla berörda flygplatser. Med berörd flygplats avses att etableringen hamnar inom flygplatsens MSA-yta ca 60 km från flygplatsen.
  - Högintensiva ljus som installeras på nivån 150 meter eller lägre över markytan ska riktas uppåt för att minska störningar för omgivande bebyggelse.
1. 0° om ljusen installeras på en nivå över 151 meter.
  2. 1° om ljusen installeras på en nivå av 122-151 meter.
  3. 2° om ljusen installeras på en nivå av 92-122 meter.
  4. 3° om ljusen installeras på en nivå lägre än 92 meter.

El

- All nyanlagd el-kabel till vindkraftverk bör ske med markförlagd kabel.
- Ingrepp i mark ska samrådask med Länsstyrelsen, nätkoncession krävs för linje enligt Ellagen.
- I ett tidigt skede ska elnätsinnehavaren kontaktas för att få klartecken om det finns kapacitet i elnätet.

Vägar, järnvägar

- Anläggande av skogsbilvägar fram till vindkraftverk ska alltid samrådask med Skogsvårdsstyrelsen.
- När en väg anläggs under en kraftledning gäller särskilda regler, därför ska nätägaren kontaktas i god tid.
- En transportplan ska fogas till ansökan som visar hur de tunga och långa transporterna skall ordnas.
- En dialog ska föras med Trafikverket och Sverigeförhandlingen för att hitta en samsyn angående höghastighetsjärnvägen och vindkraftsområdena om de skulle kollidera.

Övrigt

- Vindkraftsaktören ska presentera en tidplan för genomförandet av vindkraftsanläggning i samband med ansökan.
- Bolagen rekommenderas att fördela intäkter så att markägare/grannar till vindkraftsparken samt föreningar får ta del av intäkterna. Vinstavkastningen kan också fördelas med en viss %, beroende på hur stor del av parkens ljudområde går in i respektive grannfastighet.
- Sydvatten ska i ett tidigt skede kontaktas vid utbyggnad av vindkraft i närheten av Bolmentunneln.
- I samråd med Räddningstjänsten ska, vid behov, skyltar sättas upp inom vindkraftsområde med rekommenderat säkerhetsavstånd och eventuella riskzoner samt kontaktuppgifter om olycka skulle inträffa.
- Vindkraftsaktören ska kontakta MSB (Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap) för att kontrollera att vindkraftverken inte påverkar Rakels kommunikation och utalarmering.
- Fotomontage ska tas fram vid varje etablering. Ställningstagande utifrån landskapsbild och kulturmiljö ska avgöras från fall till fall.
- Före byggstart ska blanketten "flyghinderanmälan" (enligt Luftfartsförordningen SFS2010:770) skickas in till Försvarsmakten. Flyghinderanmälan avser byggnader och andra föremål högre än 45 m och belägna inom tätort, högre än 20 m utanför tätort.
- Sociala och kulturella konsekvenser av vindkraftsetablering ska beskrivas, om det inte anses helt obehövligt.
- En konsekvensutredning kan krävas i vissa fall för att beskriva påverkan på landskapet och dess värden.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Fotograf: Birgitta Ahlberg

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Kommunerna kan i sina översiktsplaner peka ut områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, så kallade LIS-områden. Inom dessa områden kan det särskilda skälet för landsbygdsutveckling användas när man prövar dispenser och upphäver strandskyddet.

För att upphäva strandskyddet måste något av följande skäl i Miljöbalken 7 kap §18c uppfyllas, samt att syftet med strandskyddet inte påverkas, det vill säga djur- och växtlivet påverkas inte på ett oacceptabelt sätt och allmänhetens tillgång till strandområden försämrats inte:

- Området har redan tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften.
- Området är genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering väl avskilt från området närmast strandlinjen.
- Marken behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet kan inte tillgodoses utanför området.
- Marken behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen kan inte genomföras utanför området.
- Området behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området.
- Marken behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse.

Om platsen ligger inom ett LIS-område som finns utpekad i kommunens översiktsplan eller i ett tematiskt tillägg till översiktsplanen kan enligt Miljöbalken 7 kap §18d följande särskilda skäl användas:

- Åtgärden bidrar till en utveckling av landsbygden.
- Vid komplettering av enstaka en- eller tvåbostadshus att det uppförs i anslutning till befintligt bostadshus.

För att kommunen ska kunna peka ut ett LIS-område måste enligt Miljöbalken 7 kap §18e vissa villkor vara uppfyllda:

- Området är lämpligt för utvecklingen av landsbygden.
- Området är av ett sådant slag och har en så begränsad omfattning att strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt.
- Området har endast en liten betydelse för att tillgodose strandskyddets syften i eller i närheten av tätorter.

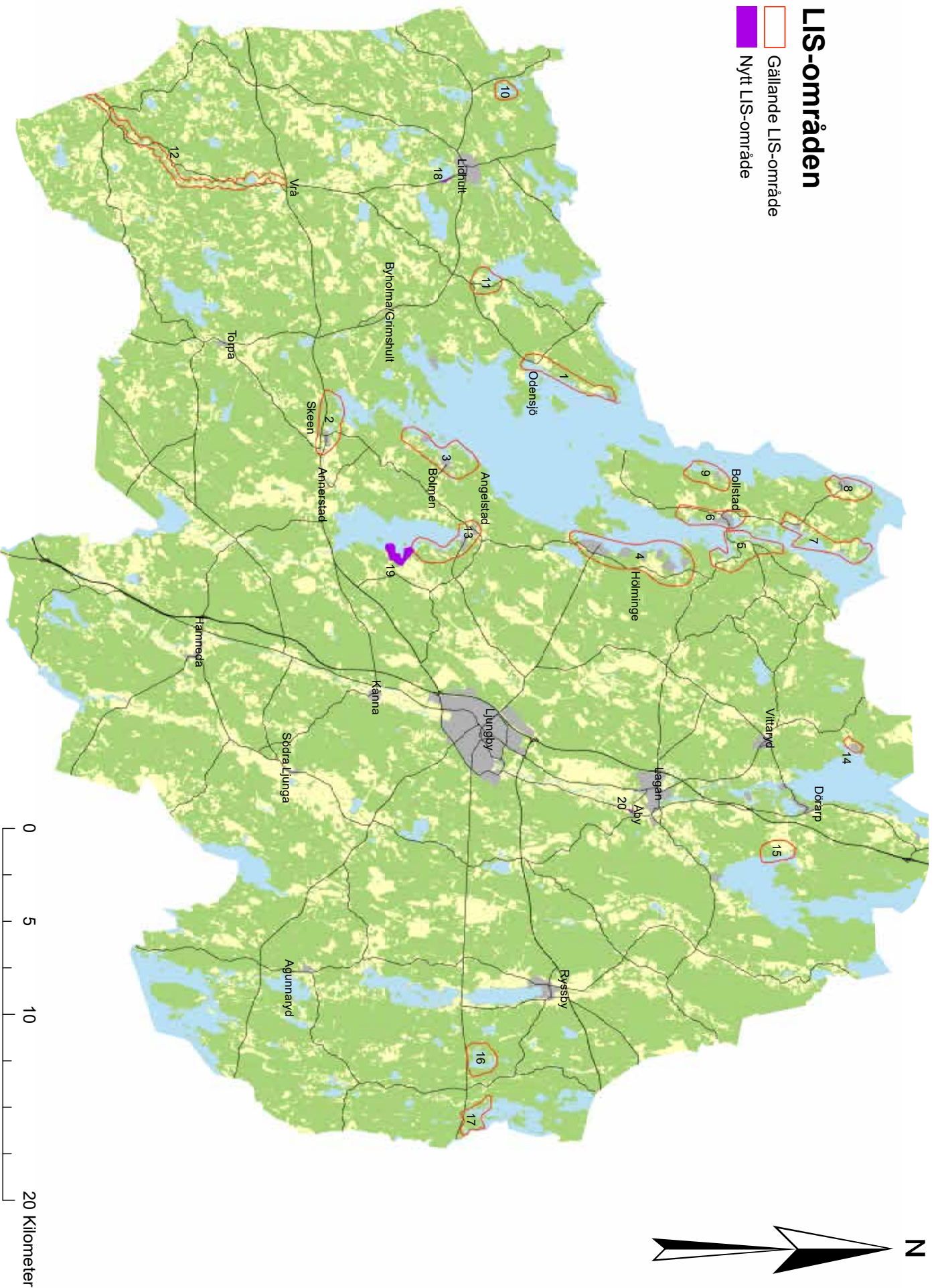
Syftet med att peka ut LIS-områden är att stimulera den lokala och regionala utvecklingen i områden som har god tillgång till fria strandområden. Det handlar om att skapa arbetstillfällen eller locka människor att bosätta sig på platsen. Det kan gälla en byggnad, anläggning eller verksamhet som långsiktigt bidrar till utvecklingen av landsbygden eller, om det gäller en- eller tvåbostadshus, att de uppförs i anslutning till befintlig bebyggelse. Framför allt handlar det om områden som inte ligger i närheten av större tätorter. Villkoret är att byggnationen kan ske utan att strandskyddets syften åsidosätts.

Generella riktlinjer

Särskilda riktlinjer vid exploatering inom föreslagna LIS-områden för att minska negativ påverkan och i största mån bidra till positiv påverkan handlar om att särskilt beakta behovet av VA-lösningar. I genomgången av LIS-områden framgår att områden utmed Bolmens östra strand, Bolmstad - Hölminge, kräver en övergripande VA-lösning för att kunna möjliggöra vidare utveckling. I sådana större LIS-områden är det viktigt att identifiera och säkerställa gröna passager, både för växt- och djurliv och för det rörliga friluftslivet.

LIS-områden

- Gallande LIS-område
- Nytt LIS-område

LIS-planens status

Ljungby kommun antog ett tematiskt tillägg till översiktsplanen för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS-plan) den 30 augusti 2011. En LIS-plan är inte juridiskt bindande men vägledande vid fortsatt planering av strandnära områden. Under arbetet med att ta fram en ny översiktsplan har det tematiska tillägget inte arbetats om utan kommer även fortsättningsvis fungera som ett gällande tillägg till översiktsplanen. Inga ändringar av de befintliga LIS-områdena i LIS-planen har behandlats och den miljökonsekvensbedömning som gjordes i samband med gällande LIS-plan bedöms fortfarande aktuell, dock ser kommunen ett behov av att peka ut fler områden för landsbygdsutveckling i strandnära läge. Dessa områden har lyfts in i översiktsplanen och behandlats på liknande sätt som områdena i LIS-planen. Konsekvenserna av de föreslagna nya LIS-områden har bedömts och redovisats i bilagan Hållbarhets- och miljökonsekvensbeskrivning. Kommunen ser behovet av ett större omtag av planen för landsbygdsutveckling i strandnära lägen efter att den nya översiktsplanen är antagen, där alla områden ses över och vid behov ändras.

Alla LIS-ärenden måste prövas genom detaljplan, bygglov eller särskilt beslut från miljö- och byggnämnden eftersom LIS-planen endast är vägledande för efterkommande beslut. I denna prövning ska det kunna visas att strandskyddets båda syften tillgodoses långsiktigt och att det sökta området är lämpligt. En bedömning görs utifrån relevanta planeringsförutsättningar, bland annat natur-, rekreations-, och kulturmiljövärden, totalförsvaret, dricksvattentäkter, översvämningsrisk, geotekniska förhållanden, jordbruksmark, hotade växt- och djurarter samt teknisk infrastruktur som vatten och avlopp. På så sätt hanteras frågor som inte bedöms i LIS-planen eller där ny information har tillkommit sedan LIS-planen antogs 2011. Även om ett område inte är geografiskt utpekade som LIS-område ska en möjlig åtgärd ändå kunna prövas mot de kriterier som ställs avseende landsbygdsutveckling i strandnära lägen.

Samtliga LIS-områden presenteras i en kommunövergripande karta. Område 1 till och med 17 i kartan finns med i gällande LIS-plan som även efter översiktsplanens antagande kommer att gälla i sin helhet tills ett annat beslut tas. För att läsa mer om utvecklingen i dessa områden hänvisas till kommunens LIS-plan. Dessa presenteras med varsin detaljerad karta och huvuddelen omfattas även av markanvändningsförslag i orterna. Möjlig användning och riktlinjer för deras utveckling hanteras i texten nedan. Förslagets lämplighet har bedömts utifrån ett antal faktorer, som i stycket ovan.

Tillagda områden

18. Askaken – Lidhult

Användning

LIS-området i Lidhult har minskats i omfattning för att minimera påverkan på närområdets naturvärden och riksintresset för naturvård. I LIS-området möjliggörs för bostäder öster om vägen mot Vrå, vilket också är de delar av området som inte omfattas av riksintresse för naturvård eller RAMSAR-område. Med närhet till service och befintlig infrastruktur är området lämpligt som LIS-område.

Riktlinjer

Bostadsbebyggelse bör placeras söder om badplatsen i anslutning till befintlig bostadsbebyggelse samt längs med vägen. Området kring badplatsen ingår inte längre i LIS-området men kan genom markanvändningen Natur- och friluftsliv utvecklas för friluftsliv och rekreationsändamål. Hänsyn behöver tas till de natur- och rekreationsvärden som finns inom området. Den västra delen av området omfattas av riksintresse för naturvärden och ett Ramsarområde, medan området i nordväst gränsar till ett naturreservat och Natura 2000-område. Hänsyn bör tas till naturvärdena samt säkra tillgängligheten till natur och rekreationsområdet.

19. Kösen

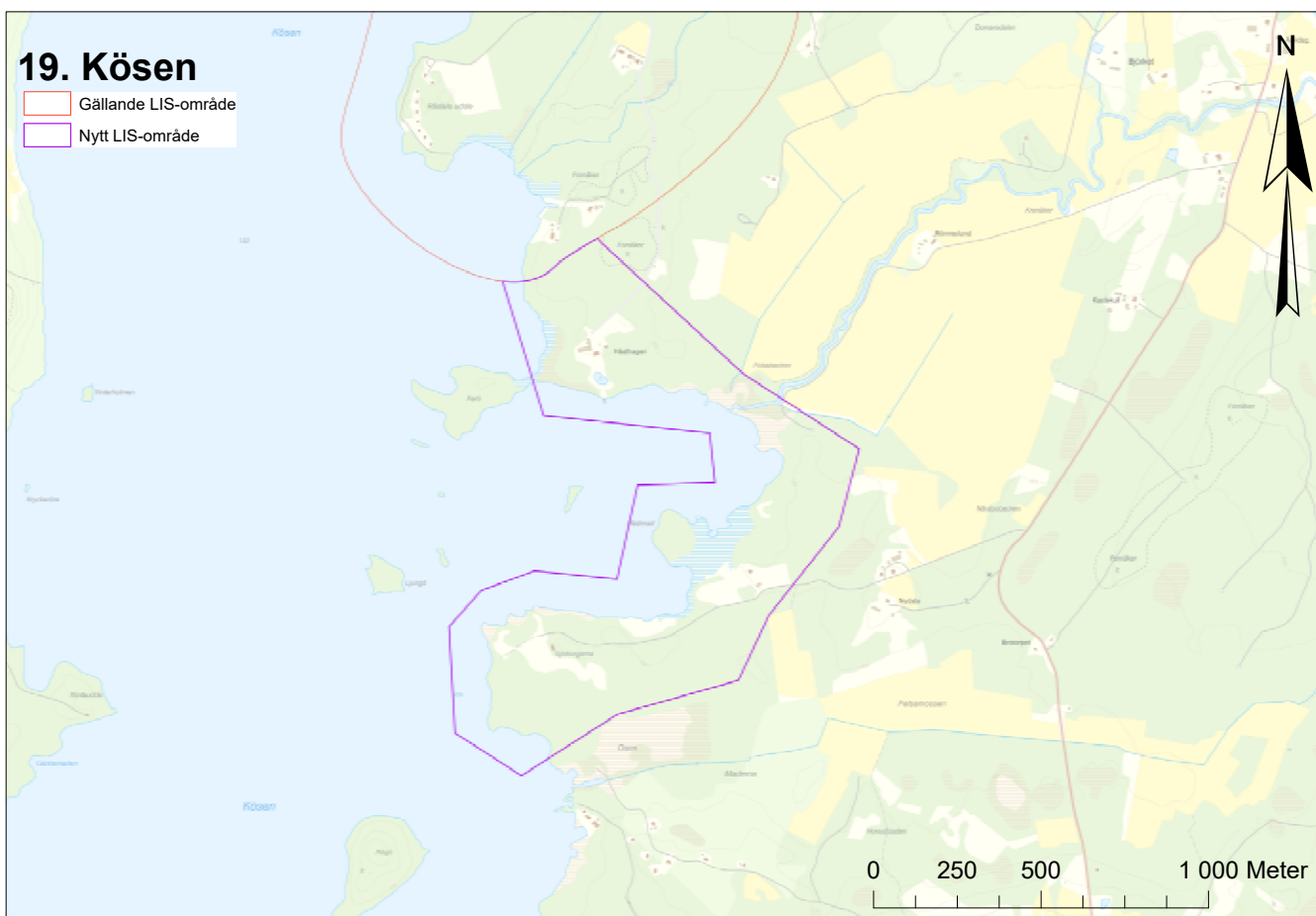
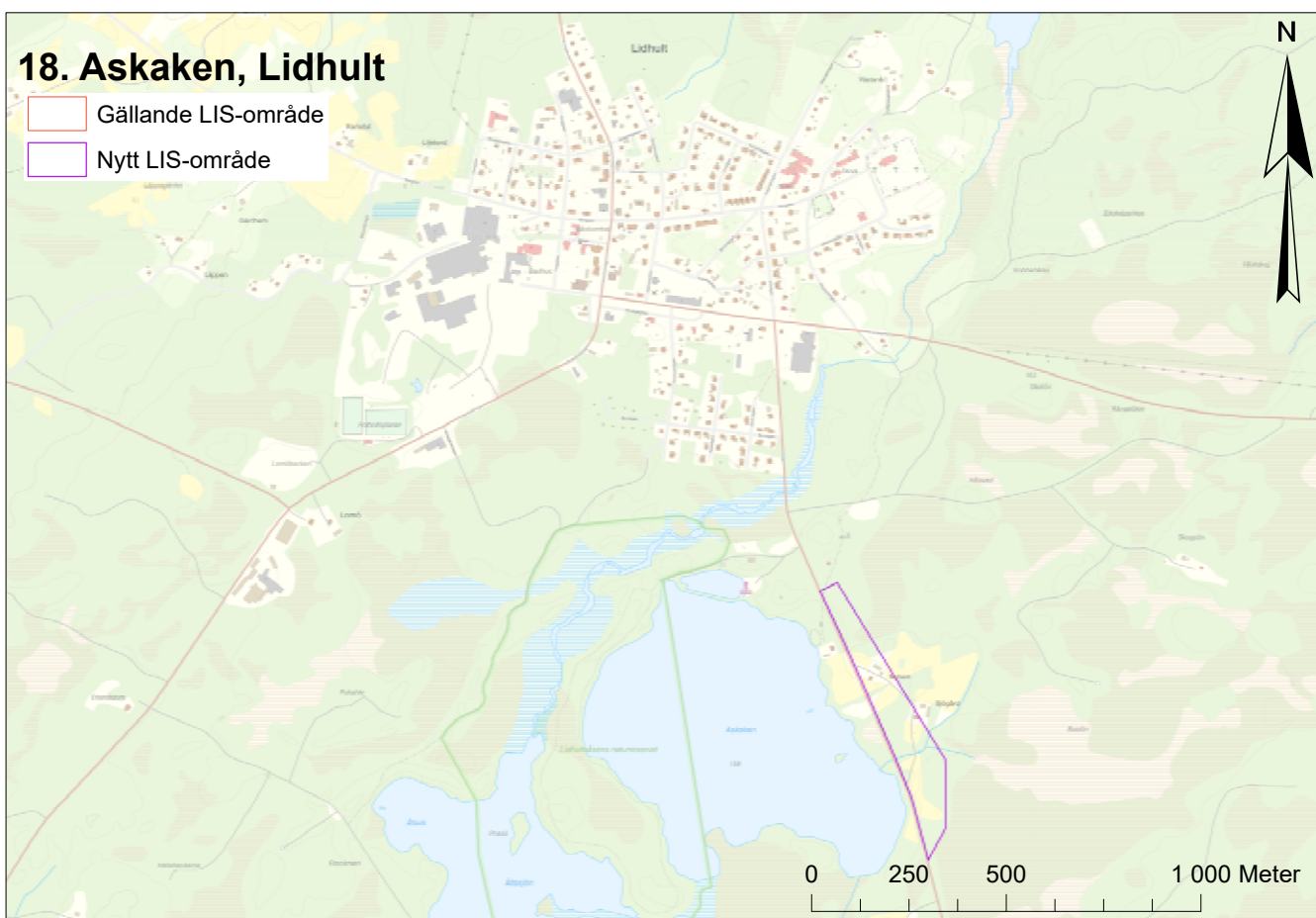
Användning

Området vid Kösens östra strand anses som lämpligt för en utveckling med bostadsbebyggelse i en gles formation med separerade bostadstomter. Området har potential för landsbygdsutveckling och ligger inom rimligt avstånd från utpekade stråk, då området ligger inom stråkens närområde (ungefär 2 km från väg 25), som utgör ett av de två huvudstråken genom kommunen, och inom en mil från centralorten. LIS-området utgör också en utökning av befintligt LIS-område norrut längs Kösen som också inkluderar Angelstad där det bland annat finns en skola.

Utvecklingen av området kan gynna den offentliga och kommersiella servicen som finns i den närliggande samhället Angelstad. LIS-området vid Kösen behålls därför men minskas något i omfattning för att undanta vattenområden och jordbruksmark som inte bör exploateras samt för att undanta de delar av området som inte berörs av strandskydd

Riktlinjer

Bebyggelse bör placeras så att risken för skador vid översvämnings blir minimala samt att påverkan minimeras på värdefulla naturvärden och rekreationsvärden samt aktiv jordbruksmark.

20. Lagan - Åby

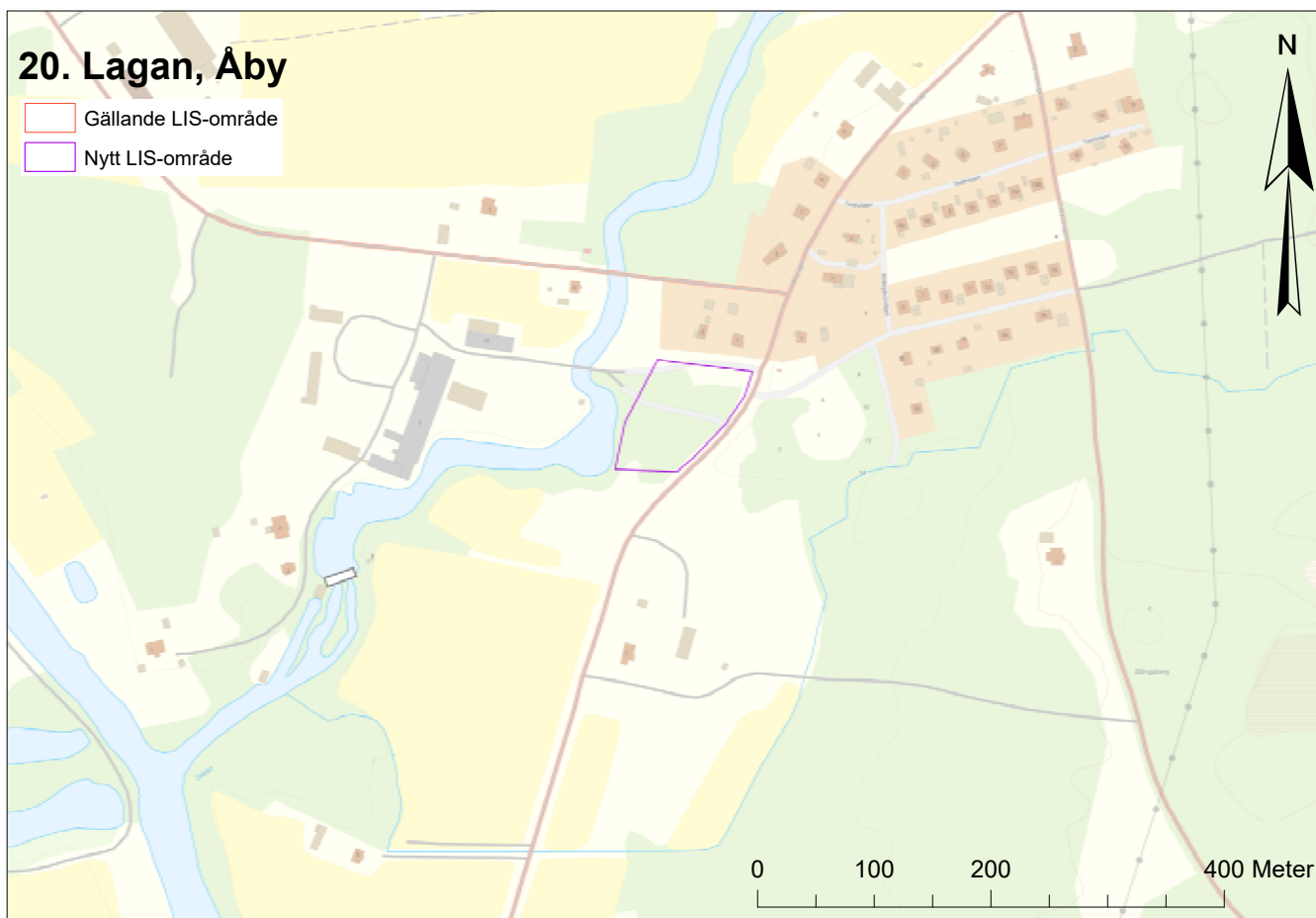
Användning

Området är lämpligt för en utveckling av bostadsbebyggelse med en bebyggelse som anpassas efter det i kulturmiljöprogrammet utpekade kulturmiljöområdet kring Lagans textilfabrik. Området ligger i närheten av befintlig service och infrastruktur i Lagan och ett LIS-område här kan gynna den befintliga servicen.

Riktlinjer

Ny bebyggelse gestaltas med hänsyn till att området ligger inom ett utpekade kulturmiljöområde i kommunens kulturmiljöprogram och gränsar till den kulturhistoriskt värdefulla industribebyggelsen. Sträckan längs det tidigare industrispåret till torvmossen hålls obebyggd och eventuella lämningar som räls, slipers eller relaterat till torvbrytningen bevaras.

Hänsyn behöver tas till natur- och rekreationsvärden. Längs med ån finns möjlighet att bevara ett lövträdsstråk som fortsätter utanför området samt att förbättra rekreationsmöjligheterna.

Mellankommunala frågor

Fotograf: Sara Follin

Mellankommunala frågor

I samhällsplaneringen finns det flera områden som berör eller kan komma att beröra andra kommuner. Det handlar ofta om kollektivtrafik, riksintressen, skydd av och påverkan på yt- och grundvatten, turism samt natur- och vattenområden vars utbredning berör flera kommuner. Men det kan även handla om samverkan kring frågor som inte är fysiska till exempel entreprenörssamverkan och arbetskraftssamverkan mm.

Trafikinфраstruktur och kollektivtrafik

Trafikinфраstruktur och kollektivtrafik i de större stråken berör flera kommuner och kräver samarbete över kommun- och regiongräns. För Ljungby kommuns del utgörs den viktigaste mellankommunala trafikinfrastrukturen av E4:an och 25:an, samt stråket till Älmhult. Ljungby kommun har tagit ställning till att det Älmhultsstråk som ska prioriteras är det som går via Hamneda och Pjätteryd.

Ljungby kommun har en stor andel arbetskraft som pendlar in från andra kommuner och regioner, men även kommunens struktur som en stor kommun till yta gör att det är relativt hög pendling inom kommunen. För att kunna fånga upp arbetskraft i närliggande kommuner men även ses som en attraktiv boendekommunen krävs samarbete kring kollektivtrafikfrågan för att underlätta för arbetspendling. Det finns redan idag ett bra samarbete mellan kommuner och regioner men förstärkning av kollektivtrafiken kan behövas i vissa stråk för att möjliggöra för bättre arbetspendling.

Yt- och grundvatten

Yt- och grundvatten från Ljungby kommuns utgör en viktig del i den regionala materialförsörjningen av dricksvatten.

Ån Lagan är en viktig resurs för vatten då den till viss del utgör grundvattenbildningen i Bergaåsen som är dricksvattentäkt för Alvesta och Växjö. Den är också en resurs i form av rekreation och fiske, både i samhällen som Lagan, Ljungby och Hamneda men även på landsbygden då den sträcker sig genom hela kommunen i nord-sydlig riktning.

Även Sjön Bolmen är en viktig vattenresurs som förser stora delar av Skåne med dricksvatten. Sjön är stor till yta och ligger delvis i andra kommuner, viket innebär att även det som händer utanför Ljungby kommun kan påverka den täkt som ligger i Ljungby.

Natur- och vattenområden

Flera viktiga natur- och vattenområden har en stor utbredning som sträcker sig utanför kommunens gränser och kräver därför ett samarbete mellan de kommuner som berörs av dessa områden. Både Sjön Bolmen och Sjön Möckeln är utpekade som riksintresse för friluftsliv och påverkar i och med sin utbredning även andra angränsande kommuner till Ljungby. För att kontrollera hur grönstrukturen hänger ihop med grannkommunernas har de olika länsstyrelsernas redovisning av grön infrastruktur studerats. Slutsatsen är att den i strukturbilden utpekade grönstrukturen generellt sett hänger ihop bra över kommungränsen, där till exempel grönstrukturen mot Jönköpings län knyts ihop i anslutning till sjöarna i gränstrakterna.

Vindkraft

Etablering av vindkraft kan beröra flera kommuner, främst genom störningar i form av buller samt påverkan på riksintressen och naturvärden i närliggande områden, varför bedömning av vindkraftens omgivningspåverkan behöver göras gemensamt av berörda kommuner. Etablering av vindkraftverk inom ett avstånd av fem kilometer från kommungränsen ska därför föregås av samråd med berörda kommuner.

Turism

I Ljungby kommun finns flera vandrings- och cykelleder som utgör attraktiva turistmål. Vissa av lederna ligger helt inom kommunen medan andra sträcker sig genom flera kommuner. Där är det viktigt med samarbete mellan kommunerna för att kunna upprätthålla, underhålla och utveckla lederna för att de fortsatt ska kunna vara attraktiva mål för turismen.

Handel, arbetsmarknad och näringsliv

Ett samarbete kring handel, arbetsmarknad och näringsliv är en viktig del för Ljungby för att tillsammans med omkringliggande kommuner och regionen skapa en regionförstoring där de administrativa gränserna suddas ut. En enkelhet i resandet mellan kommuner och regioner skapar ett större upptagningsområde, både för arbetskraft som pendlar till Ljungby men även befolkning som väljer Ljungby som boendekommun.

www.ljungby.se/oversiktsplan

